

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v septembru 2016

Zadeva: **INFORMACIJA O AKTIVNOSTIH PRIPRAVE DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA (DPN) ZA 2 x 110 kV DALJNOVOD RTP Kočevje – RTP Črnomelj**

UVOD:

Na pobudo Civilne iniciative proti severni A trasi (CI) predmetnega daljnovoda, ki nam je 24. junija 2014 predstavila svoj pogled na postopke in predlagano varianto poteka daljnovoda, je Občinski svet Občine Črnomelj in pristojni odbor (v prejšnji sestavi) prvič obravnaval navedeno tematiko na **29. redni seji dne 9. 7. 2014**. Gradivo je sprejel kot informacijo, hkrati pa je Ministrstvu za infrastrukturo in prostor predlagal, da preuči vse možnosti izvedbe daljnovoda podzemno, torej kot kablovod. O tem smo obvestili pristojno ministrstvo, takrat je to bilo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

POSTOPEK PRIPRAVE POBUDE, STROKOVNIH PODLAG IN DPN:

V gradivu za sejo OS v juliju 2014 in **januarju 2015** je bilo podrobno obrazložen postopek od priprave pobude za DPN v letu 2012, dodatnih posvetov oziroma delavnic na temo daljnovoda v septembru in novembru 2012, do priprave strokovnih podlag (Študija variant – ŠV in Okoljsko poročilo – OP), ki so bile razgrnjene od 7. aprila do 7. maja 2014.

Prvič smo pripombe na predlagano severno A traso prejeli od krajanov **Sel pri Otovcu 28. novembra 2012**, za tem pa je CI nasprotovala predlagani varianti in podala pripombe na ŠV in OP, v nadaljevanju pa tudi predlagala, da se na poseljenem območju (od gozdnega roba do RTP Svibnik) daljnovod izvede kot kablovod, torej podzemno.

ŠTUDIJA VARIANT IN OKOLJSKO POROČILO:

Po dogovoru z MzIP in Občino Kočevje se je predstavitev ŠV in OP predvidela 16. aprila 2014, oba dokumenta pa sta bila razgrnjena od 7. aprila do 7. maja, o čemer smo ponovno obvestili tangirane KS (tokrat po navadni pošti) ter dali na našo spletno stran in oglasno desko. MzIP je obvestil medije (Belokranjec).

Na predstavitvi študije je **CI predstavila svoje nasprotovanje in pripombe** na ŠV in OP, ter jih še pisno predala MzIP in v vednost občini dne **8. 5. 2014**. Svojo določenost nasprotovanju predlagani varianti je potrdila na sestankih pri županji 21. maja in 24. junija 2014.

Občina je pripravljavcu in investitorju **predlagala, da se na poseljenem območju izvede DV v podzemni izvedbi**, na kar ne pristajata ker trdita, da predlagava varianta ustreza vsem predpisom in ni potrebe po »kabliranju«. Ker predlagana severna A trasa daljnovoda predvideva prestavitev obstoječega 2 x 110 kV DV RTP Hudo – RTP Črnomelj pri zaselku User v isti koridor lahko rečemo, da se izmed predlaganih najbolj odmika stanovanjski poselitvi.

Po sestanku s pristojnimi ministrstvi, pripravljavcem dokumentov in investitorjem se **11. julija 2014 ni bilo mogoče dogovoriti za delni kablovod**, zato se kljub zahtevi Občina Črnomelj ni mogla opredeliti o družbeno najbolj sprejemljivi varianti.

Da bi le to poskušali najti, smo pripravljavcu predlagali, da prouči še **pod varianto** trase, ki bi se do RTP Svibnik spustila med naseljema Naklo in Rožič Vrh ter med Talčjim Vrhom in Tušev dol. Tudi ta pod varianta je bila na zboru krajanov KS Talčji Vrh na Rožič Vrh dne **15. januarja 2015 zavrnjena**, nasprotovanje je izrazila tudi KS Petrova vas (čeprav ta pod varianta ne poteka po območju njene KS).

Zaradi zapletov pri izbiri variante daljnovoda je **Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine – GZDBK 5. decembra 2014 v Črnomlju organizirala posvet** na temo elektroenergetske oskrbe Bele krajine. Na posvetu so zahtevali, da se brez zastojev in dodatnih stroškov nadaljuje s postopkom izbire variante in priprave DPN za daljnovod, ker gospodarstvo Bele krajine potrebuje zanesljivo oskrbo z električno energijo. Če vsak kratek izpad napajanja ali nihanje napetosti namreč povzroča nepredvidene in velike stroške za ponovne zagone in izpade proizvodnje, kar vpliva na slabšo konkurenčnost na trgu kar posledično lahko vodi v selitev dejavnosti tam, kjer so pogoji boljši.

O izbiri variante poteka predmetnega daljnovoda naj bi Občinski svet Občine Črnomelj odločal na seji, ki je bila januarja 2015. Zaradi protestov CI ob podpori Zveze ekoloških gibanj Slovenije, KS Talčji Vrh in KS Petrova vas ter predloga podzemne izvedbe od gozdnega roba do RTP Svibnik v dolžini okoli 4 km, je bila točka oz. odločanje o izbiri variante umaknjeno iz dnevnega reda 4. seje OS.

V nadaljevanju smo **4. marca 2015 organizirali ponovno predstavitev** Študije variant (ŠV) in Okoljskega poročila (OP). Na ponovni predstavitvi, ki je potekala brez predstavnikov pobudnika (Ministrstvo za infrastrukturo - MI), koordinatorja (Ministrstvo za okolje in prostor - MOP), investitorja (Elektro Ljubljana d.d.) in izdelovalca ŠV (LUZ d.o.o.) so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Vsi prisotni se strinjajo, da Bela krajina potrebuje zanesljivo oskrbo z električno energijo, kar zagotavlja povezava med RTP Kočevje in RTP Črnomelj;
2. Investicijo je potrebno izvesti tako, da je družbeno sprejemljiva;
3. Družbeno sprejemljiva je katera koli varianta oziroma trasa, ki bo od gozdnega roba nad vinorodnim območjem do RTP Črnomelj izvedena podzemno (kablovod);
4. CI bo ob sodelovanju z občino pripravila izračun za delno izvedbo v kablovodu, pri čemer zasleduje cilj, da se stroški investicije ne povečajo;
5. Pooblasti se predsednike svetov krajevnih skupnosti, CI in Proteus – okoljsko društvo, da sodelujejo z občino pri razgovorih s pobudnikom, koordinatorjem, investitorjem in izdelovalcem dokumentacije za družbeno sprejemljiv poseg v prostor;
6. Županja v primeru večjih stroškov delne izvedbe v kablovodu poskuša na Ministrstvu za gospodarski razvoj pridobiti sredstva za sofinanciranje projekta iz razpisa za Pokolpje ali drugih virov.

Ti sklepi so bili predstavljeni na skupnem sestanku v Ljubljani dne **18. 3. 2015, na katerem se je med drugim investitor zavezal, da pripravi izračun za delno izvedbo trase daljnovoda v kablovodu.**

ELABORAT PODZEMNEGA DELA DALJNOVODA:

Investitor je Elaborat proučitve možnosti poteka posameznih odsekov daljnovoda kot podzemni vod izdelal v juniju 2015, prejeli pa smo ga šele 14. in 20. julija 2015 (karte in tabele). Na sestanku s predstavniki KS, Proteus in CI, ki je bil 11. avgusta 2015 smo ugotovili, da bi **elaborat treba dopolniti** tako, da se upošteva vse stroške investicije (tudi na nadzemnem delu trase), upošteva vse stroške v življenjski dobi kablovoda oz. daljnovoda, navesti tudi prednosti kablovoda (ne samo tehnične slabosti, ki pa so rešljive) ter upoštevati, da samo tehnična in ekonomska upravičenost ne moreta biti edini merili za odločitve o izbiri, potrebno je upoštevati tudi druge zakonsko predpisane vidike in družbeno sprejemljivost.

Navkljub temu smo 13. oktobra 2015 prejeli dopis MOP, v katerem navajajo, da ni utemeljenega razloga za izvedbo daljnovoda v kabelski izvedbi in **da bodo nadaljevali s postopkom** izbire variante izmed predlaganih v ŠV. Na to stališče smo koordinatorju poslali 24. novembra 2015 odgovor, v katerem smo ponovno predlagali, da se elaborat za kablovod dopolni, kar smo z urgenco zahtevali še zadnjič 4. maja 2016, po objavi in prejemu stališč do pripomb z javne razgrnitve ŠV in OP.

Če pred objavo stališč do pripomb 9. marca 2016 so **CI, KS Talčji Vrh in KS Petrova vas 19. januarja 2016 ponovno protestirali** v zvezi z umeščanjem daljnovoda v prostor, po objavi stališč pa še 20. marca 2016 skupaj z okoljskim društvom Proteus in KS Dobljče. 5. aprila 2016 so nam predlagali, da;

- se Občinski svet čim prej seznanji z vso problematiko in da podpre delno izvedbo daljnovoda v kablovodu, ki se utemelji z razvojnimi cilji turizma in vplivom na degradacijo prostora;

- Občinski svet zavrne stališča do pripomb;
- Občinski svet podpre zagotovitev morebiti potrebnih dodatnih sredstev iz programa Pokolpje;
- se pristojnim ministrstvom posreduje sklepe OS in predlaga, da se jih lahko dodatno predstavi na prostorski konferenci;
- se na sejo OS povabi predstavnike CI, Proteus in KS.

Na sestanku z njimi 20. aprila 2016 smo se dogovorili, da ponovno zahtevamo dopolnitev elaborata delnega kablovoda na daljnovodu z namenom, da bi občinski svet na seji v mesecu maju lahko odločal o družbeno sprejemljivi varianti.

Ministrstvom, investitorju in izdelovalcu ŠV smo to urgenco predstavili 4. maja 2016, vendar brez uspeha. **Glede na zakonske določbe namreč smatrajo, da družbene sprejemljivosti ni potrebno ugotoviti oz. jo doseči, zadostuje, da se variante oceni glede družbene sprejemljivosti.**

Po tem sestanku so pristojna ministrstva **25. aprila 2016 le odgovorila na protest** CI in ostalih z 19. 1. 2016 (priloga 2), 12. septembra pa smo prejeli še gradivo za obravnavo na seji OS (priloga 3). Konec junija in v začetku julija ni bilo mogoče zagotoviti prisotnosti vseh ključnih akterjev na seji OS, zato smo predlagali, da se ta problematika uvrsti na sejo, ki bo konec septembra 2016.

NADALJEVANJE POSTOPKA:

Kot v priloženem gradivu (priloga 3) navaja MOP, je gradivo s predlogom najustreznejše variante (severna A) **že posredovano Vladi RS v sprejem. Vlada je na seji dne 15. septembra s sklepom (priloga 4) potrdila predlagano varianto.** S predlogi za dopolnitev ŠV in elaborata delne podzemne izvedbe daljnovoda nismo uspeli in lahko samo protestiramo, da nismo bili upoštevani.

Po potrditvi variante se bo izdelal osnutek DPN, sočasno bo potekal postopek celovite presoje vplivov na okolje. Tudi ta dokumenta bosta javno razgrnjena vsaj 30 dni, v tem času bo tudi organizirana javna obravnavo. Na razgrnjeno gradivo bo tako sicer možno še podati pripombe, ki pa bodo očitno upoštevane le, če bodo optimizirale izbrano severno A traso in lokacije stebrov daljnovoda. Ne pričakujemo namreč, da bi se v postopku celovite presoje vplivov na okolje ugotovili bistveni ali uničujoči vplivi na okolje in bi bila podzemna izvedba daljnovoda edina možna varianta. Odločitev o bolj napredni varianti je torej prepuščena investitorju, ki pa interesa za podzemno izvedbo daljnovoda, ki bi bila družbeno sprejemljiva, ne izkazuje.

PREDLOG SKLEPA:

Predlagamo, da Občinski svet Občine Črnomelj obravnava gradivo »Informacija o aktivnostih priprave državnega prostorskega načrta (DPN) za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj« in ga sprejme kot informacijo.

Pripravil: Vinko Kunič

Predlagateljica:

Županja

Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon, l.r.

Številka: 35001-42/2005

Datum: 15. september 2016

Priloge:

1. stališča do pripomb na ŠV in OP
2. odgovor na protest CI
3. gradivo MOP za sejo OS
4. sklep, gradivo seje vlade
5. situacija variant DV

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo na svoji 13. redni seji, dne 19.9.2016 obravnaval gradivo »Informacija o aktivnostih priprave državnega prostorskega načrta (DPN) za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj«.

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da gradivo »Informacija o aktivnostih priprave državnega prostorskega načrta (DPN) za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj« obravnava in ga sprejme kot informacijo v predloženi vsebini.

Odbor tudi predlaga, da županja in strokovne službe Občine Črnomelj pozovejo Vlado RS, da čim prej pristopi k pripravi terminskega plana in poteka nadaljnjih aktivnosti izgradnje daljnovoda RTP Kočevje – RTP Črnomelj.

Predsednica odbora:
Nataša Hudelja l.r.

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

MINISTRSTVO ZA
INFRASTRUKTURO

Pobudnik:

Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo

Investitor in naročnik:

Elektro Ljubljana d.d.

Koordinator:

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja

Izdelovalec:

LUZ d.d.

DRŽAVNI PROSTORSKI NAČRT ZA DALJNOVOD 2 X 110 kV RTP KOČEVJE - RTP ČRNOMELJ

**STALIŠČA DO PRIPOMB IN PREDLOGOV, PODANIH V
ČASU JAVNE RAZRGNITVE ŠTUDIJE VARIANT IN
OKOLJSKEGA POROČILA**

februar 2016

Uvodne obrazložitve

Na območju Bele Krajine sta RTP Črnomelj in RTP Metlika radialno napajani z dvosistemskim 110 kV vodom iz RTP Gotna vas, tako da celotno območje nima zagotovljenega dvostranskega napajanja, ki ga je možno zagotoviti le iz smeri Kočevja. Območje Kočevskega je sicer napajano s 110 kV vodi iz smeri Grosupljega in Novega mesta, vendar je povezava z Belo krajino izvedena le na srednjenaletnem nivoju, ki ne zadošča kriterijem zanesljivosti oskrbe v primeru dodatnih potreb regije.

Z načrtovanim daljnovodom 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj bo možno zadostiti predvidenemu porastu električne moči in porabe električne energije ter povečati zanesljivost obratovanja elektroenergetskega sistema v Beli krajini in na Kočevskem ter posredno tudi na širšem območju Dolenjske. S tem bo distribucijsko omrežje omogočalo priključevanje novih odjemalcev oz. uporabnikov na omrežje, obstoječim uporabnikom pa bo omogočena zanesljivejša oskrba, njihov nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj in s tem povezane potrebe po električni energiji.

Študija variant za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj (v nadaljnjem besedilu: ŠV) je bila skupaj z okoljskim poročilom javno razgrnjena od 17.9.2013 do 18.10.2013. V sklopu javne razgrnitve ŠV so bile pripravljene naslednje javne obravnave:

- v Občini Kočevje dne 14.04.2014 in
- v Občini Črnomelj dne 16.04.2014.

ŠV je izdelana skladno z določili Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10-popr, 57/12) (v nadaljnjem besedilu: ZUPUDPP) in Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/11) (v nadaljnjem besedilu: Pravilnik). Okoljsko poročilo je izdelano skladno z določili ZVO (Uradni list RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06 – UPB-1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/06 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 55/08-ZFO-1A, 70/08,108/09, 57/12) in Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05).

Pripombe so bile podane v pisni obliki in posredovane po elektronski pošti. Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu: MOP) je skupaj z izdelovalcem ŠV, izdelovalci strokovnih podlag, pobudnikom in investitorjem temeljito preučilo vse prispele pripombe in predloge ter do vsake zavzelo stališče. Na podlagi sprejetih stališč do pripomb in predlogov z javne razgrnitve se bodo ŠV in ostale strokovne podlage, kot je navedeno v priloženih stališčih, smiselno dopolnile in sicer na način, da bodo sprejete pripombe upoštevane pri izdelavi predloga DPN.

Opomba: V dosedanjih pripravljenih gradivih je bilo kot pobudnik DPN navedeno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za energijo, kot koordinator pa Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor. Od reorganizacije Vlade RS v letu 2014 je Ministrstvo za infrastrukturo in prostor razdeljeno na dve ločeni ministrstvi in sicer Ministrstvo za infrastrukturo (pobudnik) in Ministrstvo za okolje in prostor (koordinator).

Kratice oziroma okrajšave, uporabljene v tem gradivu, imajo naslednji pomen:

- RTP – razdelilno transformatorska postaja
- SN – srednja napetost
- EE – elektroenergetski/a/o
- ŠV – študija variant
- DPN – državni prostorski načrt za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj
- DV – daljnovod
- EMS – elektromagnetno sevanje
- Uredba - Uredba o DPN za DV 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj

VSEBINA

1	OBČINA KOČEVJE	1
	(mnenje je prispelo po elektronski pošti dne 23.4.2014, št. dokumenta 350-2/2012-22)	
2	OBČINA ČRNOMELJ	1
	(mnenje je prispelo po pošti dne 19.5.2014, št. dokumenta 350-3/2014-9-2301)	
3	PRIPOMBA Zdenka Knez	8
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
4	PRIPOMBA Odbor v imenu prebivalcev ob severni varianti A	10
	(pripombe, predlogi in mnenja, predani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
5	PRIPOMBA Predstavniki prebivalcev Sel, Lokev in Talčjega vrha	18
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
6	PRIPOMBA Predsednik krajevne skupnosti Talčji vrh	20
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
7	PRIPOMBA Franci Jerman	21
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
8	PRIPOMBA Tone Starc	22
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
9	PRIPOMBA Mirjana Adlešič	23
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
10	PRIPOMBA Vinko Jerman	24
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
11	PRIPOMBA Jože Kočevar	24
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
12	PRIPOMBA Željko Peharda Bahor	26
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	
13	PRIPOMBA Tomaž Hiti	27
	(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	

14	PRIPOMBA Občani Občine Črnomelj (pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)	28
15	PRIPOMBA Vaščani Sel pri Otovcu (mnenje je prispelo po pošti dne 18.10.2013, št. dokumenta 350-03/2011-08)	32
16	PRIPOMBA Lovska družina Črnomelj (mnenje je prispelo po pošti dne 18.04.2014)	34
17	PRIPOMBA Civilna iniciativa proti severni trasi A daljnovoda (mnenje je prispelo po elektronski pošti dne 07.05.2014)	34
18	PRIPOMBA Civilna iniciativa proti severni varianti A (mnenje je prispelo po pošti dne 07.05.2014)	35
19	PRIPOMBA Zveze ekoloških gibanj (mnenje je prispelo po pošti dne 7.5.2014, št. dokumenta 97/14)	72

1 OBČINA KOČEVJE

(mnenje je prispelo po pošti dne 19.5.2014, št. dokumenta 350-3/2014-9-2301)

- 1.1 Trasa južna varianta je za nas neugodna, saj poteka kar precej po kmetijskih površinah in tudi prečka območje z OPN načrtovanega adrenalinskega parka pri obstoječi deponiji komunalnih odpadkov pri Mozlju, zato opredeljujemo kot bolj ugodno traso severne variante, ki poteka pretežno po območju gozda.

Stališče

Podano je mnenje.

Načrtovani daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj v južni varianti poteka severno od načrtovanega adrenalinskega parka pri obstoječi deponiji komunalnih odpadkov pri Mozlju na razdalji ca 20 m. Trasa južne variante prečka tudi povirje Rinže, poteka v bližini nekaterih naselij in večkrat prečka glavno cesto. Potek po severni varianti na delu občine Kočevje pa poteka v bližini oziroma prostorskem koridorju obstoječega 20 kV daljnovoda prek pretežno gozdnih površin, zato je severna varianta izbrana kot ustrežnejša.

2 OBČINA ČRNOMELJ

(mnenje je prispelo po elektronski pošti dne 23.4.2014, št. dokumenta 350-2/2012-22)

- 2.1 Na javni razgrnitvi študije variant s predlogom najustreznejše variante in okoljskega poročila za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, ki je potekala dne 16.4.2014 v Črnomlju, so prebivalci Krajevne skupnosti Talčji vrh in krajevne skupnosti Petrova vas izrazili nezadovoljstvo in nestrinjanje s potekom predstavljene najustreznejše variante poteka daljnovoda »sever A«. Že na sami javni razgrnitvi so dotični prebivalci predlagali »kabliranje« dela trase daljnovoda, ki poteka ob stanovanjskih objektih na poseljenih območjih. V sled navedenega vas pozivamo, da proučite tudi možnost »kabliranja« dela trase daljnovoda, tako kot so to predlagali tamkajšnji prebivalci.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Vlada RS je na seji dne 8.11.2012 sprejela Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DPN) za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 2 x 110 kV in se izvede kot nadzemni vod. Pri načrtovanju trase daljnovoda v prostoru so bila upoštevana vsa zakonska določila v zvezi z načrtovanjem ureditev državnega pomena v prostoru ter določila v zvezi z gradnjo daljnovodov, med njimi tudi določila o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, ki določajo mejne vrednosti obremenitev z EMS v okolju.

Pri izdelavi predmetnega DPN smo upoštevali vse zakonsko zahtevane vidike, ki jih je potrebno upoštevati ob umestitvi trase daljnovoda rezultate izdelanega okoljskega poročila in študije variant s predlogom najustreznejše variante. Uporabili smo tudi zaključke predhodno izvedenih posvetov v obeh občinah. Okoljsko poročilo in Študija variant sta bila izdelana skladno s predpisi s področja varstva okolja (Zakon o varstvu okolja) in prostorskega načrtovanja (Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor). Do odločitve o morebitni izbiri kablovoda za predmetni DPN bi lahko prišlo le v primeru, v kolikor bi pristojno ministrstvo za okolje v okviru izvedenega postopka celovite presoje vplivov na okolje in/oziroma postopka presoje vplivov na okolje, ki se bo izvedla v postopku priprave predmetnega DPN, odločilo, da so ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi DPN v vseh optimiziranih oblikah nadzemne izvedbe predmetnega daljnovoda ali z DPN načrtovanih posegov v okolje in da je kablovod edini možen ukrep, s katerim se omenjene uničujoče vplive lahko prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe DPN za okolje sprejemljivi, poleg tega pa morajo biti tudi preverjeni in seveda izvedljivi. MOP, ki je izvedel postopek CPVO, je po izdelani Študiji variant v odločbi št. 35409-28/2012/50 z dne 26.5.2014 ugotovil, da je okoljsko poročilo ustrezno obravnavalo variante in izbralo najustreznejšo.

Ne glede na navedeno pa je bila kot posledica sestankov z Občino Črnomelj in predstavniki krajanov občine Črnomelj (predstavniki civilne iniciative, društva Proteus) izdelana preveritev možnih tras daljnovoda v dolinskem delu Bele krajine s podzemnim kablovodom.

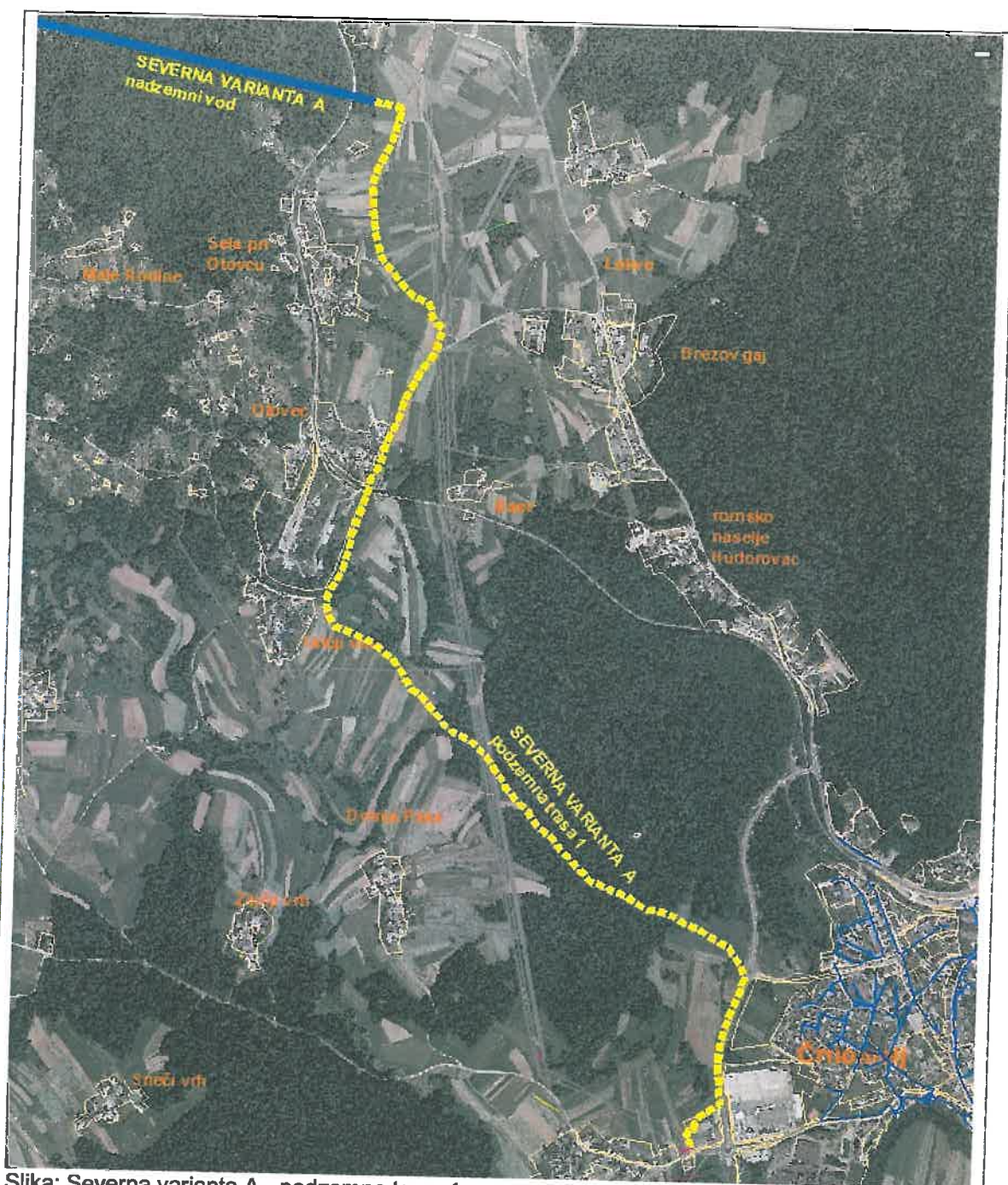
Izhodišča za preveritev možnosti kabliranja so bila:

- kabliranje se preveri v dolinskem delu Bele krajine oziroma povsod tam, kjer se daljnovod približa stanovanjskim objektom,
- če so dolžine posameznih variant v dolinskem delu Bele krajine bistveno različne, se upošteva samo tiste, ki potekajo na bistveno krajših odsekih,
- zaradi ohranjanja kmetijske zemlje se v največji meri izkorišča obstoječe poti in prometnice, le v izjemnih primerih lahko trasa poteka prek kmetijskega zemljišča.

Glede na podana izhodišča je bilo ugotovljeno, da sta ravninska poteka Severne A in Severne B variante približno enaka (4 km), Severna C in Južna varianta pa sta bistveno daljši (5 km, 25% večja razdalja). Zato se je izvedla preveritev možnosti kabliranja za varianti Severna A in Severna B.

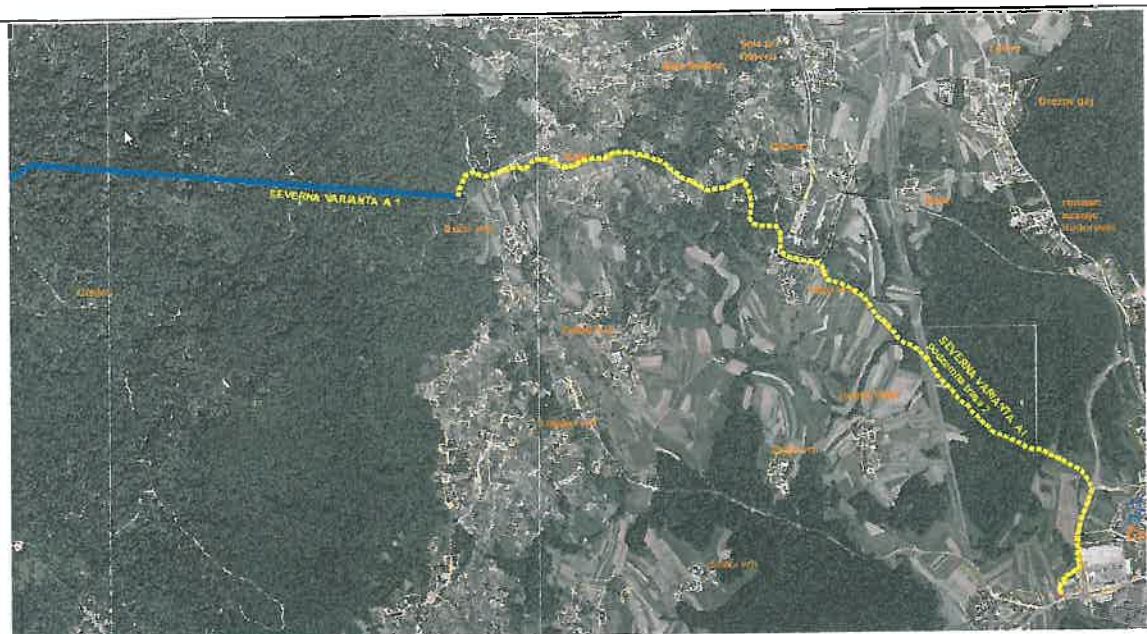
Glede na razpoložljivi prostor so bile predlagane naslednje podzemne trase:

1. Severna varianta A - podzemna trasa 1: trasa poteka od zadnjega stebra nadzemnega daljnovoda po prečkanju železniške proge pri Selah pri Otovcu in poteka ob poljski poti do lokalne ceste Lokve - Otovec - Talčji vrh. Trasa se nato nadaljuje ob lokalni cesti do Talčjega vrha, kjer se usmeri proti Svibniku in poteka ob poljski in gozdni poti do Svibnika. Pri krožišču na Svibniku se trasa ob cesti v Svibnik usmeri proti RTP Črnomelj. Podzemna trasa 1 je dolga ca 4,4 km.

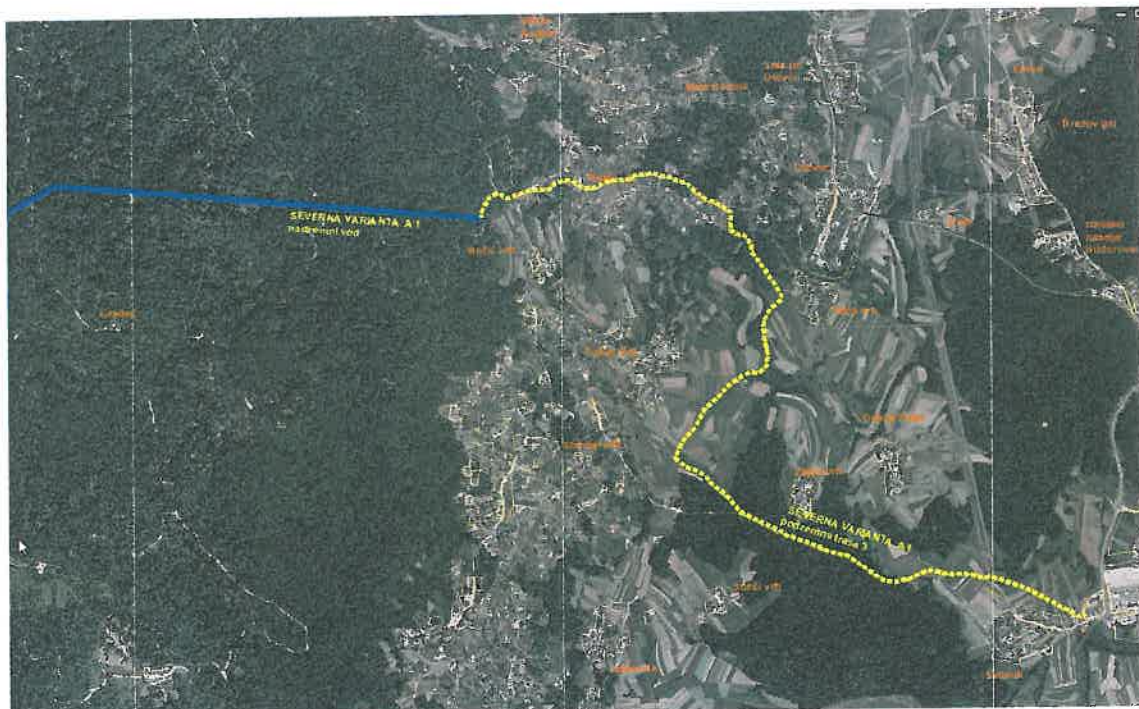
Slika: Severna varianta A - podzemna trasa 1

2. Severna varianta A - podzemna trasa 2: Upošteva se korigirano traso nadzemnega voda po varianti Severna A, ki se izogne poteku prek Rodin in se pri poteku mimo Zagradca usmeri proti Rožič vrhu. Od zadnjega stebra nadzemnega voda vzhodno od Rožič vrha poteka trasa ob cesti Naklo - Talčji vrh do Talčjega vrha, kjer se usmeri proti Svibniku ob poljski in gozdni poti po isti trasi kot podzemna trasa 1 do RTP Črnomelj. Podzemna trasa 2 je dolga ca 5,0 km.

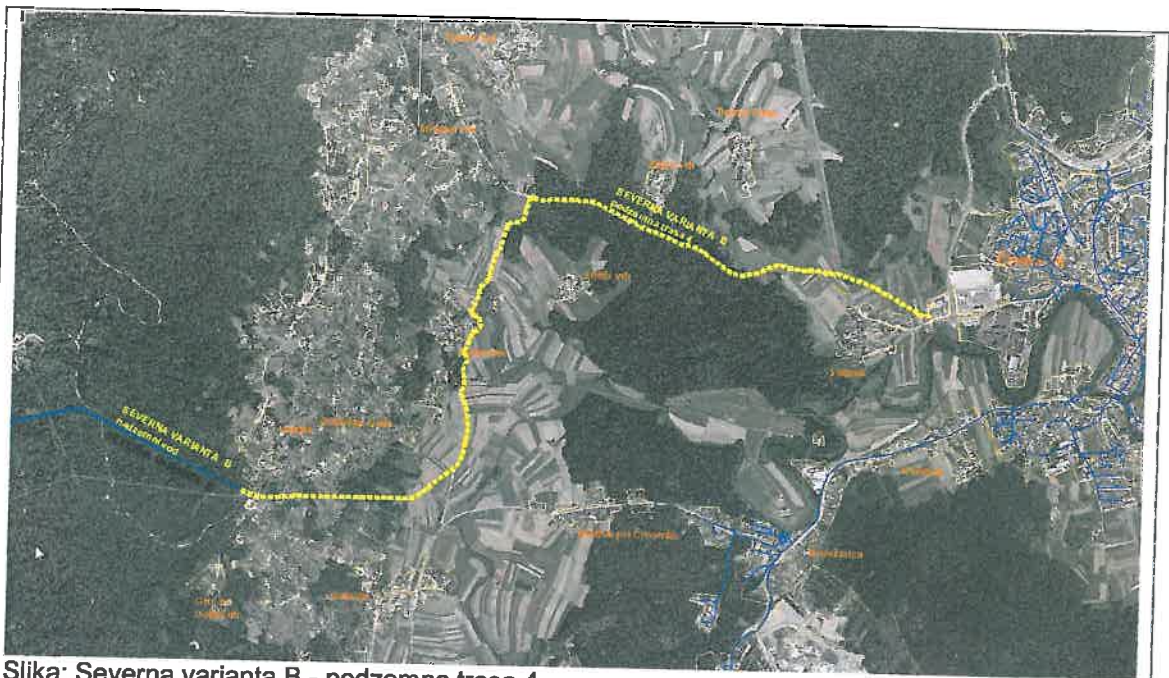
Slika: Severna varianta A - podzemna trasa 2

3. **Severna varianta A - podzemna trasa 3:** Trasa ima isto izhodišče in začetni del kot Podzemna trasa 2 zahodno od Rožič vrha. Trasa v začetnem delu poteka ob cesti Naklo - Talčji vrh, pred Talčjim vrhom pa se odcepi proti Tuševem dolu in poteka po ravnici med Tuševim dolom in pokopališčem do ceste Svibnik - Stražnji vrh. Trasa nadalje poteka ob cesti Svibnik - Stražnji vrh vse do RTP Črnomelj. Podzemna trasa 3 je dolga ca 5,6 km.

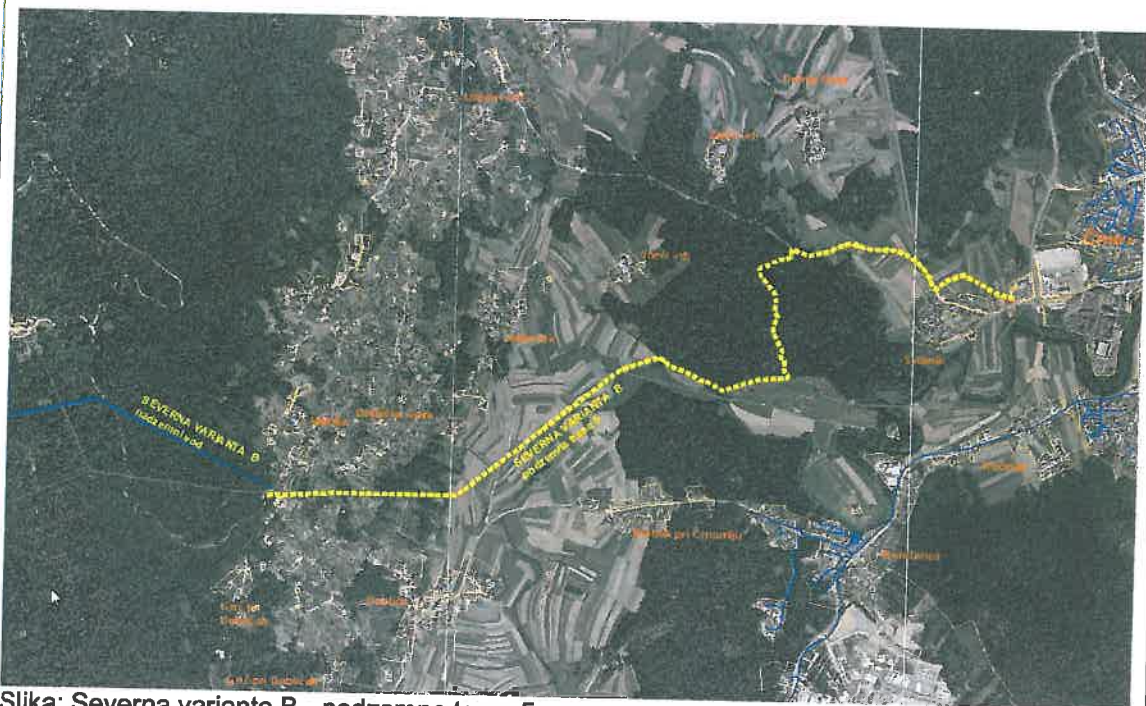
Slika: Severna varianta A - podzemna trasa 3

4. **Severna varianta B - podzemna trasa 4:** Trasa poteka od zadnjega stebra nadzemnega daljnovođa (varianta Severna B) ob regionalni cesti R1 Brezovica - Kanižarica na Doblički gori. Trasa poteka ob obstoječem 20 kV daljnovođu na spustu v ravninski del Bele krajine, kjer se usmeri proti Jelševniku in poteka ob lokalni cesti do ceste Svibnik - Stražnji vrh. Trasa se nato nadaljuje ob cesti Svibnik - Stražnji vrh do RTP Črnomelj po isti trasi kot poteka trasa Podzemna 3. Podzemna trasa 4 je dolga ca 5,1 km.

Slika: Severna varianta B - podzemna trasa 4

5. Severna varianta B - podzemna trasa 5: Trasa poteka od zadnjega stebra nadzemnega daljnovođa (varianta Severna B) ob regionalni cesti R1 Brezovica - Kanižarica na Doblíčki gori ob 20 kV daljnovođu v ravninski del Bele krajine enako kot pri trasi Podzemna 4. Trasa se nato usmeri ob poljskih poteh po dolini Doblíčiice (na ustreznem odmiku od vodotoka) do sončne elektrarne, tam pa se usmeri ob gozdni poti skozi gozd do ceste Svibnik - Stražni vrh. Ob tej cesti nato poteka trasa do RTP Črnomelj. Podzemna trasa 5 je dolga ca 4,8 km.

Slika: Severna varianta B - podzemna trasa 5

Za vse variante podzemnih tras je bila izdelana ocena stroškov:

PODZEMNI DEL - elektro del in gradbeni del						
VARIANTE	DOLŽINA PODZEMNI KABEL [m]	CENA ZA DVA 110 kV SISTEMA V C - električni del	CENA ZA DVA 110 kV SISTEMA V C - gradbeni del	SLUŠNOSTI IN ODSAKONINE (PAS ŠIRINE: 9 m, [30/m ²]) V C	SKUPNA CENA (za podzemni del - elektro in gradbeni del s akumulatorji) V C	SKUPNA CENA NA ENO KABLOVOGA [€/km]
Severna A - podzemna trasa 1	4.438	3.717.421,80	931.724,40	119.836,00	4.768.972,20	1.074.576,21
Severna A 1 - podzemna trasa 1	4.969	4.005.688,40	1.023.852,00	134.167,00	5.163.707,40	1.039.185,83
Severna A 1 - podzemna trasa 2	5.567	4.656.038,00	1.134.414,00	151.011,00	5.941.463,00	1.062.033,52
Severna B - podzemna trasa 4	5.213	4.296.472,00	1.042.938,00	138.537,00	5.477.948,00	1.067.510,79
Severna B - podzemna trasa 5	4.764	4.085.376,40	983.732,00	129.166,00	5.198.274,40	1.036.506,03

Izdelana je bila tudi primerjava z odgovarjajočimi trasami nadzemnih vodov na ravninskem delu Bele krajine:

NADZEMNI DEL - elektro in gradbeni del								
VARIANTE	DOLŽINA NADZEMNI VOD [m]	Priznava obsej (tega DV 2 x 110 kV na novo trasa [km])	Cena preostavbe [€/km]	Cena rušenja [€/km]	Rednoje odzrač obsej (tega DV 110 kV [km])	CENA [€/km] ZA DVA 110 kV SISTEMA V C	CENA ZA DVA 110 kV SISTEMA (elektro del in gradbeni del) V C	SKUPNA CENA (za nadzemni del - elektro in gradbeni del s akumulatorji) V C
Severna varianta A	4.016	1,20	280.000,00	18.750,00	1,00	4.768.972,20	1.466.115,20	1.961.795,20
Severna varianta B	4.969	0	280.000,00	18.750,00	0	5.163.707,40	250.000,00	1.170.000,00
Severna varianta C	5.102	0	280.000,00	18.750,00	0	5.163.707,40	499.120,00	1.887.748,00
Severna varianta D	5.207	0	280.000,00	18.750,00	0	5.163.707,40	419.180,00	1.887.748,00

Iz primerjave je razvidno, kako so distribuirani stroški za posamezne variante - nadzemne in podzemne. Podzemne trase so praviloma 2,8x do 4x dražje od nadzemnih tras.

PODZEMNI DEL + NADZEMNI DEL							
VARIANTE	DOLŽINA NADZEMNI VOD [m]	DOLŽINA PODZEMNI KABEL [m]	DOLŽINA SKUPAJ [m] s preostavbo dv	CENA ZA 2 X 110 kV DALJNOVOD - NADZEMNI DEL V C (skupaj s preostavbo dv)	CENA ZA 2 X 110 kV DALJNOVOD - PODZEMNI DEL V C	SKUPNA CENA 2 X 110 kV SISTEMA (PODZEMNI DEL + NADZEMNI DEL) V C	VRSNI RED OD NAJVIŠJE CENE
Severna A - podzemna trasa 1	0	4.438	4.438	0,00	4.768.972,20	4.768.972,20	5
Severna A 1 - podzemna trasa 1	0	4.977	4.977	0,00	5.163.707,40	5.163.707,40	6
Severna A 1 - podzemna trasa 2	0	5.567	5.567	0,00	5.941.463,00	5.941.463,00	8
Severna B - podzemna trasa 4	0	5.213	5.213	0,00	5.477.948,00	5.477.948,00	7
Severna B - podzemna trasa 5	0	4.764	4.764	0,00	5.198.274,40	5.198.274,40	4
Severna varianta A	4.016	0	4.016	1.965.795,20	0	1.965.795,20	3
Severna varianta B	4.969	0	4.969	1.502.948,00	0	1.502.948,00	1
Severna varianta C	5.102	0	5.102	1.887.748,00	0	1.887.748,00	2
Severna varianta D	5.207	0	5.207	1.887.748,00	0	1.887.748,00	2

Poleg ekonomskih razlogov, ki kažejo v korist nadzemnih tras, so v nadaljevanju podane tudi tehnične slabosti prehodov daljnovoda iz nadzemnega voda v podzemni vod in s tem z zmanjšano zanesljivostjo obratovanja.

Pri prehodu nadzemnega voda v podzemni vod se pojavijo naslednje šibke točke:

- Problem pretokov jalovih moči in vzdrževanje ustreznega napetostnega profila: Če želimo vpliv podzemnega voda v omrežju kompenzirati in preprečiti velika napetostna nihanja in izgube zaradi pretokov jalovih moči, je potrebno vgraditi velike dušilke.
- Problem visokih kratkostičnih moči: V kratkostičnih razmerah podzemni vod skoraj ne predstavlja dušenja, je električno gledano zelo kratka povezava. Posledica je drastično povišanje nivoja kratkostičnih tokov. Dvig nivoja nad zdržni nivo opreme (v Sloveniji največ 40 kA) zahteva posebne ukrepe ali zvišanje zdržnega nivoja opreme.
- Problem odklopa podzemnega voda: Energija, ki je nakopičena v kapacitivnostih, se pri stikalnih manevrih in tranzientnih pojavih izprazni preko serijskih reaktanc in upornosti. Kapacitivnost podzemnega voda je bistveno večja od kapacitivnosti nadzemnega voda, reaktance pa so manjše, kar pomeni močnejša, manj dušena nihanja pri stikalnih manipulacijah s podzemnimi vodi. Pri odklopu voda zaradi nakopičene energije, ki je shranjena v kapacitivnostih na vodu, pride do (neželenih) nihanj moči med v serijo vezanimi kapacitivnostmi in reaktancami, ki se po določenem času zaradi dušenja iznihajo. Čim manjše so upornosti tem manjše je dušenje, močnejša so nihanja. Ker je v visokonapetostnem omrežju dušenje majhno, je čas iznihavanja relativno dolg in zato se lahko pojavijo visoke prenapetosti.
- Problem inducirane napetost v prevodnem ekranu: V prevodnem ekranu VN kabla se inducira napetost. Zaradi različnih vzrokov je to potrebno preprečiti. Ukrep je sicer učinkovit a obenem tudi zahteven. Navzkrižno prepletanje kabelskih opletov (crossbonding) zahteva, da kabel razdelimo na večkratnik števila 3 enako dolgih odsekov in na spojih oplete medsebojno zamenjamo. Prepletanje se začne z ločevanjem opleta od kabla na začetnem delu spojke, medsebojno zamenjavo in konča s ponovnim uvajanjem opleta v kabel druge faze proti koncu spojke. Samo mesto je občutljivo na atmosferske in električne vplive, poleg tega pa je inducirana napetost ravno tukaj najvišja. Na trasi podzemnega voda so za namen prepletanja zgrajeni veliki jaški, v katerih so nameščene omarice in prenapetostni odvodniki.
- Atmosferske prenapetosti (strela): Pri udaru strele v nadzemni vod, strela potuje kot napetostni val do podzemnega voda. Podzemni vod ne omogoča atmosferske praznitve. Napetostni val se na prehodu iz nadzemnega v podzemni vod delno odbije in zaradi nižje valovne impedance podzemnega voda zniža. Ta val teče skozi podzemni vod do njegovega konca in se tam zaradi povišanja valovne impedance odbije in podvoji. Pojav se ponovi, ko

ta odbiti val pripotuje nazaj do začetka podzemnega voda in se zopet odbije, ker ima nadzemni vod višjo valovno impedanco. Takšno, v elektroenergetiki sicer splošno poznano, stopnjevanje napetosti lahko pripelje do preboja kableske izolacije. Zato udare strele blizu prehoda v podzemni vod preprečujemo z dvema zaščitnima vrvema, ki jih namestimo na nadzemni vod v dolžini 1 km pred in za podzemnim vodom. Na mestu prehoda morajo biti nameščeni tudi prenapetostni odvodniki za glavni vodnik in kabelski oplet.

- Zanesljivost obratovanja in odprava okvar na podzemnem vodu: Odprava okvar na podzemnem vodu je največkrat povezana z zamenjavo okvarjenega dela kabla, kar je zahteven postopek in ga mora izvesti posebej izurjena ekipa proizvajalca kablov. Tudi ta v povprečju potrebuje od dva tedna do dva meseca za popravilo podzemnega voda, kar je približno 25-krat več od povprečnega časa za popravilo nadzemnega voda. Velik del okvar podzemnega voda se zgodi na spojih, pogoste pa so tudi poškodbe ob gradbenih delih na trasi, ki ni dovolj zavarovana. Najtežja so popravila odsekov, kjer je podzemni vod položen v cevi, le-ta pa je zapolnjena s toplotno dobro prevodnim materialom. Takšne cevi ni mogoče izvleči, zato je potreben zgraditi nov, vzporeden odsek, ki premosti del voda v okvari.
- Problem zanesljivosti: V primeru okvare podzemnega voda in njegove zamenjave naletimo na problem hitre dobave novega dela kabla. Čeprav so podzemni vodi dobro zaščiteni pred zunanjimi vplivi, so nadzemni vodi izpostavljeni različnim zunanjim dejavnikom, statistika navaja pogostejše okvare podzemnih vodov. Veliko število okvar na daljnovodih odpravi že avtomatski ponovni vklop (APV), medtem ko vse okvare na podzemnem vodu zahtevajo popravilo. Pri načrtovanih izpadih zaradi rednih vzdrževalnih del pri nadzemnih in podzemnih vodih ni bistvenih razlik. Razlike se pojavijo zaradi mnogo krajše življenjske dobe podzemnega voda in zahtevnejših obnovitvenih del. Ključna je tudi razlika v trajanju popravila in v neobratovanjau, ki je za podzemne vode mnogo večja od nadzemnih vodov.

Iz opravljene analize izhaja, da je izvedba dela daljnovoda kot podzemnega voda za investitorja Elektro Ljubljana d.d. nesprejemljiva.

- 2.2 Prav tako predlagamo, da glede na izražena mnenja na javni razgrnitvi proučite še dodatno, torej 5. varianto poteka daljnovoda, ki bi potekala po manj poseljenih območjih občine in bi zadovoljila vsem zakonsko zahtevanim vidikom, ki jih je potrebno upoštevati ob umestitvi trase daljnovoda v neko okolje.

Stališče

Pripomba se ne upošteva.

Glede na analizo izvedljivosti prostorskih koridorjev za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj sta bila za obravnavo v pobudi za DPN za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj predlagana dva prostorsko različna koridorja za potek daljnovoda in sicer severni koridor in južni koridor. Z analizo mnenj in predlogov sodelujočih na posvetih je bila na območju občine Črnomelj izpostavljena problematika poteka trase daljnovoda po dolini Dobljčice. Zato se je Severni del trase s preходом prek Dobljčke gore variantno prestavil severneje, da bi se izognili prehodu čez Dobljčko goro in pri poteku do obstoječe RTP Črnomelj. Na posvetu je bila podana pobuda za preveritve trase od Bukove gore (južno od Koprivnika) prek gozdnega območja do Vinske gore (severno od Rodin) ter nadaljnjim potekom proti Selom pri Otovcu in nadalje vzporedno z obstoječim 110 kV daljnovodom Hudo-Črnomelj v RTP Črnomelj. Umestitev predlagane spremembe v prostor je bila ponovno predstavljena na posvetu in sodelujoči so podali predlog za optimizacijo poteka trase na območju zaselka User. Tudi slednji predlog je bil upoštevan in izoblikovale so se štiri variante, ki so bile predmet presojanja in primerjave s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika.

Posebna pozornost načrtovanja je bila namenjena odmikom od stavbnih zemljišč in razvojnih območij oziroma potekom ob njih tako, da gradnja na teh območjih ne bo onemogočena. Izhodišče načrtovanja je odmik od poselitvenih območij, kjer se stalno ali dalj časa zadržujejo ljudje, in vodovarstvenih območij. Pri poteku ob poselitvenih območjih je daljnovod načrtovan tako, da so zagotovljeni zadostni odmiki v skladu s predpisi o varstvu pred elektromagnetnim sevanjem.

V predstavljeni študiji variant so upoštevani tudi vsi za umestitev trase daljnovoda v prostor zakonsko zahtevani vidiki.

3 PRIPOMBA ZDENKA KNEZ

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

- 3.1 Problem naselij Lokev, Sel pri Otavcu, D. Paka, Talčji vrh, Otovec je v tem, da že imajo en električni vod, sedaj bomo dobili še dodatnega. Torej bo sevanje povečano. Študija variant je izdelana le za ta daljnovod in ne upošteva skupnega vpliva z že obstoječimi daljnovodi. Imamo 5 daljnovodov (skupaj 460 kV: 2 x 110 kV + 2 x 110 kV + 2 x 20 kV) na razdalji 200 m. Poudariti je potrebno tudi obrambni vidik, posledice erozije zaradi posegov v okolje - gozdni posek. Koliko je takšnih krajev v Sloveniji, ki bi imeli takšno obremenitev okolja z daljnovodi? (predstavnicu koordinatorja predan dopis, v katerem so podrobno zapisane zahteve krajanov s priloženim podpisom krajanov).

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Severna varianta A je v začetnem delu do Starega Brezja ter v končnem delu od Sel pri Otavcu do vključitve v RTP Črnomelj načrtovana na način, da sledi usmeritvi o združevanju koridorjev in usmeritvi upoštevanja obstoječih dejavnikov v prostoru, saj poteka večji del po trasi obstoječega 20 kV daljnovoda.

Severna varianta A izkorišča vrzel med poselitvenim območjem User na zahodu in Brezov gaj na vzhodu. Obstoječi 110 kV daljnovod, ki poteka zahodno od zaselka User, se prestavi vzporedno s predvidenim novim 110 kV daljnovodom. S tem se izognemo situaciji, da bi zaselek User postal otok med obema 110 kV daljnovodoma. Obenem se obstoječi 110 kV daljnovod umakne zaselku User in območjem kulturne dediščine (železniški viadukt) s sedanjih 10 m na 112 m. Ocenjujemo, da je vpliv na poselitvene potenciale z usmeritvijo trase daljnovoda skozi omenjeno vrzel med naseljema in s premikom obstoječega daljnovoda manjši od trenutnega vpliva obstoječega daljnovoda, zato je trasa na tem območju ocenjena kot primerna.

Glede EMS vseh daljnovodov (obstoječih in predvidenega):

V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) za lastno emisijo DV 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj veljajo mejne vrednosti za nove vire sevanja, in lastna emisija je zato z najneugodnejšo (»worst case«) oceno ocenjena na podlagi vhodnih podatkov o predvideni geometriji stebrov, minimalnih dopustnih varnostnih višinah po tehničnih normativih in električnih podatkih daljnovoda, kar velja enako za vse variante trase predvidenega daljnovoda. Pri analizi izračunanih vrednosti lastne emisije je ugotovljeno, da mejne vrednosti za II. območje (izven območji, kjer se dlje časa zadržujejo ljudje) nikjer v trasi ne bodo presežene, saj so najneugodnejše (»worst case«) ocenjeni teoretični maksimumi precej pod 10 kV/m in 100 μ T. Analiza izračunanih vrednosti lastne emisije se je izvedla tudi z vidika strožjih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih (območja, kjer se dalj časa zadržujejo ljudje) varstva pred sevanjem (0,5 kV/m in 10 μ T). Ugotovljeno je, da ni pričakovati, da bi bile te vrednosti kjerkoli izven razdalje 12 m levo in desno od osi DV presežene. Za celotno obremenitev pa na območju pomembnosti obstoječih virov sevanja veljajo mejne vrednosti, ki veljajo za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in 100 μ T). Zaradi dejstva, da v nobenem primeru niti teoretično ni možno, da bi prišlo do preseganja teh mejnih vrednosti (niti s seštevanjem maksimumov - kar je le hipotetičen primer, uporabljen za naše sklepanje, v praksi pa ne obstaja), v tej fazi z vidika omejitev v zakonski regulativi ni potrebe po oceni celotne obremenitve. Z vidika strogih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem, je zato analizirana le lastna emisija predvidenega vira.

Električno in magnetno polje (E in B) hitro upadata z razdaljo od daljnovoda (s kvadratom razdalje). Prispevki električnega in magnetnega polja več različnih virov se ne seštevajo aritmetično, temveč vektorsko. V praksi je povprečna vrednost veličine podana s kvadratnim

korenom vsote kvadratov absolutnih vrednosti posameznih prispevkov. Prispevek vira sevanja, ki je dominanten, najbolj opredeljuje rezultat. Večinoma je prispevek vira sevanja, ki je manjši, praktično zanemarljiv.

Za elektromagnetna polja, ki so obravnavana v okviru okoljske problematike, njegovi pripravljavci ugotavljajo, da z modernim pristopom načrtovanja, projektiranja, umeščanja v prostor in izgradnje visokonapetostni vodi ne povzročajo prekomernih vplivov na okolje niti v nadzemni niti v podzemni izvedbi. Pri nobenem od preučenih vplivov na sestavine okolja (prostorske, okoljske, naravne in družbene prvine) ni prekomernega vpliva niti pri 110 kV daljnovodu niti kablovodu, pri čemer pa kablovod po večjem številu v elaboratu navedenih kriterijev bolj obremenjuje okolje kot daljnovod, in sicer mdr. tudi zaradi njegove krajše življenjske dobe, pogostejše potrebe po izvedbi posegov za ohranitev elektroenergetskega voda v kabelski obliki (zaradi dvakrat večje pogostosti izpadov pri visokonapetostnih kablovodih), obsežnejših posegov v podtalje pri gradnji kablovoda v razgibanem reliefu z ustvarjanjem erozijskih jeder in razgaljanja tal, odstranitve drevnine oziroma poseka drevesne vegetacije na celotni trasi kablovoda, večjih posegov v vodotoke pri prečkanju kablovoda, večjih posegov v podtalje, habitate, na vrstno sestavo v tleh in sestavo vegetacije ter ogrožanja arheološke dediščine pri umeščanju kablovodov v območja varstva narave in varstva kulturne dediščine, izjemnih krajin in območij prepoznavnosti.

Daljnovod bo izveden z upoštevanjem vseh standardov in zakonskih predpisov za zagotovitev ustrezne tehnične izvedbe tudi v primeru ujm, kakršna je bila žled v letu 2014. Pri poteku prek gozdnih površin bo daljnovod izveden tako, da bodo ob tem prizadete čim manjše površine ter da bo posek gozda selektiven in izveden tako, da bodo preprečeni morebitni erozijski pojavi, tako med gradnjo samo kot tudi v času obratovanja.

3.2 Zakaj ne greste raje v podzemno izvedbo daljnovoda? Glejte na ljudi. V študiji omenjate vse ostale vidike le vplivov na ljudi ne.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Vlada RS je na seji dne 8.11.2012 sprejela Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DPN) za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 2 x 110 kV in se izvede kot nadzemni vod.

Pri pripravi predmetnega DPN je zadoščeno vsem zakonsko zahtevanim vidikom, ki jih je potrebno upoštevati ob umestitvi trase daljnovoda z rezultati izdelanega okoljskega poročila in študije variant s predlogom najustrežnejše variante in s predhodno izvedenimi posveti, en v Kočevju in dva v Črnomlju. Do odločitve o morebitni izbiri kablovoda za predmetni DPN bi lahko prišlo le v primeru, v kolikor bi pristojno ministrstvo za okolje v okviru izvedenega postopka celovite presoje vplivov na okolje in/oziroma postopka presoje vplivov na okolje, ki se prav tako izvaja v postopku priprave predmetnega DPN, odločilo, da so ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi DPN v vseh optimiziranih oblikah nadzemne izvedbe predmetnega daljnovoda ali z DPN načrtovanih posegov v okolje in da je kablovod edini možen ukrep, s katerim se omenjene uničujoče vplive lahko prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe DPN za okolje sprejemljivi. Nasprotno zgoraj zapisanemu pa je ministrstvo, pristojno za okolje, v odločbi št. 35409-28/2012/50 z dne 26.5.2014 ugotovilo, da je okoljsko poročilo za variante, obravnavane v Študiji variant, ustrezno.

V Študiji variant je vpliv na ljudi presojan v prostorskem vidiku (poselitev in kakovost bivalnega okolja), okoljskem vidiku (vpliv na vode – pitna voda vpliv na zdravje ljudi – onesnaženost zraka, hrup, EMS) in v funkcionalnem vidiku (obstoječi objekti/območja urbanih dejavnosti). Vpliv na ljudi je posebej obravnavan tudi v Okoljskem poročilu v poglavjih o hrupu, zraku in EMS.

Glej tudi stališča na pripombo 2.1.

4 PRIPOMBA ODBORA V IMENU PREBIVALCEV OB SEVERNI VARIANTI A

(pripombe, predlogi in mnenja, predani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

- 4.1 Na podlagi informacij iz sredstev javnega obveščanja smo krajani izvedeli, da poteka postopek umeščanja trase daljnovoda iz Kočevja do Črnomlja med drugim tudi po območju naših vasi po t.i. severni varianti A, ki grobo posega v naš življenjski prostor.

V dokumentaciji, ki je na razpolago na internetu, je navedeno, da je to trasa, ki jo je predlagalo prebivalstvo. Gre za grobo laž in podtikanje, saj nas o tej varianti ni nihče predhodno seznanjal ali obveščal, še več, na pisne pripombe, ki so jih podali vaščani Sel pri Otovcu dne 20.11.2012, ker so naključno izvedeli, da je potekala neka »delavnica«, sploh ni bilo odgovora. Glede na podani predlog poteka trase pa je očitno, da niso bile upoštevane.

- 4.2 Zaradi ogorčenja in jeze so se vaščani ob severni varianti A zbrali na zboru dne 14.4.2014, kjer so prebivalci naselij: D. Paka, Talčji vrh, Otovec, Lokve, Sela pri Otovcu in Rodin izrazili ostro nasprotovanje poteku trase daljnovoda po predlagani trasi iz naslednjih razlogov oz. zaradi slabosti variante:

- gre za traso, ki je s stališča reliefa najbolj zahtevna in neugodna. Gre za strmo in konfiguracijsko zahtevno gozdno območje, kjer je možnost erozije in plazov zaradi velike poseke koridorja preko strmega pobočja Mačjega hriba, Ovčjaka in Vinske gore,
- trasa poteka preko gozdnih območij cca. 27 km; nujnost izgradnje novih dostopnih poti (uniči se gozdna površina v širini 70-metrskega poseka in gozdni pasovi za nove ceste),
- s stališča približevanja obstoječim javnim cestam je ocenjena izrazito negativno (v pretežnem delu trase v bližini ni nobene javne cestne infrastrukture),
- vas Sela pri Otovcu postane »otok« znotraj trase, obkrožena z južne, vzhodne in severne strani, kar je zaradi zdravja ljudi nesprejemljivo,
- v zadnjem desetletju je v vaseh ter v bližnjih zaselkih ob sedanjih že obstoječih trasah umrlo že več kot deset ljudi za rakom,
- po tej trasi že potekajo trije daljnovodi (2 x 20 kV in 2 x 110 kV), dodatni pa bi še povečal sevanje ter popolnoma onemogočil normalno rabo kmetijskih zemljišč,
- po narejenih študijah je dolžinsko in stroškovno ta trasa manj primerna,
- s posegom v to okolje se popolnoma spremeni izgled pokrajine,
- zaradi negativnih vplivov se uniči spomenik prve kategorije Sv. Jernej v Otovcu,
- poseže v zaledje izvira potoka »Otovški breg«, v katerem je eno redko ohranjenih območij črne človeške ribice,
- trasa mimo Otovškega viadukta pomeni poseg v kulturno in gradbeno dediščino, saj uniči silhueto edinstvenega gradbenega dosežka v Sloveniji,
- na tem območju je poselitev zelo razpršena in trasa se zelo približa posameznim stanovanjskim objektom (Sela pri Otovcu, Lokve, naselje User,...),
- 28 x se trasa križa s kategoriziranimi cestami in 11 x z nadzemnimi SN vodi ter dvakrat z železniško progo št. 80 (d.m.-Metlika-Ljubljana),
- trasa je negativno ocenjena s stališča dodatnih stroškov in prekinitev dobave električne energije, saj se predvideva premaknitev že obstoječega daljnovoda 2 x 110 kV Črnomelj–Hudo na novo traso – ob traso, ki jo predvideva severna varianta A,
- do površine gozdnega območja, kjer naj bi potekala trasa, so dostopi praktično onemogočeni brez velikih dodatnih posegov in sicer na območju med Bukovo goro in naseljem Sela pri Otovcu,
- izvedba dostopnih poti bo zaradi njihovega terenskega poteka in poteka cestne infrastrukture izredno zahtevna in draga,
- slabost trase je tudi s stališča vpliva na območje v primeru potencialnih nesreč pri obratovanju in pri vzdrževalnih delih (križa 2 x železnico, najdaljši gozdni koridor, največ omejitev zaradi križanja in približevanja infrastrukturnim objektom, paralelni potek daljnovodov),
- s stališča zavoda za kulturno dediščino je ocenjena kot izrazito neprimerna,

- s stališča zahtevnosti gradnje je severna A varianta prepoznana kot najzahtevnejša in najdražja, kar pomeni tudi cenovno zelo velik investicijski vložek (druga najdražja varianta),
- vse druge variante, predlagane s strani načrtovalcev, imajo boljšo oceno, saj so upoštevani dejanski tehnični, okoljski in prostorski optimumi,
- pri funkcionalno tehničnem vidiku vrednotenja variant ima bistven vpliv teren, po katerem poteka trasa daljnovoda. Pri samem vrednotenju zahtevnosti gradnje, varnosti obratovanja in pogojih vzdrževanja pride do izraza različne značilnosti terena kot so konfiguracije, sestave in rabe terena. Po vseh teh kriterijih je severna varianta A šele na 3. mestu. Samo da vas spomnimo, je najustreznejša varianta severna C.

Stališče

Pripomba se ne upošteva.

Posveti (en v Kočevju in dva v Črnomlju) so bili organizirani z namenom javnosti podrobneje predstaviti umestitev daljnovoda v prostor in pridobiti njeno mnenja o prednostih in slabostih posamezne variante. Način vabljenja javnosti je pojasnjen v nadaljevanju. Na podlagi mnenj in predlogov, podanih na izvedenih posvetih, ter na podlagi dodatno pridobljenih in analiziranih smernic nosilcev urejanja prostora so bile za nadaljnje načrtovanje predlagane štiri variante poteka daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj. Te štiri variante so predmet presojanja in primerjave se presodile in medsebojno primerjale s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika. Prav tako so se variante potekov trase opredelile in presodile tudi z vidika sprejemljivosti v lokalnem okolju.

Vse aktivnosti pri pripravi predmetnega DPN potekajo v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/2011). Vsa dokumentacija, ki je izdelana v postopku priprave načrta, je objavljena na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za prostor, ter na krajevno običajen način.

Občani občine Črnomelj so bili o aktivnostih (oba posveta in predstavitev študije variant in okoljskega poročila) obveščeni po zgoraj navedenem pravilniku in tudi s strani Občine Črnomelj. Postopek in način obveščanja s strani občine je podan v nadaljevanju:

1. Posvet 19. 9. 2012:

Vsem trinajstim krajevnim skupnostim v občini je bilo po e-pošti 27. avgusta 2012 poslano vabilo na posvetovanje za DPN za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj. KS Butoraj, ki še ni imela e-poštnega naslova, je bilo vabilo poslano po navadni pošti istega dne.

Vabilo na posvetovanje je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj in na oglasni deski (od 28.8. do 20. 9. 2012).

Ministrstvo je objavilo vabilo na posvetovanje v lokalnem časopisu Belokranjec, ki je izšel avgusta 2012 ter na svojih spletni strani.

Poročilo s prvega posveta je bilo po e-pošti poslano vsem tangiranim KS (Črnomelj, Dobljče, Dragatuš, Stari trg ob Kolpi, Petrova vas, Talčji Vrh in Kanižarica) dne 4. 10. 2012. Obenem je bilo poslano v objavo na spletno stran Občine Črnomelj. Pripombe na poročilo je bilo možno podati do 18. 10. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

2. Posvet 8. 11. 2012:

Vabilo je bilo po e-pošti in navadni pošti za KS Butoraj poslano enako kot za prvi posvet 25. 10. 2012. Občina Črnomelj je zaprosila predstavnike krajevnih skupnosti, naj o predstavitvi oz. posvetu obvestijo krajane.

Obvestilo je bilo skladno z dogovorom KS Petrova vas ponovno poslano po e-pošti dne 5. 11. 2012.

KS Petrova vas, Talčji Vrh, Črnomelj in Dobljče so bile s strani Občine Črnomelj po e-pošti zjutraj na dan predstavitve ponovno opozorjene na popoldanski dogodek 8. 11. 2012.

Poročilo s ponovnega posvetovanja je Občina Črnomelj zgoraj navedenim KS poslala po e-pošti 13. novembra in ponovno navedla, da lahko pripombe podajo do 28. 11. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

Poročilo je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj.

Občina Črnomelj je v vednost z ministrstva prejela samo pripombe vaščanov Sel pri Otovcu in sicer 28. 11. 2012.

3. Predstavitev študije variant in okoljskega poročila 16. 4. 2014:

Za predstavitev študije variant in okoljskega poročila za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj je Občina Črnomelj po navadni pošti priporočeno s povratnico 27. 3. 2014 poslala vabilo vsem KS, ki jih trase tangirajo (Črnomelj, Dobliče, Kanižarica, Petrova vas, Stari trg ob Kolpi in Talčji Vrh), obvestilo objavila na spletni strani Občine in na oglasni deski, Ministrstvo za okolje in prostor pa je vabilo objavilo v Belokranjcu, ki je izšel konec marca 2014 ter na svoji spletni strani.

Variante so presojane z več zakonsko opredeljenih vidikov in severna varianta A nikakor ni prejudicirana. Variante so ocenjevane po vidikih, ki so si med seboj tudi navzkrižni (npr. varovanje narave in poselitev, GJI in poselitev ipd.), zato je nujno upoštevati sintezno vrednotenje, ki z upoštevanjem različnih utežnih primerov (s ponderiranjem) pokaže, katera varianta je najprimernejša. Poizkus matematične opredelitve vrednotenja pokaže, da je severna varianta A po vseh načinih izračuna (aritmetična sredina, pogostnost ocene, ponderiranje itd.) izkazana kot najustreznejša varianta. Z utežnimi primeri je prikazana možnost različnega uteževanja, ki pa v primeru te naloge ni pokazal bistvenih drugačnih rezultatov.

Dolžina posameznih variant preko gozdnih območij je pri severni varianti A in severni varianti C ca. 27 km, pri severni varianti B ca. 22 km in pri južni varianti ca. 25 km. S stališča gozda se zaradi najkrajšega poteka preko gozdnih površin kaže kot najugodnejša severna B varianta, ki pa edina poteka prek vinogradniškega območja (Doblička Gora), kar jo primerjalno dela precej slabšo. V okviru študije variant je v okoljskem vidiku pri poglavju Gozd vrednoten vpliv izgube gozdnih površin znotraj meje posega glede na dejansko rabo na kilometer trase. Gre za varovanje gozda kot naravnega vira, predvsem kot ohranitev naravnega okolja in ekološkega ravnotežja v krajini. Največji vpliv na gozd je zaradi gozdnih posekov, ki se izvedejo na trasi daljnovoda in na območju dostopnih poti. Določitev potrebne širine gozdnih posekov je odvisna od konfiguracije terena oziroma višine vodnikov nad terenom, višine dreves in prečnega profila terena. Na gozdnih površinah se izvede posek v širini 15 m od osi daljnovoda. Na širini 35 m od osi daljnovoda se s pristojno gozdarsko službo izvede pregled stanja dreves in samo selektivno odstranitev dreves, ki bi lahko predstavljala grožnjo padca na daljnovod. Novo nastali gozdni rob se prepusti samoobnovitvi, brez dodatnih zasaditev. S tem se gozd naravno obnovi, brez vnašanja tujkov v naravno okolje. Vpliv z vznemirjanem divjadi je najbolj izražen med gradnjo in v času vzdrževalnih del, predvidoma enkrat letno in se zato, ker ni trajen, ne ocenjuje za pomembnejšega. Ocenjuje se, da se je sklopom ekoloških in socialnih funkcij na 1. mestu poudarjenosti v nadaljnjih fazah načrtovanja možno izogniti, kar pomeni, da bistvenega vpliva na gozd in njegove funkcije razen izgube resursa na območju izvedenih posek ne bo. Za potrebe izgradnje daljnovoda bo potrebno zagotoviti dostopne poti od javne poti do posameznega stojnega mesta stebra. Dostopne poti bodo v največji možni meri potekale po obstoječih poteh in kolovozih, ki se bodo po potrebi razširili in utrdili. V primerih, ko obstoječih poti ni oz. niso primerne, bodo izvedene nove poti. Le-te se lahko po izgradnji daljnovoda odstranijo glede na dogovor med lastnikom parcele in investitorjem. Dostopne poti se bodo uporabljale tudi v fazi obratovanja daljnovoda za potrebe izvajanja rednih letnih pregledov daljnovoda in morebitnih vzdrževalnih del.

V primeru izvedbe načrtovanih ureditev vas Sela pri Otovcu ne postane otok sredi daljnovodov. Naselje je od načrtovanega daljnovoda oddaljeno za ca. 370 m z izjemo kmetije na severnem delu naselja, ki je od načrtovanega poteka trase oddaljena ca. 165 m na severnem delu oziroma 206 m na vzhodnem delu poteka. Trasa je na celotnem poteku odmaknjena od poselitvenih območij, na območju med Rodinami in Dolnjo Pako se najbolj približa na območju Userja, na 112 m, na ostalih mestih poteka trasa na večji oddaljenosti od poselitvenih območij.

Slika: Potek DV na območju med Seli pri Otovcu in Talčjim vrhom po izvedenih načrtovanih ureditvah

Nove infrastrukturne objekte skladno s SPRS umeščamo tako, da jih združujemo z že obstoječimi koridori infrastrukturnih objektov. Tovrstno umeščanje v neposredni bližini ali križanje infrastrukture pa ima za posledico tudi omejitve pri delovanju in obratovanju GJI in lahko povzroča tudi motnje v oskrbi. Zaradi značilnosti daljnovoda, ki je - linijski objekt, se križanjem in vzporednim potekom daljnovoda z ostalo infrastrukturo ni možno izogniti. Slednje še posebej velja za infrastrukturo, ki je še posebej zgoščena na območjih naselij. Ob upoštevanju pravilnikov posameznih upravljavcev gospodarske javne infrastrukture le-ta za umeščanje daljnovoda v prostor ne predstavlja večjih omejitev.

Z vidika elektromagnetnega sevanja med variantami ni bistvenih razlik, vsaka se na določenih mestih približa stanovanjskim območjem. Zakonsko predpisane mejne vrednosti jakosti električnega polja in gostote magnetnega polja v I. območjih varstva pred sevanjem (območja stanovanj, bolnišnic, vrtcev, šol itd...) ne bodo presežene, saj znotraj prostorskega koridorja, v katerem so presežene mejne vrednosti EMS (12 m levo in desno od osi daljnovoda) ni stanovanj ali območij, v katerih bi se dlje časa zadržujejo ljudje.

Glede vpliva EMS na ljudi:

V svetu poteka raziskovalna dejavnost glede vplivov elektromagnetnih sevanj na ljudi že več desetletij. V vsem tem času je bilo opravljenih veliko raziskav, ki so proučevale biološke in zdravstvene učinke elektromagnetnega sevanja na človeka. Po znanstveno kritičnem pregledu vseh doslej objavljenih znanstvenih oziroma strokovnih prispevkov s tega področja Svetovna zdravstvena organizacija in ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection) kot tudi številne druge priznane znanstvene institucije zaključujejo, da ni jasnih in prepričljivih dokazov za škodljive zdravstvene učinke dolgotrajnega izpostavljanja elektromagnetnim sevanjem. Nobena od raziskav ali ponovitev raziskave ni dokončno potrdila enoumne vzročne povezave med nastopom različnih bolezni in bližino daljnovodov.

V slovenski regulativi glede elektromagnetnega sevanja so za nove in rekonstruirane daljnovode mejne vrednosti elektromagnetnega sevanja v bivalnih in drugih prostorih v stavbah, v katerih se ljudje zadržujejo, v duhu preventive znatno strožje od mejnih vrednosti iz ICNIRP smernic. Že v ICNIRP smernicah pa je pri postavitvi mejnih vrednosti upoštevana dodatna rezerva z vključenimi varnostnimi faktorji.

Glede EMS vseh daljnovodov (obstoječih in predvidenega):

V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) za lastno emisijo DV 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj veljajo mejne vrednosti za nove vire sevanja, in lastna emisija je zato z najneugodnejšo («worst case») oceno ocenjena na podlagi vhodnih podatkov o predvideni geometriji stebrov, minimalnih dopustnih varnostnih višinah po tehničnih normativih in električnih podatkih daljnovoda, kar velja enako za vse variante trase predvidenega daljnovoda. Pri analizi izračunanih vrednosti lastne emisije je ugotovljeno, da mejne vrednosti za II. območje nikjer v trasi ne bodo presežene, saj so najneugodnejše («worst case») ocenjeni teoretični maksimumi precej pod 10 kV/m in 100 µT. Analiza izračunanih vrednosti lastne emisije se je izvedla tudi z vidika strožjih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem (0,5 kV/m in 10 µT). Ugotovljeno je, da ni pričakovati, da bi bile te vrednosti kjerkoli izven razdalje 12 m levo in desno od osi DV presežene. Za celotno obremenitev pa na območju pomembnosti obstoječih virov sevanja veljajo mejne vrednosti, ki veljajo za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in 100 µT). Zaradi dejstva, da v nobenem primeru niti teoretično ni možno, da bi prišlo do preseganja teh mejnih vrednosti (niti s seštevanjem maksimumov - kar je le hipotetičen primer, uporabljen za naše sklepanje, v praksi pa ne obstaja), v tej fazi z vidika omejitev v zakonski regulativi ni potrebe po oceni celotne obremenitve. Z vidika strogih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem, je zato analizirana le lastna emisija predvidenega vira.

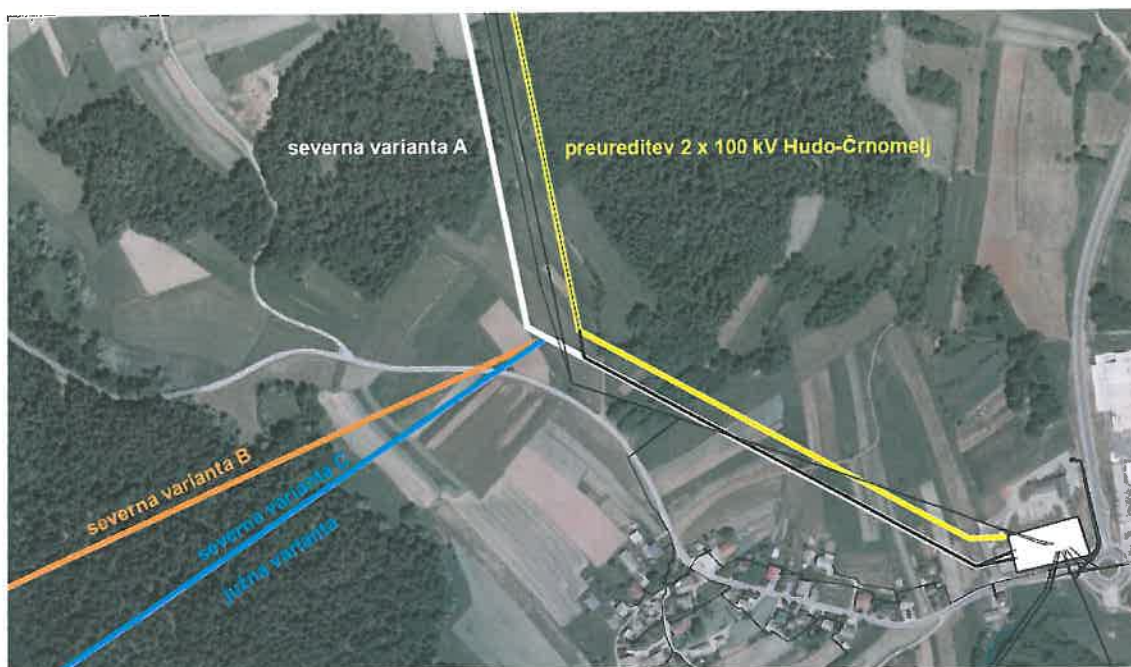
Električno in magnetno polje (E in B) hitro upadeta z razdaljo od daljnovoda (s kvadratom razdalje). Prispevki električnega in magnetnega polja več različnih virov se ne seštevajo aritmetično, temveč vektorsko. V praksi je povprečna vrednost veličine podana s kvadratnim korenem vsote kvadratov absolutnih vrednosti posameznih prispevkov. Prispevek vira sevanja, ki je dominanten, najbolj opredeljuje rezultat. Večinoma je prispevek vira sevanja, ki je manjši, praktično zanemarljiv.

Za elektromagnetna polja, ki so obravnavana v okviru okoljske problematike, njegovi pripravljavci ugotavljajo, da z modernim pristopom načrtovanja, projektiranja, umeščanja v prostor in izgradnje visokonapetostni vodi ne povzročajo prekomernih vplivov na okolje niti v nadzemni niti v podzemni izvedbi. Pri nobenem od preučeni vplivov na sestavine okolja (prostorske, okoljske, naravne in družbene prvine) ni prekomernega vpliva niti pri 110 kV daljnovodu niti kablovodu, pri čemer pa kablovod po večjem številu v elaboratu navedenih kriterijev bolj obremenjuje okolje kot daljnovod, in sicer mdr. tudi zaradi njegove krajše življenjske dobe, pogostejše potrebe po izvedbi posegov za ohranitev elektroenergetske voda v kabelski obliki (zaradi dvakrat večje pogostosti izpadov pri visokonapetostnih kablovodih), obsežnejših posegov v podtalje pri gradnji kablovoda v razgibanem reliefu z ustvarjanjem erozijskih jeder in razgaljanja tal, odstranitve drevnine oziroma poseka drevesne vegetacije na celotni trasi kablovoda, večjih posegov v vodotoke pri prečkanju kablovoda, večjih posegov v podtalje, habitate, na vrstno sestavo v tleh in sestavo vegetacije ter ogrožanja arheološke dediščine pri umeščanju kablovodov v območja varstva narave in varstva kulturne dediščine, izjemnih krajin in območij prepoznavnosti.

Poseg na najboljša in druga zemljišča ne bo spreminjal njihove dejanske rabe in bo povzročil malenkostno zmanjšanje površin kmetijskih zemljišč (stojna mesta daljnovoda), pri čemer bodo prizadeta predvsem manj kvalitetna kmetijska zemljišča, kar je razvidno iz podatkov o dejanski rabi zemljišč, pridobljenih na portalu Ministrstva za kmetijstvo in prikaza območij namenske rabe na karti št. 3 v Okoljskem poročilu. Glede na dejansko rabo tal se bodo kmetijska zemljišča zmanjšala v minimalnem obsegu, vpliv na kmetijsko dejavnost bo minimalen.

Obstoječi daljnovod DV 110 kV, ki poteka zahodno od zaselka User, se prestavi v območje DPN, kjer bo potekal vzporedno z načrtovanim DV 2x110 kV RTP Kočevje - RTP Črnomelj. S tem se izogne situaciji, da bi zaselek User postal otok med obema 110 kV daljnovodoma. S tem se obstoječi 2 x 110 kV daljnovod umakne zaselku User s sedanjih 10 m na 112 m. Vpliv na poselitvene potenciale z usmeritvijo trase daljnovoda skozi to vrzel in s premikom obstoječega daljnovoda je bistveno manjši od trenutnega vpliva obstoječega daljnovoda, zato to upoštevamo kot izrazito prednost najustreznejše variante.

Pri vključevanju načrtovanega daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj v RTP Črnomelj je ne glede na to, katera varianta bo izvedena, potrebna rekonstrukcija dela obstoječega 2 × 110 kV daljnovoda Hudo–Črnomelj in sicer je potrebno prestaviti obstoječi daljnovod severno, obstoječe stebre pa se uporabi za umestitev načrtovanega daljnovoda. V primeru izvedbe severne variante A tako ne bi prišlo do dodatnega izpada električne energije zaradi prestavitve obstoječega daljnovoda na območju zaselka User, saj bi se izklop obstoječega daljnovoda iz omrežja zaradi prestavitve daljnovoda na območju User izvedel sočasno z izklopom, pogojenim z vklopom načrtovanega DV v RTP Črnomelj.

Slika: Vključitev načrtovanega daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj v RTP Črnomelj in preureditev obstoječega daljnovoda 2 × 110 kV Hudo–Črnomelj

Glede na stalne in tekoče cene in dinamične kazalnike upravičenosti se kot najbolj primerna varianta izkazuje severna varianta A, ki je kot najustreznejša sicer ocenjena le z vidika tveganja. Severna varianta B zaradi najkrajše izvedbe izkazuje najnižje stroške in posledično je najustreznejša z vidika dobe vračanja investicijskih sredstev in z vidika občutljivosti. Južna varianta izkazuje najvišjo neto sedanjo vrednost in interno stopnjo donosnosti, zato je s tega vidika južna varianta najustreznejša. Iz ekonomskega vrednotenja variant lahko povzamemo, da glede na proučevane kazalnike upravičenosti investicije prednost pripada severni varianti A, ki ima srednjo oceno pri vseh vidikih in se izkazuje kot kompetitivna varianta z ustreznimi pokazatelji.

Med vrednotenjem po posameznih vsebinskih sklopih funkcionalnega vidika je ugotovljeno, da nobena izmed obravnavanih variant ne izstopa in ne izkazuje izrazitih prednosti ali slabosti. Zaradi dolžin tras in poteka prek konfiguracijsko raznolikega terena se prednosti in slabosti variant po celotni trasi deloma kompenzirajo. Zato so vse variante po funkcionalnem vidiku ocenjene kot primerne.

Pri vrednotenju s funkcionalnega vidika ocenjujemo kot najpomembnejši element morfološko raznolikost terena, po katerem poteka trasa daljnovoda, saj pri vrednotenju po zahtevnosti gradnje, varnosti obratovanja in pogojih vzdrževanja v praktično vsakem vidiku prihajajo do izraza prav različne značilnosti terena, kot so konfiguracija, sestava tal in dejanska raba zemljišč. Po medsebojni primerjavi variant s funkcionalnega vidika se izkazuje, da so severne variante ustreznejše od južne variante, čeprav so razlike med vsemi minimalne. Vse severne variante se kljub pomanjkljivostim izkazujejo predvsem kot tehnično ustrezne variante, zaradi majhnih razlik med vsemi tremi pa so vse rangirane enakovredno (predvsem zaradi poenostavitve pri računanju povprečnih ocen). Tudi pri kontrolnem sinteznem vrednotenju vseh

posameznih vidikov je najprej opazna velika izenačenost variant, bolj pa pridejo do izraza slabosti, ki jih ima severna varianta B predvsem zaradi poteka prek vinogradniškega območja Dobljčke gore in približevanja objektom na tem območju, ki so v pretežni meri dejansko bivalnega značaja. Severna varianta A se v vseh primerjavah izkazuje kot najustreznejša varianta s funkcionalnega vidika, čeprav bi bila ta varianta, če bi bilo vrednotenje izdelano izključno in strogo samo s tehničnega vidika (brez upoštevanja okoljskih in časovnih pogojev, ki izboljšujejo oceno severni varianti A), rangirana in ocenjena primerjalno nižje. Relevance vrstnega reda variant je pri tako majhnih razlikah v rezultatih nizka in funkcionalni vidik ne predstavlja pomembnega faktorja pri izboru najustreznejše variante.

- 4.3 Posebno je potrebno poudariti, da ni bilo nobenega usklajevanja z lokalnim prebivalstvom ob tej trasi, zato so tudi navedbe v študiji o vrednotenju variant o »predhodnih usklajevanjih s prebivalci občine Črnomelj, ter o trasi, ki je predlagana s strani prebivalcev« (morda so to bili prebivalci KS Dobljčke?) pristranske in neresnične.

Severna varianta A ni sprejemljiva za prebivalstvo ob trasi tega koridorja iz razlogov, ki so navedeni zgoraj. O predlagani trasi nismo uradno sodelovali v nobenem predhodnem postopku, ker nismo bili povabljeni niti ne seznanjeni. Odločno in brezpogojno zavračamo severno varianta A. Za vaščane je nesprejemljiva in prosimo, da se v dokumentih ne sklicujete na podporo prebivalcev ob trasi – ker je nimate!

Izraženo je jasno stališče, da lastniki zemljišč v nobenem primeru ne bodo podali soglasja za posege na njihovih zemljiščih za potrebe navedene trase daljnovoda.

Stališče

Pripomba se ne upošteva.

MOP je prebivalce lokalnih skupnosti v postopek priprave ŠV vključilo že v najzgodnejši fazi priprave z organizacijo posvetov v lokalnih skupnostih (pri čemer je treba poudariti, da organizacija posvetovanj v lokalnih skupnostih v zakonskih določilih v tej fazi ni predpisana). Menimo, da je bila z organizacijo posvetovanj na najboljši možni način omogočena tudi najširša seznanitev javnosti in razprava o umestitvi daljnovoda v prostor. Vse aktivnosti potekajo v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/2011). Vsa dokumentacija, ki je izdelana v postopku priprave načrta, je objavljena na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor ter na krajevno običajen način.

Z namenom sodelovanja z javnostjo so bila izvedena javna posvetovanja (eno v Kočevju in dve v Črnomlju), na katerih so prisotni lahko podali svoja mnenja in predloge. Na drugem javnem posvetovanju v Črnomlju je bila predstavljena tudi severna varianta A. Na omenjenem javnem posvetovanju je bil prisoten predstavnik - predsednik krajevne skupnosti Talčji vrh.

Občani občine Črnomelj so bili o aktivnostih (oba posveta in predstavitev študije variant in okoljskega poročila) obveščeni v skladu z navedenim pravilnikom in tudi s strani Občine Črnomelj. Postopek in način obveščanja s strani Občine Črnomelj je podan v nadaljevanju:

1. Posvet 19. 9. 2012:

Vsem trinajstim krajevnim skupnostim v občini je bilo po e-pošti 27. avgusta 2012 poslano vabilo na posvetovanje za DPN za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj.

KS Butoraj, ki še ni imela e-poštnega naslova, je bilo vabilo poslano po navadni pošti istega dne.

Vabilo na posvetovanje je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj in na oglasni deski (od 28.8. do 20. 9. 2012).

Ministrstvo je objavilo vabilo na posvetovanje v lokalnem časopisu Belokranjec, ki je izšel avgusta 2012 ter na svojih spletni strani.

Poročilo s prvega posveta je bilo po e-pošti poslano vsem tangiranim KS (Črnomelj, Dobljčke, Dragatuš, Stari trg ob Kolpi, Petrova vas, Talčji Vrh in Kanižarica) dne 4. 10. 2012. Obenem je bilo poslano v objavo na spletno stran Občine Črnomelj. Pripombe na poročilo je bilo možno podati do 18. 10. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

2. Posvet 8. 11. 2012:

Vabilo je bilo po e-pošti in navadni pošti za KS Butoraj poslano enako kot za prvi posvet 25. 10. 2012. Občina Črnomelj je zaprosila predstavnike krajevnih skupnosti, naj o predstavitvi oz. posvetu obvestijo krajanje.

Obvestilo je bilo skladno z dogovorom KS Petrova vas ponovno poslano po e-pošti dne 5. 11. 2012.

KS Petrova vas, Talčji Vrh, Črnomelj in Dobljče so bile s strani Občine Črnomelj po e-pošti zjutraj na dan predstavitve ponovno opozorjene na popoldanski dogodek 8. 11. 2012.

Poročilo s ponovnega posvetovanja je Občina Črnomelj zgoraj navedenim KS poslala po e-pošti 13. novembra in ponovno navedla, da lahko pripombe podajo do 28. 11. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

Poročilo je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj.

Občina Črnomelj je v vednost z ministrstva prejela samo pripombe vaščanov Sel pri Otovcu in sicer 28. 11. 2012.

3. Predstavitev študije variant in okoljskega poročila 16. 4. 2014:

Za predstavitev študije variant in okoljskega poročila za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj je Občina Črnomelj po navadni pošti priporočeno s povratnico 27. 3. 2014 poslala vabilo vsem KS, ki jih trase tangirajo (Črnomelj, Dobljče, Kanižarica, Petrova vas, Stari trg ob Kolpi in Talčji Vrh), obvestilo objavila na spletni strani Občine in na oglasni deski, Ministrstvo za okolje in prostor pa je vabilo objavilo v Belokranjcu, ki je izšel konec marca 2014 ter na svoji spletni strani.

5 PRIPOMBA PREDSTAVNIK PREBIVALCEV SEL, LOKEV IN TALČJEGA VRHA

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

5.1 V imenu prebivalcev Sela, Lokve, Talčji vrh vam sporočam, da se ne strinjamo s postavitvijo daljnovoda po predlagani varianti. Gre za traso, ki poteka preko najvišjih vrhov, 27 km po gozdu. Prebivalci drugih naselij so umestili traso preko območja naših naselij. Trasa bo problematična tudi zaradi velike porabe prostora za dovozne ceste do daljnovoda. Kraj Sela bo deležen sevanja z dveh strani. Trasa se preveč približa in bo izničila velik pomen kulturne dediščine Mitrov tempelj. Uničili boste naravo. Daljnovod 2-krat prečka železniško progo, 28-krat ceste, kar je zelo slabo z varnostnega vidika. Poleg tega je 30 m koridor, ki ga predvidevate, preozek, stebri so višji in koridor bi moral biti širši. Severna varianta je daljša, zato se nam zdi neprimerna.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Dolžina posameznih variant preko gozdnih območij je pri severni varianti A in severni varianti C ca. 27 km, pri severni varianti B ca. 22 km in pri južni varianti ca. 25 km. S stališča gozda se zaradi najkrajšega poteka preko gozdnih površin kaže kot najugodnejša severna B varianta, ki pa edina poteka prek vinogradniškega območja (Dobljčka Gora), kar jo primerjalno dela precej slabšo. V okviru študije variant je v okoljskem vidiku pri poglavju Gozd vrednoten vpliv izgube gozdnih površin znotraj meje posega glede na dejansko rabo na kilometer trase. Gre za varovanje gozda kot naravnega vira, predvsem kot ohranitev naravnega okolja in ekološkega ravnotežja v krajini. Največji vpliv na gozd je zaradi gozdnih posekov, ki se izvedejo na trasi daljnovoda in na območju dostopnih poti. Določitev potrebne širine gozdnih posekov je odvisna od konfiguracije terena oziroma višine vodnikov nad terenom, višine dreves in prečnega profila terena. Na gozdnih površinah se izvede posek v širini 15 m od osi daljnovoda. Na širini 35 m od osi daljnovoda se s pristojno gozdarsko službo izvede pregled stanja dreves in samo selektivno odstranitev dreves, ki bi lahko predstavljala grožnjo padca na daljnovod. Novo nastali gozdni rob se prepusti samoobnovitvi, brez dodatnih zasaditev. S tem se gozd naravno obnovi, brez vnašanja tujkov v naravno okolje. Vpliv z vznemirjanem divjadi je najbolj izražen med gradnjo in v času vzdrževalnih del, predvidoma enkrat letno in se zato, ker ni trajen, ne ocenjuje za pomembnejšega. Ocenjuje se, da se je gozdnim območjem s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami v nadaljnjih fazah načrtovanja možno izogniti, kar pomeni, da bistvenega vpliva na gozd in njegove funkcije razen izgube vira na območju izvedenih posek ne bo. Za potrebe izgradnje daljnovoda bo potrebno zagotoviti dostopne poti od javne poti do

posameznega stojnega mesta stebra. Dostopne poti bodo v največji možni meri potekale po obstoječih poteh in kolovozih, ki se bodo po potrebi razširili in utrdili. V primerih, ko obstoječih poti ni oz. niso primerne, bodo izvedene nove poti. Dostopne poti se bodo uporabljale tudi v fazi obratovanja daljnovoda za potrebe izvajanja rednih letnih pregledov daljnovoda in morebitnih vzdrževalnih del. Dostopne poti se lahko po izgradnji daljnovoda glede na dogovor med lastnikom parcele in investitorjem tudi odstranijo.

Pri poteku ob poselitvenih območjih je daljnovod načrtovan tako, da so zagotovljeni bistveno večji odmiki od stanovanjskih oz. bivalnih objektov (več kot 80 m), kot so predpisani v skladu s predpisi o varstvu pred elektromagnetnim sevanjem (ca 15 m).

Trasa je od objekta kulturne dediščine Mitrej oddaljena s cca. 360 m široki pasom gozda, kar pomeni, da na objekt in njegovo vplivno območje poseg ne bo imel vpliva.

Z vidika ohranjanja habitatov je najprimernejša severna varianta A, ki edina ne posega v vodne in obvodne habitate. Vse tri severne variante so z vidika vpliva na gozdni in travniški habitat primerljive, medtem ko je južna varianta manj ugodna z vidika poseganja na območja suhih travnikov ter bolj termofilnih gozdov in je zato ocenjena kot najmanj primerna. Kar zadeva poseganja v območja podzemnih naravnih vrednot (jamam se s primernim načrtovanjem trase lahko v večini primerov izogne), je najustreznejša severna varianta A, ki najmanj posega na znana območja jam. Severna varianta A se tudi edina izogne naravni vrednoti Dobljčica, območju Natura 2000 SCI Dobljčica, izogne se znanim »objektom«, pomembnim za netopirje (Miklarji, jama Grdanji skedenj). Severna varianta A posega v območje SCI Stobe-Breg, vseeno pa je pričakovati manjši vpliv kot bi ga imele preostale variante na SCI Dobljčica. Prav tako je z vidika EPO Dobljčica najprimernejša severna varianta A, ker na območje posega v najmanjši meri in posega najmanj na bistvene značilnosti območja (vodotok). Severni varianti B in C sta z vidika ohranjanja narave ocenjeni enakovredno, obe posegata v naravni vrednoti Dobljčica in Svibnik ter v območje Natura 2000 SCI Dobljčica. Severna varianta B je z vidika ohranjanja naravnih vrednot manj primerna, prav tako z vidika vpliva na EPO Dobljčica. Z vidika ohranjanja netopirjev je najmanj primerna severna varianta C. Južna varianta je manj primerna z vidika poseganja v območja Natura 2000 zaradi vpliva na habitatna tipa Suha travišča in Skalna travišča (opuščen kamnolom južno od Mozlja).

Pri umeščanju novega infrastrukturnega objekta se stremi k združevanju koridorjev infrastrukturnih objektov. Na drugi strani pa vodenje v neposredni bližini ali križanje infrastrukture povzroča omejitve pri delovanju in obratovanju GJI in lahko povzroča tudi motnje v oskrbi. Zaradi značilnosti daljnovoda, ki je linijski objekt, se križanjem in vzporednim potekom daljnovoda z ostalo infrastrukturo ni možno izogniti. Slednje še posebej velja za infrastrukturo, ki je še posebej zgoščena na območjih naselij. Približevanja in križanja gospodarski javni infrastrukturi (železnica, ceste, elektrovi, TK vodi, vodovodi, ...) bodo izvedena skladno z veljavnimi zakonskimi predpisi, ki obravnava takšne gradbeno inženirske objekte. Daljnovod bo projektiran in grajen tako, da bo predstavljal varen in zanesljiv objekt za celotno življenjsko dobo.

Severna varianta dvakrat križa glavno železniško progo št. 80 (d.m.–Metlika–Ljubljana), ki pa ni elektrificirana. Glede na ustrezen situacijski potek križanja daljnovoda in železniške proge (praktično pravokotni potek), prometnost proge ter tehnične možnosti za tehnično varno in zanesljivo izvedbo križanja daljnovoda in železniške proge, je predlagana tehnična rešitev ustrežna in smiselna.

Nosilno konstrukcijo predmetnega daljnovoda predstavljajo jekleni 110 kV dvosistemski stebri, ki so zasnovani na podlagi ocene obtežb in maksimalnih pričakovanih povosov vodnikov na daljnovodu. Razdalja med posameznimi stebri daljnovoda je odvisna od konfiguracije oziroma reliefa terena, predvidoma pa znaša med 150 in 250 m. Zaradi razgibanosti terena se višine stebrov (od terena do konic stebrov) razlikujejo in sicer bodo nosilni stebri višine ca. 22 m do 46 m in napenjalni stebri višine ca. 25 m do 39 m. Višina posameznega stebra bo odvisna od mikrolokacijskih pogojev, reliefnega poteka vzdolž daljnovoda ter od razpoložljive razdalje med stebri (na ravnem terenu krajša razdalja med stebri pomeni manjšo višino stebrov).

Širino varovalnega pasu nadzemnega daljnovidnega koridorja 110 kV daljnovoda predstavlja pas 30 m in zavzema prostor 15 m levo in desno od osi daljnovoda in ga določa Energetski zakon (EZ-1) Ur. l. št. 17/2014.

5.2 Predlagana varianta je najbolj neugodna.

Stališče

Namen Študije variant s predlogom najustrežnejše variantne daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj (v nadaljevanju Študija variant) je medsebojna primerjava in vrednotenje 4 variant poteka daljnovoda. Za variante so izdelane strokovne podlage, ki obravnavajo prostorsko ureditev s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika. V Študiji variant so povzete ugotovitve strokovnih podlag, izvedeno je vrednotenje po posameznih vidikih ter sintezno vrednotenje in primerjava variant.

Nobena od variant ni neizvedljiva. Variante so si v več segmentih enotne ali so med njimi minimalne razlike, v večini ocenjevanih vidikov se pojavljajo zelo majhna odstopanja med njimi. Nobena od predlaganih variant ni v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi in razvojnimi usmeritvami za geomorfološke, hidrološke, geološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, prav tako tudi niso v nasprotju z usmeritvami kulturne dediščine, poselitvenimi in ostalimi razvojnimi usmeritvami v prostoru.

Upoštevaloč vse relevantne vidike vrednotenja po ekonomskem, funkcionalnem, prostorskem in okoljskem vidiku je severna varianta A najustrežnejša. Tudi poizkus matematične opredelitve vrednotenja v poglavju 4. Sinteza vrednotenja v Študiji variant pokaže, da je severna varianta A po vseh načinih izračuna (aritmetična sredina, pogostnost ocene, ponderiranje itd.) izkazana kot najustrežnejša varianta.

6 PRIPOMBA PREDSEDNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI TALČJI VRH

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

6.1 S predlagano varianto se ne strinjajo, ker jih na prejšnji javni predstavitvi, ko je bila ta trasa predlagana, ni bilo zraven.

Stališče

Vse aktivnosti pri pripravi DPN potekajo v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/2011). Vsa dokumentacija, ki je izdelana v postopku priprave načrta, se objavi na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor ter na krajevno običajen način.

Občani občine Črnomelj so bili o aktivnostih (oba posveta in predstavitev študije variant in okoljskega poročila) obveščeni po zgoraj navedenem pravilniku in še posebej s strani Občine Črnomelj. Postopek in način obveščanja s strani občine je podan v nadaljevanju:

1. Posvet 19. 9. 2012:

Vsem trinajstim krajevnim skupnostim v občini je bilo po e-pošti 27. avgusta 2012 poslano vabilo na posvetovanje za DPN za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj.

KS Butoraj, ki še ni imela e-poštnega naslova, je bilo vabilo poslano po navadni pošti istega dne.

Vabilo na posvetovanje je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj in na oglasni deski (od 28.8. do 20. 9. 2012).

Ministrstvo je objavilo vabilo na posvetovanje v lokalnem časopisu Belokranjec, ki je izšel avgusta 2012 ter na svojih spletni strani.

Poročilo s prvega posveta je bilo po e-pošti poslano vsem tangiranim KS (Črnomelj, Dobljče, Dragatuš, Stari trg ob Kolpi, Petrova vas, Talčji Vrh in Kanižarica) dne 4. 10. 2012. Obenem je

bilo poslano v objavo na spletno stran Občine Črnomelj. Pripombe na poročilo je bilo možno podati do 18. 10. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

2. Posvet 8. 11. 2012:

Vabilo je bilo po e-pošti in navadni pošti za KS Butoraj poslano enako kot za prvi posvet 25. 10. 2012. Občina Črnomelj je zaprosila predstavnike krajevnih skupnosti, naj o predstavitvi oz. posvetu obvestijo krajane.

Obvestilo je bilo skladno z dogovorom KS Petrova vas ponovno poslano po e-pošti dne 5. 11. 2012.

KS Petrova vas, Talčji Vrh, Črnomelj in Dobliče so bile s strani Občine Črnomelj po e-pošti zjutraj na dan predstavitve ponovno opozorjene na popoldanski dogodek 8. 11. 2012.

Poročilo s ponovnega posvetovanja je Občina Črnomelj zgoraj navedenim KS poslala po e-pošti 13. novembra in ponovno navedla, da lahko pripombe podajo do 28. 11. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

Poročilo je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj.

Občina Črnomelj je v vednost z ministrstva prejela samo pripombe vaščanov Sel pri Otovcu in sicer 28. 11. 2012.

3. Predstavitev študije variant in okoljskega poročila 16. 4. 2014:

Za predstavitev študije variant in okoljskega poročila za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj je Občina Črnomelj po navadni pošti priporočeno s povratnico 27. 3. 2014 poslala vabilo vsem KS, ki jih trase tangirajo (Črnomelj, Dobliče, Kanižarica, Petrova vas, Stari trg ob Kolpi in Talčji Vrh), obvestilo objavila na spletni strani Občine in na oglasni deski, Ministrstvo za okolje in prostor pa je vabilo objavilo v Belokranjcu, ki je izšel konec marca ter na svoji spletni strani.

7 PRIPOMBA FRANCI JERMAN

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

7.1 Naselja Lokve v predstavitvi niste omenjali. Kakšno vlogo ima IBE pri izdelavi ŠV? Na predstavitvi, ki je potekala v letu 2012, sta bili predstavljeni varianta 1 in 2.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Projektantsko podjetje IBE, d.d. je izdelalo Idejne rešitve za predmetni daljnovod, ki so bile uporabljene kot strokovna podlaga za izdelavo ŠV.

V septembru 2012 so bila izvedena javna posvetovanja (eno v Kočevju in dve v Črnomlju) o načrtovani izgradnji daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, katerih namen je bil javnosti podrobneje predstaviti obe prvotni varianti umestitve daljnovoda v prostor in pridobiti njihova mnenja o prednostih in slabostih posamezne variante. V novembru 2012 je bila javnosti predstavljena umestitev daljnovoda v prostor, ki je upoštevala predloge javnosti, podane na posvetih v septembru 2012. Po izvedenem dodatnem posvetu je bilo odločeno, da se predlagane trase preveri z vseh vidikov, pri čemer se je izkazalo, da so potrebne spremembe meje območja prostorskih ureditev. Omenjeno je izhajalo iz analize smernic nosilcev urejanja prostora, na podlagi katere je bilo ugotovljeno, da nove variante delno posegajo izven območja, za katerega so nosilci urejanja prostora že podali svoje smernice. Zato so bile za omenjena območja v oktobru in novembru 2012 s strani relevantnih nosilcev urejanja prostora pridobljene dodatne smernice za načrtovanje. Načrtovana prostorska ureditev daljnovoda je bila v fazi pridobivanja smernic predstavljena tudi predstavnikom občin, prek katerih potekajo načrtovane variante daljnovoda. Po izdelavi analize smernic za načrtovanje ostalih strokovnih podlag so bile za nadaljnje načrtovanje predlagane štiri variante poteka daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj. Te štiri variante so predmet presojanja in primerjave s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika skladno z metodologijo, ki je predpisana v Pravilniku o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/11).

- 7.2 Predstavitev podjetja IBE nismo slišali. Varianta, ki je predlagana, je obvoz vseh ostalih variant. Zanima me, koliko daljnovodov je podjetje LUZ že izdelalo in kakšne reference ima?

Stališče

Na javni razgrnitvi študije variant in okoljskega poročila se predstavi samo ta dva dokumenta, ostala gradiva pa so razgrnjena kot pripadajoče strokovne podlage. Podjetje IBE je izdelalo idejne rešitve za daljnovod, ki so podlaga za izdelavo študije variant in okoljskega poročila ter elaborat funkcionalnega vrednotenja, ki je bil podlaga za izdelavo študije variant.

Glede na analizo izvedljivosti prostorskih koridorjev za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj sta bila za obravnavo v pobudi za DPN za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj predlagana dva prostorsko različna koridorja za potek daljnovoda in sicer severni koridor in južni koridor. Po izdelani analizi mnenj in predlogov sodelujočih na posvetu v Črnomlju (19.9.2012) je bila na območju občine Črnomelj izpostavljena problematika poteka trase daljnovoda po dolini Dobljčice. Severni del trase s prehodom prek Dobljčke gore se je tako variantno prestavil severneje, da bi se izognili prehodu čez Dobljčko goro in pri poteku do obstoječe RTP Črnomelj. Na posvetu je bila podana možnost preveritve trase od Bukove gore (južno od Koprivnika) prek gozdnega območja do Vinske gore (severno od Rodin) ter nadaljnjim potekom proti Selom pri Otovcu in nadalje vzporedno z obstoječim 110 kV daljnovodom Hudo - Črnomelj v RTP Črnomelj. Umestitev predlagane spremembe v prostor je bila ponovno predstavljena na posvetu (8.11.2012) in sodelujoči so podali nov predlog poteka trase na območju zaselka User. Predlog je bil upoštevan in izoblikovale so se štiri variante, ki so bile predmet presojanja in primerjave s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika v Študiji variant in Okoljskem poročilu.

Podjetje LUZ d.d. je v zadnjih letih izdelalo več državnih prostorskih načrtov za daljnovode (DV 2 x 110 kV Polje-Vič, RTP 110/20 kV Dobruška vas z vključitvijo 2 x 110 kV, DV 2 x 110 kV Kamnik-Visoko).

(mnenje je prispelo po elektronski pošti dne 19.4.2014)

- 7.3 Prosim za informacijo za potek daljnovoda variante sever A v delu poteka poleg zaselka User, kolikšna je razdalja obstoječega daljnovoda 2 x 110 kV od prvega stanovanjskega objekta na zaselku User in kolikšna je predvidena razdalja med stanovanjskimi objekti na zaselku User in na vasi Lokve ter parom 2 x 110 kV daljnovodov na tem delu predvidene trase sever A?

Stališče

Stanovanjski objekt v zaselku User (h.š. Otovec 3), ki se nahaja ob obstoječem 2 x 110 kV daljnovodu, je od obstoječega 2 x 110 kV daljnovoda oddaljen 10 m. Ob izvedbi severne variante A se obstoječi daljnovod prestavi vzhodno, vzporedno z načrtovanim 2 x 110 kV daljnovodom RTP Kočevje-RTP Črnomelj tako, da bo oddaljenost načrtovanega daljnovoda od najbližjega stanovanjskega objekta v zaselku User 112 m (h.š. Otovec 1a), oddaljenost od objekta Otovec 3 od najbližjega 110 kV daljnovoda pa bo ca 270 m. Oddaljenost prestavljenega 2 x 110 kV daljnovoda od stanovanjskega objekta Lokve 8 bo 117 m, od stanovanjskega objekta Lokve 5c pa 202 m. Osna oddaljenost med načrtovanim in prestavljenim (obstoječim) daljnovodom je 30 m.

8 PRIPOMBA TONE STARC

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

- 8.1 Na prvi delavnici ni bilo predstavljene tretje variante. Kdo od nas zna izračunati elektromagnetno sevanje, zato moramo verjeti strokovnjakom. Daljnovod rabimo!

Stališče

Podano je mnenje.

Glede na analizo izvedljivosti prostorskih koridorjev za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj sta bila za obravnavo v pobudi za DPN za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj predlagana dva prostorsko različna koridorja za potek daljnovoda in sicer severni koridor in južni koridor. V septembru 2012 sta bili izvedeni posvetovanji o načrtovani izgradnji daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, katerih namen je bil javnosti podrobneje predstaviti obe prvotni varianti umestitve daljnovoda v prostor in pridobiti njihova mnenja o prednostih in slabostih posamezne variante. V novembru 2012 je bila javnosti predstavljena umestitev daljnovoda v prostor, ki je upoštevala predloge javnosti, podane na posvetih v septembru 2012.

Zakonsko predpisane mejne vrednosti jakosti električnega polja in gostote magnetnega polja v I. območjih varstva pred sevanjem (območja stanovanj, bolnišnic, vrtcev, šol itd...) ne bodo presežene, saj znotraj prostorskega koridorja, v katerem so presežene mejne vrednosti EMS (12 m levo in desno od osi daljnovoda) ne bo stanovanj ali območij, v katerih bi se dlje časa zdrževali ljudje.

Gradnja daljnovoda je utemeljena v študijah »Analiza utemeljenosti izgradnje 110 kV daljnovoda Kočevje–Črnomelj«, Elektroinštitut Milan Vidmar, št. 1523/8, 2002 in »Razvoj elektrodistribucijskega omrežja javnega podjetja Elektro Ljubljana – Dolenjska«, Elektroinštitut Milan Vidmar, št. 2071/4, 2011, v katerih je z energetskega vidika analizirana utemeljenost izgradnje novega daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj. Pri tem je upoštevano obstoječe stanje distribucijskega in prenosnega elektroenergetskega omrežja na vseh napetostnih nivojih ter koncept dolgoročnega razvoja.

9 PRIPOMBA MIRJANA ADLEŠIČ

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

- 9.1 Ugotovljeno je, da je severna A varianta po 4 vidikih ocenjena kot najugodnejša. Ovrednotena je kot najdražja in najdaljša. Kako je to mogoče, da je potem najboljša? S prostorskega vidika so naselja Sela pri Otovcu, Otovec in Lokev že sedaj okoljsko zelo prizadeta (železnica, ceste, 110 kV daljnovod, 20 kV daljnovod), sedaj pa bomo dobili še en daljnovod. Odločno zavračamo to varianto.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Nobena od variant ni neizvedljiva. Variante so si v več segmentih enotne ali so med njimi minimalne razlike, v večini ocenjevanih vidikov se pojavljajo zelo majhna odstopanja med njimi. Nobena od predlaganih variant ni v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi in razvojnimi usmeritvami za geomorfološke, hidrološke, geološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, prav tako tudi niso v nasprotju z usmeritvami kulturne dediščine, poselitvenimi in ostalimi razvojnimi usmeritvami v prostoru.

Upoštevaajoč vse relevantne vidike vrednotenja po ekonomskem, funkcionalnem, prostorskem in okoljskem vidiku je severna varianta A najustreznejša. Tudi poizkus matematične opredelitve vrednotenja v poglavju 4. Sintezno vrednotenje v Študiji variant pokaže, da je severna varianta A po vseh načinih izračuna (aritmetična sredina, pogostnost ocene, ponderiranje itd.) izkazana kot najustreznejša varianta.

V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) za lastno emisijo DV 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj veljajo mejne vrednosti za nove vire sevanja, in lastna emisija je zato z najneugodnejšo (»worst case«) oceno ocenjena na podlagi vhodnih podatkov o predvideni geometriji stebrov, minimalnih dopustnih varnostnih višinah po tehničnih normativih in električnih podatkih daljnovoda, kar velja enako za vse variante trase predvidenega daljnovoda. Pri analizi izračunanih vrednosti lastne emisije je ugotovljeno, da mejne vrednosti za II. območje nikjer v trasi ne bodo presežene, saj so

najneugodnejše («worst case») ocenjeni teoretični maksimumi precej pod 10 kV/m in 100 μ T. Analiza izračunanih vrednosti lastne emisije se je izvedla tudi z vidika strožjih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem (0,5 kV/m in 10 μ T). Ugotovljeno je, da ni pričakovati, da bi bile te vrednosti kjerkoli izven razdalje 12 m levo in desno od osi DV presežene. Za celotno obremenitev (skupno obremenitev vseh daljnovod) pa na območju pomembnosti obstoječih virov sevanja veljajo mejne vrednosti, ki veljajo za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in 100 μ T). Zaradi dejstva, da v nobenem primeru niti teoretično ni možno, da bi prišlo do preseganja teh mejnih vrednosti (niti s seštevanjem maksimumov - kar je le hipotetičen primer, uporabljen za naše sklepanje, v praksi pa ne obstaja), v tej fazi z vidika omejitev v zakonski regulativi ni potrebe po oceni celotne obremenitve; zato je analizirana le lastna emisija predvidenega vira.

9.2 V študiji je napisano, da se pod stebrom na kmetijskih zemljiščih ne kmetuje, torej je za kmetijska zemljišča to izguba kmetijskih zemljišč.

Stališče

Gradnja daljnovoda bo povzročila manjšo izgubo kmetijskih zemljišč na lokaciji stebrov, ponekod tudi na dostopnih poteh. Temeljenje se izvaja na lokacijah stojnih mest, na gradbiščih velikosti približno 9 x 9 m za napenjalne stebre in za tretjino manjših na nosilnih stebrih. Gradbeni material bo v času izkopa temelja začasno lociran neposredno ob gradbeni jami, znotraj trase daljnovoda. Po zasutju se višek gradbenega materiala odstrani. Po končani izvedbi temelja so izven nivoja terena vidne štiri kape temelja velikosti 0,5 x 0,5 x 0,5 m. Graditev temeljev in postavitve stebrov ne potrebuje posebno težke mehanizacije. Vsa dela na stojnem mestu trajajo učinkovito (neto) le 14 delovnih dni. Gre torej za točkovno gradbišče, kjer se premika od točke do točke glede na predhodno izvedeno fazo dela. Dostopne poti za izvedbo temeljenja stebrov so v fazi idejne rešitve predvidene v dveh oblikah: kot utrditev obstoječe poti ali graditev nove. Širina dostopnih poti je do 3,4 m, debelina nasutja pa 20 cm. Za vzdrževanje daljnovoda posebne dostopne poti običajno niso potrebne.

Daljnovod ne onemogoča kmetijske rabe prostora, saj se lahko kmetijsko zemljišče obdeluje v skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10), ki določa, da je v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij dovoljeno opravljanje rednih kmetijskih opravil, kot so obdelava tal v kmetijske namene, dela s kmetijsko mehanizacijo in živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, gnojenje, sajenje poljščin, košnja travinj, paša živali in podobno.

10 PRIPOMBA VINKO JERMAN

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

10.1 Severna A varianta je po 11 kriterijih ocenjena kot najslabša (gozd, ceste, železnica, kulturna dediščina, ...), zato menimo, da je neprimerna.

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Nobena od variant ni neizvedljiva. Variante so si v več segmentih enotne ali so med njimi minimalne razlike, v večini ocenjevanih vidikov se pojavljajo zelo majhna odstopanja med njimi. Nobena od predlaganih variant ni v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi in razvojnimi usmeritvami za geomorfološke, hidrološke, geološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, prav tako tudi niso v nasprotju z usmeritvami kulturne dediščine, poselitvenimi in ostalimi razvojnimi usmeritvami v prostoru.

Upoštevajoč vse relevantne vidike vrednotenja po ekonomskem, funkcionalnem, prostorskem in okoljskem vidiku je severna varianta A najustreznejša. Tudi poizkus matematične opredelitve vrednotenja v poglavju 4. Sintezno vrednotenje v Študiji variant pokaže, da je severna varianta

A po vseh načinih izračuna (aritmetična sredina, pogostnost ocene, ponderiranje itd.) izkazana kot najustreznejša varianta.

11 PRIPOMBA JOŽE KOČEVAR

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

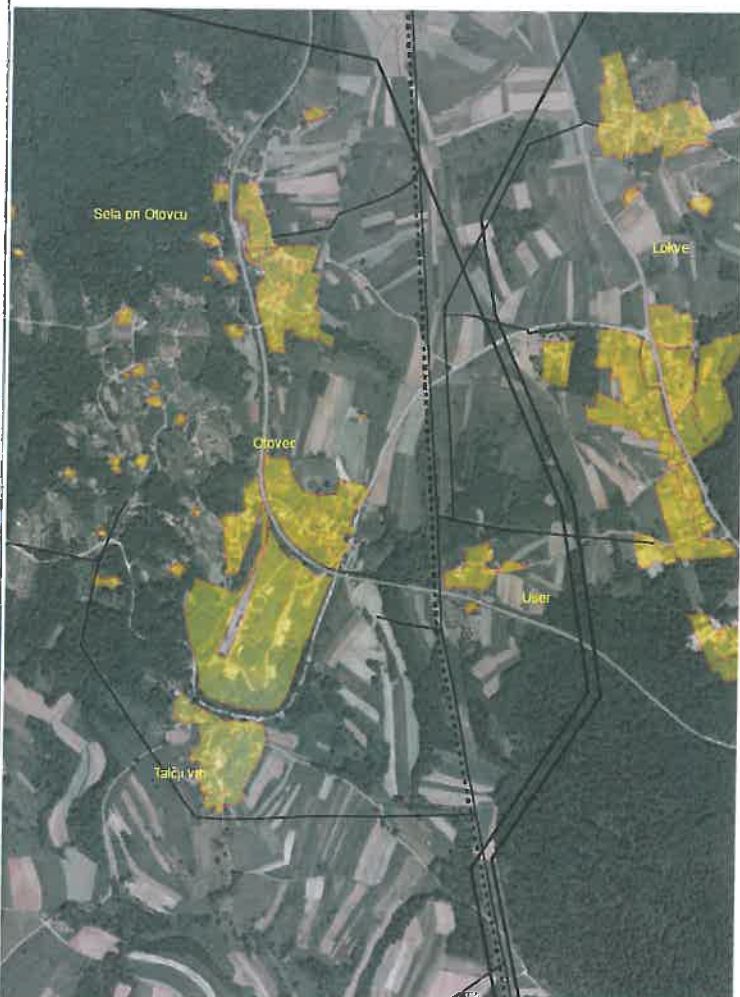
- 11.1 Lani ste prišli iskat soglasja za vkop 20 kV daljnovoda. Zakaj nam niste takrat povedali, zakaj ta daljnovod vkopavate? Zato, ker bo na njegovo mesto postavljen 110 kV daljnovod.

Stališče

Trasa načrtovanega daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj in trasa prestavljenega daljnovoda 2 x 110 kV Hudo–Črnomelj ne potekata v trasi vkopanega obstoječega 20 kV daljnovoda.

Elektroenergetska oskrba Semiča z okolico je zagotovljena z izvedbo 20 kV kablovoda na relaciji RTP 110/20 kV Črnomelj – IC Vrtača v Semiču. Izgradnja 20 kV kablovoda je izpolnitev enega izmed zastavljenih ciljev »Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepi razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016«, ki ga je sprejela vlada Republike Slovenije leta 2011.

Omenjena investicija nima nobene povezave z investicijo 2 x 110 kV DV RTP Kočevje–RTP Črnomelj.

Slika: Prikaz stanja po izvedenih načrtovanih ureditvah. S črtkano linijo je prikazan 20 kV daljnovod, ki se kabli

11.2 Zavedamo se, da daljnovod rabimo. Ali ne bi bilo najbolje, da se daljnovod na kritičnih mestih vkoplje, pa bi bil problem rešen. Zanima me, na kakšen način daljnovod onesnaži vodo?

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Vlada RS je na seji dne 8.11.2012 sprejela Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DPN) za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 2 x 110 kV in se izvede kot nadzemni vod.

Pri pripravi predmetnega DPN je zadoščeno vsem zakonsko zahtevanim vidikom, ki jih je potrebno upoštevati ob umestitvi trase daljnovoda z rezultati izdelanega okoljskega poročila in študije variant s predlogom najustreznejše variante in po predhodno izvedenih posvetih v obeh občinah. Do odločitve o morebitni izbiri kablovoda za predmetni DPN bi lahko prišlo le v primeru, v kolikor bi pristojno ministrstvo za okolje v okviru izvedenega postopka celovite presoje vplivov na okolje in/oziroma postopka presoje vplivov na okolje, ki se prav tako izvaja v postopku priprave predmetnega DPN, odločilo, da so ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi DPN v vseh optimiziranih oblikah nadzemne izvedbe predmetnega daljnovoda ali z DPN načrtovanih posegov v okolje in da je kablovod edini možen ukrep, s katerim se omenjene uničujoče vplive lahko prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe DPN za okolje sprejemljivi. Nasprotno zgoraj zapisanemu pa je ministrstvo, pristojno za okolje, v odločbi št. 35409-28/2012/50 z dne 26.5.2014 ugotovilo, da je okoljsko poročilo za variante, obravnavane v Študiji variant, ustrezno.

Stebri daljnovoda se postavljajo izven strug vodotokov. Možni vplivi v času izvajanja gradbenih del na vodotokih se lahko pojavijo zaradi priprave dostopnih poti. Na dostopnih poteh preko vodotokov se načeloma uporablja obstoječe premostitve. Ali bodo potrebne dodatne premostitve, v tej fazi še ni znano. Glede na to, da izbrana severna varianta A ne preči nobenega vodotoka, do posegov v priobalni pas vodotokov ne bo prišlo.

Izkopi temeljev bodo izvedeni do največje globine 3,5 m (globina izkopa je odvisna od geoloških razmer). Največji potencialni vpliv na podzemno vodo se lahko zgodi v času gradnje daljnovoda, v kolikor bi prišlo do neposrednega posega v podzemno vodo ter do njenega onesnaženja z nevarnimi snovmi. Glede na to, da je potek daljnovoda predviden tudi na vodovarstvenih območjih (vključno z izbrano severno A varianto), je potrebno traso in globino stebrov daljnovoda projektirati tako, da se prepreči vse morebitne negativne vplive na podtalnico in posledično kvaliteto pitne vode in pri tem upoštevati naslednje ukrepe:

- Na območju severnega koridorja se pred naseljem Velike Rodine nahaja Nakelski studenec, ki se mu je v podrobnejši fazi načrtovanja potrebno izogniti
- Na vodovarstvenih območjih je potrebno uporabljati le stroje in tehnologije, ki čim manj poškodujejo tla (pri sečnji za traso koridorjev)
- V času gradnje je investitor dolžan zagotoviti stroge varstvene ukrepe in nadzor in tako organizacijo na gradbišču, da bo preprečeno onesnaženje voda, ki bi nastalo zaradi transporta, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih nevarnih snovi. Eventualna skladišča in pretakališča tekočih goriv in snovi naj bodo predvidena izven vodovarstvenih pasov. V primeru nezgod je treba zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev
- Vse morebitne povozne in parkirne površine na območju plana morajo biti utrjene, omejene z dvignjenimi betonskimi robniki in nagnjene proti lovilcu olja, katerih velikost, vgradnja, obratovanje in vzdrževanje je v skladu s standardom 51ST EN 858-2
- S posegi v tla naj bodo prizadete čim manjše površine tal. Potekajo naj na območjih, ki so opredeljena pred začetkom del, pri gradnji pa se lahko uporabljajo le gradbeni in drugi materiali, na primer hidroizolacijski materiali, ki ne vsebujejo nevarnih spojin (na primer organskih halogeniranih spojin)
- Ves zemeljski višek, ki bo nastal ob izkopih naj investitor oz. izvajalec del odloži na za to urejeno deponijo. Lokacije deponij morajo biti v dokumentaciji točno določene

- Začasne prometne in gradbene površine ter dostopne ceste do stojnih mest naj se prednostno uporabijo obstoječe infrastrukturne in druge manipulativne površine. Tudi te površine morajo biti opredeljene/določene pred začetkom izvajanja del
- Na območju gradbišča, transportnih poti in drugih manipulativnih površin, po katerih bo potekal transport odstranjenega in gradbenega materiala, se smejo uporabljati le tehnično ustrezna vozila

Glej tudi stališča na pripombo 2.1.

12 PRIPOMBA ŽELJKO PEHARDA BAHOR

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

12.1 Zanima me, ali pri umeščanju daljnovoda gledate tudi na estetski vidik?

Stališče

Pri izdelavi idejne rešitve se upošteva tudi estetski vidik umeščanja daljnovoda v krajino. Že v fazi izdelave idejnih rešitev se išče optimalne lokacije za postavitev stebrov, da bi bili le-ti čim bolj zakriti, manjšo vizualno izpostavljenost pa se doseže tudi z barvanjem stebrov daljnovoda v zelenih barvnih tonih (glede na prevladujočo barvo v pokrajini).

Vpliv na vidno izpostavljenost novih ureditev in spremembo merila krajine se ocenjuje pri izdelavi okoljskega poročila. Najbolj problematičen z vidika vpliva na krajino je potek daljnovoda na izpostavljenih območjih, ki so v bližini naselja in iz katerih bo poseg v krajini viden.

Zaradi delnega poseka gozda je trasa daljnovoda najbolj opazna ali vidno izpostavljena na območjih, kjer prečka sklenjene gozdne površine. Izpostavljenost je večja, če je točka opazovanja nizko, npr. na cesti, ki teče po dolinskem dnu ali ravnini, trasa DV pa se vzpne in zareže v gozdnato pobočje, zato se na mestih vidnega vpliva izogibamo dolgim ravnim trasam prek gozda. Vidni vpliv daljnovoda v odprti, kmetijski krajini je relativno precej manjši, saj se učinek koncentrira na same stebre in njihova stojišča, medtem ko so žice vidno manj moteče. Kratkoročni učinek posega v gozdnem območju se pojavi ob izgradnji in določeno obdobje po njej, dokler se ne sanirajo nove nastale poseke in se ne zarastejo gozdni robovi. Osnovna krajinska značilnost obravnavanega prostora je pogojena s samo morfologijo terena, s prevladujočim površinskim pokrovom oz. rabo tal ter antropogenimi vplivi, to je urbano rabo.

13 PRIPOMBA TOMAŽ HITI

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

13.1 V Dobljčah daljnovod škodi vodi, mojima hčerkama in meni pa ne bo škodil? Moti me tudi, da škodi netopirjem, kaj pa ljudem?

Stališče

Severna varianta B poteka tudi preko območja, ki je določeno z osnutkom državne uredbe o zaščiti vodnega vira Dobljčica in sicer na območju med Bukovo goro in Miklerji v dolžini približno 4 km (režim varovanja 3), od Miklerjev do Riglja in naprej preko Dobljčke gore v dolino Dobljčice v dolžini približno 3 km (režim varovanja 2) ter na območju vrha Riglja v dolžini približno 5 m (režim varovanja 1), stebri daljnovoda so lahko locirani izven vodovarstvenega območja z režimom varovanja 1.

Izkopi temeljev bodo do globine največ 3,5 m (globina izkopa je odvisna od geoloških razmer). Največji potencialen vpliv na podzemno vodo se lahko zgodi v času gradnje daljnovoda, v kolikor bi prišlo do neposrednega posega v podzemno vodo ter do njenega onesnaženja z nevarnimi snovmi. Glede na to, da je daljnovod predviden tudi na vodovarstvenih območjih (vključno z izbrano severno A varianto), je potrebno traso in globino stebrov daljnovoda

projektirati tako, da se prepreči vse morebitne negativne vplive na podtalnico in posledično kvaliteto pitne vode. Samo obratovanje daljnovoda na vodo nima vpliva.

Z umeščanjem daljnovoda bi zaradi dostopa in transporta daljnovodnih stebrov in drugega gradbenega materiala morali urediti nove dostopne poti. Gre za razgiban relief kočevskih gozdov. Za vse vrste je pomembno ohraniti celovitost njihovega življenjskega prostora, zato bi drobljenje (fragmentacija) gozdnega prostora na območju povzročilo zmanjšanje velikosti populacij in s tem dolgoročno preživetje teh vrst. Izvajanje hrupnih gradbenih del in odstranjevanje vegetacije v času gnezditvene, paritvene in razmnoževalne sezone ima neposredne, posredne in začasne vplive na velikost populacij različnih vrst ptičev in sesalcev. Za ugodno vzpostavljanje in vzdrževanje čimbolj raznolikega rastja na območju pod daljnovodom v gozdnem prostoru zaradi vzpostavljanja/vzdrževanja gozdnega roba ter zaradi preprečevanja erozije je potrebna izvedba omilitvenih ukrepov (ustrezno odvodnjavanje ter stabilizacija terena (zatravitev, pri nagnjenem terenu tudi zasaditev opletov za preprečitev drsenja, ...).

Vpliv gradnje daljnovoda na živalstvo ne bo bistven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, s primernim varstvom habitatnih tipov je mogoče uspešno obvarovati tudi nekatere ogrožene živalske vrste. Z vidika ohranjanja pomembnih habitatov in struktur (Miklarji, jama Grdanji skedenj ter gozd okoli teh elementov) za netopirje je najugodnejša severna varianta A, saj vanje ne posega, prav tako je glede na znane podatke o pojavljanju določenih vrst netopirjev manj ugodna južna varianta.

Poseg ne bo povzročil dviga ravni EMS. Zakonsko predpisane mejne vrednosti jakosti električnega polja in gostote magnetnega polja v i. območjih varstva pred sevanjem (območja stanovanj, bolnišnic, vrtcev, šol itd...) ne bodo presežene, saj znotraj prostorskega koridorja, v katerem so presežene mejne vrednosti EMS (12 m levo in desno od osi daljnovoda) ne bo stanovanj ali območij, v katerih bi se dlje časa zadrževali ljudje.

Vpliv na obremenjenost s hrupom lahko pričakujemo predvsem med gradnjo na območjih gradbišč in dostopnih poti. Z ozirom na to, da gradnja poteka fazno od stebra do stebra, bodo vplivi na posameznem stebru kratkotrajni (časovno omejeni na približno 14 dni) in bodo nastopali zaradi izvedbe del: izkop gradbene jama, postavitve temeljev in stebrov ter napenjanje vodnika. Pričakujemo lahko neposredne vplive in kumulativne vplive z obstoječim prometom. Vplivi plana lahko segajo tudi izven območja predvidenega DPN.

Nadzemni 110 kV daljnovodi med obratovanjem ne povzročajo znatnega hrupa. V obdobju julij – oktober 2003 je Zavod za varstvo pri delu (ZVD) opravil večje število meritev emisijskih in imisijskih ravni hrupa različnih tipov visokonapetostnih daljnovodov višjih napetosti, ki so bolj problematični z vidika hrupa kot pa 110 kV (npr.: DV 220 kV Kleče-Divača, DV 2 x 400 kV Beričevo- Okroglo, DV 400 kV Divača-Redipuglia, DV 400 kV Divača-Melina – na vpogled dostopno na ELESu). Pri opravljenih merjenjih in opazovanjih je bilo ugotovljeno, da je bil pri enakih meteoroloških pogojih koronski hrup občasno zaznaven pri visokonapetostnih daljnovodih 400 kV, medtem ko je bil pri nižjih napetostih (110 kV) komaj zaznaven. Na 110 kV daljnovodih so bile ravni hrupa že na oddaljenosti 10 m od vodnikov nižje od 20 dBA, kar je pod nivojem slišne jakosti ozadja v praktično vseh okoljih.

14 PRIPOMBA OBČANI OBČINE ČRNOMELJ

(pripombe, predlogi in mnenja, podani na javni obravnavi v Občini Črnomelj, dne 16.4.2014)

- 14.1 Zasledila sem, da v Sloveniji več kot 10 let velja Uredba o elektromagnetnem sevanju, ki ne ustreza več evropskim standardom. Zakaj tega področja nimamo urejenega kot drugje v Evropi? Poleg tega me zanima še hrup, ki ga bo povzročal daljnovod? Prebrala sem, da vplivno območje daljnovoda sega 600 m na vsako stran daljnovoda. Koliko je od daljnovoda oddaljena najbližja hiša? Varianta je vsiljena in po moje nedodelana zato smo proti tej varianti.

Pripombe se ne upošteva.

Mednarodne smernice in standardi na področju EMS nastajajo na podlagi trenutnega stanja znanosti. Njihov namen je zagotoviti, da EMS, ki so jim ljudje dnevno izpostavljeni, ne bodo škodovala zdravju. Pristojne mednarodne organizacije (ICNIRP, WHO) smernice in standarde redno pregledujejo in po potrebi prilagajajo. Ker je dolgoročne učinke zelo težko ugotavljati, je v mednarodne smernice glede mejnih vrednosti izpostavljenosti vgrajen precejšen dodatni varnostni faktor.

Mednarodna komisija za varstvo pred neioniziranimi sevanji (ICNIRP) je najvišja avtoriteta v svetu na področju spremljanja znanstvene literature in njenega vrednotenja v smislu ugotavljanja kakršnekoli nevarnosti, ki bi pretila ljudem zaradi izpostavljanja EMS. Izdaja smernice o mejnih vrednostih izpostavljenosti EMS, ki so jih poleg Slovenije prevzele številne države po svetu. Tudi priporočilo Evropske komisije glede omejevanja izpostavljenosti ljudi EMS (EC: Council recommendation of 12 July 1999 on the limitation of exposure of the general public to electromagnetic fields (0 Hz to 300 GHz), Official Journal of the European Communities, L199 of 30.7.1999) izhaja iz teh smernic.

Številne države, med njimi tudi Slovenija, so v smislu varovanja človekovega zdravja pred EMS skladno z navedenimi smernicami sprejele ustrezne predpise o mejnih vrednostih. Nekatere države so pri njihovi določitvi upoštevale še dodatni varnostni faktor. Vlada Republike Slovenije je leta 1996 sprejela Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96), ki natančno določa največje dovoljene mejne vrednosti. Za nove posege v prostor so z uredbo z dodatnim preventivnim dejavnikom zaščitena najbolj občutljiva območja (I. območje varstva pred EMS, kamor se uvrščajo bivalno okolje, šole, vrtci, bolnišnice,...). Za ta območja se zahteva povečano varstvo pred sevanji, zato zanje veljajo desetkrat strožje omejitve kot v večini držav Evropske unije. Za II. območje varstva pred EMS, kamor spadajo območja brez stanovanj, namenjena industrijski, obrtni ali drugi podobni proizvodni dejavnosti, in območja, namenjena javnemu cestnemu in železniškemu prometu, veljajo v Sloveniji za magnetno polje enake omejitve kot v večini držav Evropske unije, medtem ko so za električno polje dovoljene dvakrat višje vrednosti kot za I. območje varstva pred EMS.

Vplivno območje kot območje preseganja mejnih vrednosti 0,5 kV/m in 10 μ T, ki v skladu z Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) veljajo za I. stopnjo varstva pred sevanjem za nov vir sevanja, je v tej fazi za obravnavani daljnovod ocenjeno z grobo najneugodnejšo (»worst case«) oceno (na podlagi grafičnih prikazov jakosti polja, podanih v izdelanih strokovnih podlagah), in sicer kot območje 12 m na vsako stran od osi daljnovoda. Znotraj prostorskega koridorja, v katerem so presežene mejne vrednosti EMS (12 m levo in desno od osi daljnovoda) ne sme biti stanovanj ali območij, v katerih bi se dlje časa zadrževali ljudje. Pri poteku ob poselitvenih območjih je daljnovod načrtovan tako, da so zagotovljeni bistveno večji odmiki od stanovanjskih oz. bivalnih objektov (več kot 80 m).

Več podatkov o EMS je dostopno na spletnem naslovu http://www.forum-ems.si/gradiva/publikacije/brosure/elektricna_magnetna_zdravje.pdf.

Vpliv na obremenjenost s hrupom lahko pričakujemo predvsem med gradnjo na območjih gradbišč in dostopnih poti. Z ozirom na to, da gradnja poteka fazno od stebra do stebra, bodo vplivi na posameznem stebru kratkotrajni (časovno omejeni na približno 14 dni) in bodo nastopali zaradi izvedbe del: izkop gradbene jama, postavitve temeljev in stebrov ter napenjanje vodnika. Pričakujemo lahko neposredne vplive in kumulativne vplive z obstoječim prometom. Vplivi plana lahko segajo tudi izven območja predvidenega DPN.

Nadzemni 110 kV daljnovodi med obratovanjem ne povzročajo znatnega hrupa. V obdobju julij – oktober 2003 je Zavod za varstvo pri delu (ZVD) opravil večje število meritev emisijskih in imisijskih ravni hrupa različnih tipov visokonapetostnih daljnovodov višjih napetosti, ki so bolj problematični z vidika hrupa kot pa 110 kV (npr.: DV 220 kV Kleče-Divača, DV 2 x 400 kV Beričevo- Okroglo, DV 400 kV Divača-Redipuglia, DV 400 kV Divača-Melina – na vpogled dostopno na ELESu). Pri opravljenih merjenjih in opazovanjih je bilo ugotovljeno, da je bil pri enakih meteoroloških pogojih koronski hrup občasno zaznaven pri visokonapetostnih daljnovodih 400 kV, medtem ko je bil pri nižjih napetostih (110 kV) komaj zaznaven. Na 110 kV

daljnovidih so bile ravni hrupa že na oddaljenosti 10 m od vodnikov nižje od 20 dBA, kar je pod nivojem slišne jakosti ozadja v praktično vseh okoljih.

14.2 Kakšna je nevarnost za strele?

Stališče

Strela je električna razelektritev, do katere pride ob nevihtah zaradi statične elektrike med zemljo in oblaki ali med dvema oblakoma. Strela se razelektri v zemeljska tla.

Daljinovod oz. natančneje fazni vodniki so pred direktnim udarom strel zaščiteni z zaščitno vrvjo (najvišjo vrvjo), ki je vpeta v konice stebrov. Zaščitna vrv prek konstrukcije stebra, ki je ozemljena, odvede električni potencial v zemljo. Glede na povprečno število razelektritev v Sloveniji daljinovodi ne predstavljajo dodatne nevarnosti za udar strele.

14.3 Odgovarjate, da sevanje nima vpliva. Ko se peljem s kamionom pod daljinovodom, je kamion neobvladljiv, zato nam ne govorite, da ni sevanja. Vplivi so.

Stališče

Prisotnost električnega in magnetnega polja v prostoru okoli daljinovoda, ki obratuje, je fizikalno dejstvo. Lahko je vzrok za nekatere fizikalne pojave, vendar tu ne gre delati posplošenih zaključkov in iz teh pojavov apriorno sklepati na škodljive vplive na ljudi. V splošnem so za zaščito ljudi so predpisane mejne vrednosti za električno in magnetno polje skladno z Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, ki ne smejo biti presežene, kar se računsko in z meritvami tudi kontrolira.

Vpliv električnega in magnetnega polja na električne in elektronske naprave pokriva področje elektromagnetne združljivosti (ang. electromagnetic compatibility). Imunost električnih naprav pri običajnih pogojih uporabe (kamor sodi tudi vožnja pod daljinovodi) zagotavlja proizvajalec. Za primer neobvladljivosti kamiona pod daljinovodom še nismo slišali, potrebna bi bilo predložiti in analizirati več konkretnih podatkov, da bi se ugotovilo, ali je vzrok temu res lahko električno oz. magnetno polje daljinovoda.

14.4 V študiji je zapisano, da je predlagana varianta izbrana tudi na pobudo lokalnega prebivalstva, vendar se mi ne strinjamo s to varianto. Ali je odločitev o varianti že sprejeta? Nimamo ne kanalizacije, ne urejenih cest, imeli pa bomo več daljinovodov.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Glede na analizo izvedljivosti prostorskih koridorjev za daljinovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj sta bila za obravnavo v pobudi za DPN za daljinovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj predlagana dva prostorsko različna koridorja za potek daljinovoda in sicer severni koridor in južni koridor. Z analizo mnenj in predlogov sodelujočih na posvetih je bila na območju občine Črnomelj izpostavljena problematika poteka trase daljinovoda po dolini Dobljčice. Severni del trase s preходом prek Dobljčke gore se je tako variantno prestavil severneje, da bi se izognili prehodu čez Dobljčko goro in pri poteku do obstoječe RTP Črnomelj. Na posvetu dne 19.9.2012 je bila podana možnost preveritve trase od Bukove gore (južno od Koprivnika) prek gozdnega območja do Vinske gore (severno od Rodin) ter nadaljnjim potekom proti Selom pri Otovcu in nadalje vzporedno z obstoječim 110 kV daljinovodom Hudo - Črnomelj v RTP Črnomelj. Umestitev predlagane spremembe v prostor je bila ponovno predstavljena na posvetu dne 8.11.2012 in sodelujoči so podali nov predlog poteka trase na območju zaselka User. Predlog je bil upoštevan in izoblikovale so se štiri variante, ki so bile predmet presojanja in primerjave s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika.

Nobena od variant ni neizvedljiva. Variante so si v več segmentih enotne ali so med njimi minimalne razlike, v večini ocenjevanih vidikov se pojavljajo zelo majhna odstopanja med njimi. Nobena od predlaganih variant ni v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi in razvojnimi usmeritvami za geomorfološke, hidrološke, geološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, prav tako tudi niso v nasprotju z usmeritvami kulturne dediščine, poselitvenimi in ostalimi razvojnimi usmeritvami v prostoru.

Upoštevajoč vse relevantne vidike vrednotenja po ekonomskem, funkcionalnem, prostorskem in okoljskem vidiku je severna varianta A najustreznejša. Tudi poizkus matematične opredelitve vrednotenja v poglavju 4. Sintezno vrednotenje v Študiji variant pokaže, da je severna varianta A po vseh načinih izračuna (aritmetična sredina, pogostnost ocene, ponderiranje itd.) izkazana kot najustreznejša varianta.

Odločitev o varianti še ni sprejeta. Predlog najustreznejše variante bo po podpisu stališč do pripomb in predlogov posredovan vsem nosilcem urejanja prostora, ki bodo zaproseni za podajo 1. mnenja. Nato bo Vlada RS s sklepom potrdila predlog najustreznejše variante.

14.5 Podal sem pobudo, da se z varianto ognete cerkvi Marije Hilf, ki pa ni bila upoštevana.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Trasa načrtovanega daljnovoda se ogne cerkvi Marije Hilf (Marije Pomagaj) na razdalji 240 m, z optimizacijo postavitve stebrov in ustreznim zakrivanjem daljnovod ne bo moteč za objekt in njegovo širšo okolico. Ministrstvo za kulturo je predlagano traso daljnovoda potrdilo kot še sprejemljivo.

14.6 Predlagam, da se izbere varianta, ki je najboljša in se na območju poselitve kablira.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Nobena od variant ni neizvedljiva. Variante so si v več segmentih enotne ali so med njimi minimalne razlike, v večini ocenjevanih vidikov se pojavljajo zelo majhna odstopanja med njimi. Nobena od predlaganih variant ni v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi in razvojnimi usmeritvami za geomorfološke, hidrološke, geološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, prav tako tudi niso v nasprotju z usmeritvami kulturne dediščine, poselitvenimi in ostalimi razvojnimi usmeritvami v prostoru.

Upoštevajoč vse relevantne vidike vrednotenja po ekonomskem, funkcionalnem, prostorskem in okoljskem vidiku je severna varianta A najustreznejša. Tudi poizkus matematične opredelitve vrednotenja v poglavju 4. Sintezno vrednotenje v Študiji variant pokaže, da je severna varianta A po vseh načinih izračuna (aritmetična sredina, pogostnost ocene, ponderiranje itd.) izkazana kot najustreznejša varianta.

Vlada RS je na seji dne 8.11.2012 sprejela Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DPN) za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 2 x 110 kV in da se izvede kot nadzemni vod.

Glej tudi stališča na pripombo 2.1.

14.7 Na območju Dobljice se nahaja tudi vir pitne vode in pripravljajo se tako strogi ukrepi, da se kmalu tam ne bo dalo kmetovat.

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Pripomba se ne nanaša na načrtovani DPN.

14.8 Zakaj ni bila obravnavana še kakšna druga varianta?

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Glede na analizo izvedljivosti prostorskih koridorjev za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj sta bila za obravnavo v pobudi za DPN za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj predlagana dva prostorsko različna koridorja za potek daljnovoda in sicer severni koridor in južni koridor. Z analizo mnenj in predlogov sodelujočih na posvetih je bila na območju občine Črnomelj izpostavljena problematika poteka trase daljnovoda po dolini Dobljice. Predlog je bil upoštevan in izoblikovale so se štiri variante, ki so bile predmet presojanja in primerjave s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika.

Nobena od variant ni neizvedljiva. Variante so si v več segmentih enotne ali so med njimi minimalne razlike, v večini ocenjevanih vidikov se pojavljajo zelo majhna odstopanja med njimi. Nobena od predlaganih variant ni v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi in razvojnimi usmeritvami za geomorfološke, hidrološke, geološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, prav tako tudi niso v nasprotju z usmeritvami kulturne dediščine, poselitvenimi in ostalimi razvojnimi usmeritvami v prostoru.

14.9 Upoštevate vse, pozabite pa na človeka. Daljnovod vkopljite v zemljo, da ga ne bomo gledali, da bodo naši potomci gledali lepšo okolico. Mi ne porivamo variante proti Dobljčam.

Zakaj ne greste s traso daljnovoda v kabel?

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Vlada RS je na seji dne 8.11.2012 sprejela Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DPN) za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 2 x 110 kV in se izvede kot nadzemni vod.

Pri pripravi predmetnega DPN je zadoščeno vsem zakonsko zahtevanim vidikom, ki jih je potrebno upoštevati ob umestitvi trase daljnovoda z rezultati izdelanega okoljskega poročila in študije variant s predlogom najustreznejše variante in s predhodno izvedenima posvetoma v obeh občinah. Do odločitve o morebitni izbiri kablovoda za predmetni DPN bi lahko prišlo le v primeru, v kolikor bi pristojno ministrstvo za okolje v okviru izvedenega postopka celovite presoje vplivov na okolje in/oziroma postopka presoje vplivov na okolje, ki se prav tako izvaja v postopku priprave predmetnega DPN, odločilo, da so ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi DPN v vseh optimiziranih oblikah nadzemne izvedbe predmetnega daljnovoda ali z DPN načrtovanih posegov v okolje in da je kablovod edini možen ukrep, s katerim se omenjene uničujoče vplive lahko prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe DPN za okolje sprejemljivi. Nasprotno zgoraj zapisanemu pa je ministrstvo, pristojno za okolje, v odločbi št. 35409-28/2012/50 z dne 26.5.2014 ugotovilo, da je okoljsko poročilo za variante, obravnavane v Študiji variant, ustrezno.

Glej tudi stališča na pripombo 2.1.

15 PRIPOMBA VAŠČANI SEL PRI OTOVCU

(mnenje je prispelo po pošti dne 18.10.2013, št. dokumenta 350-03/2011-08)

- 15.1** Vaščani Sel pri Otovcu nasprotujemo poteku trase daljnovoda po dodatno predvidenem koridorju mimo vasi Sela pri Otovcu iz naslednjih razlogov oz. zaradi slabosti variante:
- po tej trasi že potekajo trije daljnovodi, dodatni pa bi še povečal sevanje ter popolnoma onemogočil normalno rabo kmetijskih zemljišč,
 - vas Sela pri Otovcu postane »otok« znotraj trase, obkrožena z južne, vzhodne in severne strani, kar je zaradi zdravja ljudi nesprejemljivo,
 - v zadnjem desetletju je v vasi ter v bližnjih zaselkih ob trasi že umrlo deset ljudi za rakom,
 - vas Sela pri Otovcu je že močno obremenjena s hrupom in z onesnaženjem zraka (čez vas poteka glavna železniška proga Ljubljana – Metlika, v vasi je veliko skladišče, ki ga ima v lasti Civilna zaščita, kar povzroča ogromno hrupa zaradi tovornjakov, ki prevažajo blago čez vas, Čebelarski dom za področje Občine Črnomelj, katerega uporabniki obremenjujejo promet v vasi),
 - uniči se ekološka kmetija Zupančič Riharda iz Sel pri Otovcu,
 - v zaselku User gre daljnovod neposredno mimo dveh naseljenih stanovanjskih hiš,
 - trasa poseže v arheološko najdišče sv. Jernej na Otovcu,
 - zaradi negativnih vplivov se uniči spomenik prve kategorije Mitrov tempelj na Rožancu, mimo katerega poteka predlagana trasa,
 - trasa mimo Otovškega viadukta pomeni poseg v kulturno in gradbeno dediščino, saj uniči silhueto edinstvenega gradbenega dosežka v Sloveniji,
 - predlagana trasa je najdaljša, kar bistveno podraži projekt.

Iz navedenih razlogov smo odločno proti poteku trase po predlaganem dodatnem koridorju mimo Sel pri Otovcu.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Glej stališča na pripombo 4.2.

- 15.2** Kot edina sprejemljiva varianta za nas je kabliranje daljnovoda pod zemljo, če bi bila izbrana trasa po dodatno predlaganem koridorju mimo Sel pri Otovcu.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Vlada RS je na seji dne 8.11.2012 sprejela Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DPN) za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 2 x 110 kV in se izvede kot nadzemni vod.

Pri pripravi predmetnega DPN je zadoščeno vsem zakonsko zahtevanim vidikom, ki jih je potrebno upoštevati ob umestitvi trase daljnovoda z rezultati izdelanega okoljskega poročila in študije variant s predlogom najustreznejše variante in s predhodno izvedenima posvetoma v obeh občinah. Do odločitve o morebitni izbiri kablovoda za predmetni DPN bi lahko prišlo le v primeru, v kolikor bi pristojno ministrstvo za okolje v okviru izvedenega postopka celovite presoje vplivov na okolje in/ozioroma postopka presoje vplivov na okolje, ki se prav tako izvaja v postopku priprave predmetnega DPN, odločilo, da so ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi DPN v vseh optimiziranih oblikah nadzemne izvedbe predmetnega daljnovoda ali z DPN načrtovanih posegov v okolje in da je kablovod edini možen ukrep, s katerim se omenjene uničujoče vplive lahko prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe DPN za okolje sprejemljivi. Nasprotno zgoraj zapisanemu pa je ministrstvo, pristojno za okolje, v odločbi št. 35409-28/2012/50 z dne 26.5.2014 ugotovilo, da je okoljsko poročilo za variante, obravnavane v študiji variant, ustrezno.

Glej tudi stališča na pripombo 2.1.

- 15.3 Pričakujemo, da predlagane pripombe obravnavate, jih upoštevate ter nas o tem obvestite.

Prosimo, da nas o vseh nadaljnjih aktivnostih o poteku trase tega daljnovoda obveščate na naslov: Franc Hiti, Sela pri Otovcu 20, 8340 Črnomelj.

Stališče

Pripomba se smiselno upošteva.

Vse aktivnosti potekajo v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/2011). Vsa dokumentacija, ki je izdelana v postopku priprave načrta, se objavi na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor ter na krajevno običajen način. Obveščanje na osebne naslove ni predvideno.

16 PRIPOMBA LOVSKA DRUŽINA ČRNOMELJ

(mnenje je prispelo po pošti dne 18.04.2014)

- 16.1 Kot LD Črnomelj, ki imamo koncesijsko pogodbo za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, se ne strinjamo s severno varianto A. Severna varianta A prečka naše območje, kjer se največ zadržuje velika divjad. Gradnja A variante pomeni nemir v lovišču, motenje divjadi. Smatramo, da nam bodo s tem kršene pravice, ki jih imamo sedaj. Velike težave imamo z različnimi pohodniki, ki motijo divjad, z gozdarji, ki sekajo cele revirje, sedaj pa še daljnovod! Žalostne so smernice, podane s strani Direktorata za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, saj lova in skrb za divjad ne omenja v nobeni točki, razen zimovanje. Kaj pa vsa planiranja, ki ga izvaja Zavod za gozdove in pri katerem sodelujemo tudi lovci??? Te plane je potrebno tudi upoštevati.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Vse štiri variante v večjem delu dolžine potekajo preko Osrednjega območja življenjskega prostora velikih zveri, zato so si s tega vidika variante med seboj enakovredne. Prav tako se vse štiri variante ognejo posegom v gozdne rezervate, varovalne gozdove in požarno ogrožene gozdove. Največji vpliv na gozd je zaradi gozdnih posekov, ki se izvedejo na trasi daljnovoda in na območju dostopnih poti. Določitev potrebne širine gozdnih posekov je odvisna od konfiguracije terena oziroma višine vodnikov nad terenom, višine dreves in prečnega profila terena. Na gozdnih površinah se izvede posek v širini 15 m od osi daljnovoda. Na širini 35 m od osi daljnovoda se s pristojno gozdarsko službo izvede pregled stanja dreves in samo selektivno odstranitev dreves, ki bi lahko predstavljala grožnjo padca na daljnovod. Novo nastali gozdni rob se prepusti samoobnovitvi, brez dodatnih zasaditev. S tem se gozd naravno obnovi, brez vnašanja tujkov v naravno okolje.

Pri presoji vpliva so bili upoštevani podatki ZGS, ki vključujejo sklope ekoloških funkcij na 1. mestu poudarjenosti, mirm cone, ekocelice, zimovališča, gozdni rezervati, naravne vrednote idr., z opredeljenimi potrebnimi ukrepi varstva. Pri lociranju stojnih mest znotraj koridorja se bodo ta območja upoštevala, po potrebi se bo posvetovalo z Lovsko družino. Vpliv z vznemirjanem divjadi bo izražen med gradnjo in v času vzdrževalnih del, predvidoma enkrat letno in se zato, ker ni trajen, ne ocenjuje za pomembnejšega.

17 PRIPOMBA CIVILNA INICIATIVA PROTI SEVERNI TRASI A DALJNOVODA

(mnenje je prispelo po elektronski pošti dne 07.05.2014)

- 17.1 Zavračamo in ostro nasprotujemo umestitvi 2 x 110 kV daljnovoda po predlagani severni trasi A, ki naj bi potekal iz Kočevja po trasi obstoječega daljnovoda 20 kV do Bukove gore, kjer se bi usmeril do Vinske gore, se severno od Rodin in Naklega usmeril v dolino

proti Selom pri Otovcu in Rožancu v traso že obstoječega daljnovoda 2 x 110 kV Hudo-Črnomelj, tako da se bi približal naselju Lokve, pri čemer se v dolžini 1,7 km k predvideni novi trasi prestavi še obstoječi daljnovod in bosta skupaj vzporedno potekala mimo Lokev in nato čez naselja User, mimo Dolnje Pake do RTP Črnomelj zaradi:

- vsiljene in nameščene trase, potem ko so bile prvotno predvidene trase s strani krajanov KS Dobljice zavrnjene in je predlog za sporno severno traso A nedvoumno in dokazan interes prebivalcev KS Dobljice in ne prizadetega prebivalstva ob severni trasi A. S tem nam je bila kršena pravica do popolnega, pravilnega in pravočasnega obveščanja in onemogočeno sodelovanje v predhodnih postopkih,
- subjektivnosti izbire meril in ocenjevanja variant ter lažnega navajanja, da se prizadeti prebivalci s predlagano traso strinjamo in da je dogovorjena z lokalnim prebivalstvom. Ostro zavračamo med drugim vsa merila, ki to upoštevajo kot temelj obrazložitve ustreznosti ali primernosti,
- neupoštevanja obstoječe obremenitve okolja z že zgrajeno infrastrukturo. Na območju edinih primernih kmetijskih površin približno 300 m širine je že obstoječa infrastruktura: daljnovod 2 x 110 kV, podzemni telefonski vod, dva vodovodna voda, podzemni vod za elektriko in trije nadzemni nizkonapetostni električni vodi – ne pristajamo še na en dodatni daljnovod 2 x 110 kV. Na območju severne trase A poteka najbolj obremenjeni del regionalne ceste R1 216 – odsek 1178 Ručetna vas-Črnomelj in železniška proga Ljubljana–Metlika,
- zaradi popolne degradacije okolja, ki je eno najprivlačnejših v občini Črnomelj zaradi svojih kulturnih in arheoloških znamenitosti ter naravnih danosti (antični Mitrej, kamniti Otovski viadukt iz 1912, arheološko najdišče sv. Jernej, cerkev sv. Jurija iz 16. stoletja, cerkev Marije Pomagaj iz 1699, cerkev sv. Jakoba, kraška jama Stobe s podzemnim potokom, studenec Cure, Otovski breg s človeško ribico),
- dodatnega povečanja elektromagnetnega sevanja (EMS), ki bi ga povzročil novi dodatni daljnovod, saj ni enotnega strokovnega mnenja o neškodljivosti EMS na zdravje ljudi.

Zahtevamo, da se severna A trasa daljnovoda takoj umakne iz vseh nadaljnjih postopkov!

Civilna iniciativa je na zboru krajanov Krajevne skupnosti Talčji Vrh dne 2. 5. 2014 in na podlagi sklepa sveta Krajevne skupnosti Petrova vas prejela soglasno podporo za vse nadaljnje dejavnosti v svojih prizadevanjih proti severni trasi A daljnovoda.

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Glej stališča na pripombo 4.2.

18 PRIPOMBA CIVILNA INICIATIVA PROTI SEVERNI VARIANTI

A

(mnenje je prispelo po pošti dne 07.05.2014)

- 18.1** Civilna iniciativa proti severni trasi A s podporo prebivalcev prizadetih vasi Rodine, Naklo, Rožič vrh, Sela pri Otovcu, Otovec, Lokve, Usar, Talčji vrh, Dolnja Paka, Rožanec in s podporo zbora KS Talčji vrh ter Sveta KS Petrova vam podaja pripombe na »Študijo variant s predlogom najustreznejše variante in okoljsko poročilo za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj«.

V zvezi s postopkom priprave državnega prostorskega načrta umestitve daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj v prostor in na javni razgrnitvi študij variant s predlogom najustreznejše variante dne 16.4.2014 v prostorih občine Črnomelj krajan, ki živimo ob predstavljeni severni varianti A, nasprotujemo umestitvi daljnovoda v navedeno območje po omenjeni varianti in jo ostro zavračamo.

Uvodoma je potrebno pojasniti, da se predvidena trasa umešča od Čičapihla proti Selom pri Otovcu po gozdu, kjer bo za potrebe daljnovoda potrebno napraviti golosek 30 m in selektivno sečnjo 70 m, ki bo viden z regionalne ceste kot velika rana v prostoru. Nato se

bo, kot se v gradivu navaja, prečno spustil v »Belokranjski ravnik«, s polji in njivami v približni širini 300 m in ga prečkal proti Lokvam. Tej ravnini lokalni prebivalci rečemo »Žleb«, kar gramaticalno pomeni stisnjeno površino, omejeno z dveh strani s poseljenimi vasmi. Ta Žleb je že sedaj obremenjen in prepleten s številno javno infrastrukturo: z 2 × 110 daljnovodom, z 2 regionalnima 20 kV daljnovodoma, z 1 lokalnim 20 kV daljnovodom, z 2 vodovodnima vodoma, s podzemnim telefonskim vodom. Poleg obremenjenosti z obstoječo infrastrukturo po »Žlebu« poteka čez vasi Sela pri Otovcu in Otovec železniška proga iz Ljubljane proti Metliki, vas Lokve pa so obremenjene z infrastrukturno podhranjeno in neurejeno regionalno cesto s 6015 vozili dnevno. Poleg tega gre za območje, na katerem se nahajajo številni objekti kulturne dediščine in arheološko zaščiteni območja in vrsta naravnih danosti, zajetih v varstveno območje Natura 2000, ekološko pomembna področja kot so jama Stolbe s podzemnim potokom, studenec Cure, udorna vrtača Otovski breg, s človeškimi ribicami, podzemni vodni tok v zaledju med Doljno Pako in Rožancem (vira: Narava Bele krajine; uredil Mojmir Štangelj, Mira Ivanovič in Krasoslovni zbornik, urednik Peter Habič, 1990).

Uvodoma tudi ugotavljamo, da Občina Črnomelj kot nosilec gospodarskega in turističnega razvoja ni odigrala aktivne vloge glede zaščite enega kulturnozgodovinsko najzanimivejših področij v Beli Krajini, saj na majhnem območju leži Mitrej nad Rožancem, cerkev sv. Jurija iz leta 1526, cerkev Sv. Jerneja na Otovcu in arheološko najdišče, kamniti železniški viadukt na Otovcu, zgrajen leta 1912, cerkev Marija Pomagaj iz leta 1696 na Rodinah in cerkev sv. Jakoba na Naklem, česar se zavedajo tudi zunaj Bele Krajine (glej prilogi MIZKŠ z dne 20.11.2012 in MK z dne 28.2.2014). Občina Črnomelj v dopolnitvah smernic ni opozorila na navedene naravne danosti območja, v katerega se umešča severna A trasa daljnovoda, kakor tudi ne na njegovo obremenjenost z infrastrukturo. Prav tako Občina Črnomelj ni zagotovila enakega načina in obsega obveščanja vseh prebivalcev ob predlaganih trasah.

Tudi Občina Črnomelj spoznava neprimernost predlagane severne trase A variante in v svojem dopisu z dne 22.4.2014 predlaga razmislek o novi, 5. varianti, pri čemer pa je potrebno jasno poudariti, da krajanje ob prizadeti trasi v celoti nasprotujemo poteku severne variante A in ne sprejemamo delne izvedbe v kablovodu ob poseljenih območjih, kot je napačno pojasnjeno v navedenem dopisu. Predlagali smo, da se izvede kablovod v vsakem primeru ne glede na to, kje trasa poteka in katera bo izbrana kot najugodnejša.

Stališče

Pripomba se delno upošteva.

Gospodarska javna infrastruktura na obravnavanem območju v večini poteka po javnih cestah in poljskih povezovalnih poteh, z izjemo 20 in 110 kV daljnovodov, ki potekajo preko kmetijskih zemljišč. Stavbna zemljišča zaradi obstoječe in načrtovane infrastrukture niso omejena z gradnjo v tolikšni meri, da gradnja ob upoštevanju pogojev upravljavcev te gospodarske javne infrastrukture ne bi bila mogoča. V obravnavanem prostoru sta cesta in železnica umeščeni že preko 100 let, tako da so se naselja na tem območju v večji meri že izoblikovala glede na dane prostorske možnosti. Z OPN Črnomelj na območju načrtovanega posega ni predvidenih širitvev stavbnih zemljišč, poseg je predviden na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, tako da načrtovani poseg ne predstavlja dodatne ovire pri z OPN za Črnomelj načrtovanemu razvoju naselij.

Umestitev trase severne variante A v prostor je bila preverjena tako z okoljskega (naravovarstvenega, kulturnovarstvenega in vodovarstvenega vidika) kot prostorskega vidika in v obeh primerih je trasa ustrezna. Trasa se izogiba naravnim vrednotam, objektom in območjem kulturne dediščine, vodnim virom in poselitvenim območjem.

V spodnji tabeli so navedene razdalje obstoječega 2 × 110 kV daljnovoda do vodnih virov, kulturnih in naravnih danosti ter poselitvenih območij (stanovanjskih objektov) in razdalje načrtovanega in prestavljenega daljnovoda po izvedenem posegu. Iz tabele se razbere, da načrtovana ureditev v nobenem primeru ne posega v ta območja.

	Oddaljenost obstoječega 110 kV DV (m)	Oddaljenost po posegu (umestitev predvidenega DV in prestavitev obstoječega) (m)
Vodni viri		
Nakelski zdenec	/	103
Otovec – izvir	107	415
Naravne vrednote – jame		
Mausarjeva jama – brezno	/	156
Stobe – jama z občasnim tokom	164	164
Jama na Usarju – brezno	161	139
Kulturna dediščina		
Cerkev Marija Pomagaj – Rodine	/	240
Cerkev sv. Jakoba – Naklo	1.700	1.200
Cerkev sv. Jurija – Rožanec	950	230
Cerkev sv. Jerneja – Otovec	160	355
Mitrej – Rožanec	970	364
Železniški viadukt – Otovec	0	330
Poselitvena območja (stanovanjski objekti)		
Rodine	/	320
Rožanec	584	218
Sela pri Otovcu	316	378
Otovec	212	449
Lokve	82	82
Lokve – Brezov gaj	366	114
Usar	10	112

Tabela: Razdalje obstoječega 2 × 110 kV daljnovoda do vodnih virov, kulturnih in naravnih vrednot ter poselitvenih območij (stanovanjskih objektov) ter razdalje načrtovanega in prestavljenega daljnovoda po izvedenem posegu

Vlada RS je na seji dne 8.11.2012 sprejela Sklep o pripravi državnega prostorskega načrta (DPN) za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski daljnovod nazivne napetosti 2 x 110 kV in se izvede kot nadzemni vod.

Glej tudi stališča na pripombi 2.1 in 4.2.

18.2 Netransparentnost pri pripravi predlogov možnih variant trase, zavajanje javnosti in favoriziranje določene variante na podlagi vpliva krajanov, ki bi prizadele njihovo interesno področje.

Pripravljaivec predloga je v startu ponudil na območju Črnomlja le dve varianti tras in pri tej odločitvi vztrajal do novembra 2012, ko je bil s strani dela prebivalstva ob predvidenih sedanjih severnih B in C variantah preusmerjen na dodajanje severne A variante in utemeljevanje le te kot najprimernejše in najustreznejše, čeprav finančno dražje in prostorsko gledano na povezavo Kočevja in Črnomlja, nelogične in upošteva sedanjo obremenjenost prostora in okolja nesprejemljive. Posebej je potrebno poudariti, da prebivalci, ki jih prizadeva severna varianta A, v predhodne postopke niso bili povabljeni oz. niso mogli na noben način predvideti, da se v njihovo bivalno okolje umešča nova trasa oz. iz razpisanih obravnav – delavnic nikakor ni bilo moč tega sklepati. Nesporno pa je, da so krajanji Sel pri Otovcu na podlagi širjenja govoric na pristojno ministrstvo 20.11.2012 posredovali svoje pripombe na potek trase mimo te vasi, ki pa so bile v celoti ignorirane. Posebej je potrebno tudi poudariti, da ni obstajalo nobeno usklajevanje z

lokalnim prebivalstvom ali dano kakršnokoli soglasje lokalnega prebivalstva na navedeno traso kot se to na več mestih v študiji tudi prikazuje. Na javni razgrnitvi študije dne 16.4.2014 je bilo dokončno jasno, da so severno traso A predlagali prebivalci Doblíč, njihov predlog pa ni mogoče za soglasje in usklajenost lokalnega prebivalstva, ki ga severna A trasa prizadeva. Po novembru 2012 se je pričelo s favoriziranjem omenjene variante in vse aktivnosti projektanta so bile usmerjene v to, da se opraviči ta varianta, kot edina sprejemljiva in najugodnejša, žal pri obrazložitvi nekaterih kriterijev tudi z argumentom strinjanja lokalnega prebivalstva.

Aarhuška konvencija, ki jo je ratificirala tudi Slovenija in jo v svojih Usmeritvah kot obvezujočo zakonsko podlago navaja tudi MzIP na svojih internetnih straneh, določa (citat v narekovaju):

»Da bi prispevali k varstvu pravice vsake osebe sedanjih in prihodnjih generacij, da živi v okolju, primernem za njeno zdravje in blaginjo, vsaka pogodbenica v skladu z določbami te konvencije zagotavlja pravico do dostopa do informacij, do udeležbe javnosti pri odločanju in do dostopa pravnega varstva v okoljskih zadevah.«

Prebivalci ob poteku severne trase A ostro opozarjamo, da s potekom trase nismo bili seznanjeni na enak način kot so bili seznanjeni prebivalci ob drugih variantah in da nismo sodelovali pri pripravi nove trase. Še več, nihče nas glede poteka trase ni vprašal za soglasje. V študiji variant je večkrat poudarjeno, da je trasa kljub investicijski neugodnosti, za investitorja še sprejemljiva, ker z njo soglašata lokalno prebivalstvo.

Občina kot lokalni nosilec urejanja prostora je v skladu z določbo 2. Odstavka 14. Člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP) zavezana skrbeti za enotno zastopanje vseh lokalnih javnih interesov v postopku načrta napram koordinatorju in drugim udeležencem postopka priprave načrta.

Glede navedenega o informiranju lahko zaključimo, da je MzIP z javno objavo v mesečniku Belokranjec avgusta 2012 pozvalo prebivalce ob sedanjih severni trasi B in C in taksitativno naštelo naselja in s tem prebivalce pozvalo naj sodelujejo v postopku in izrazijo svoje mnenje. Nato pa je na pravico do enake obravnave pozabilo in ni enako ravnalo tudi do prebivalcev »favorizirane« trase A in je vabilo zgolj predsednike KS po elektronski pošti, celo objava v Belokranjcu v marcu 2014 za razgrnitev študije variant ne vsebuje opisa predvidenih tras, kljub temu, da je severna trasa A predlagana kot najustreznejša.

Iz vpogleda v spis Občine Črnomelj št. 350-2/2012 smo ugotovili, da je bila 9.11.2012, dan po predstavljeni severni trasi A, na radiu Krka objavljena novica »Krajani Doblíč uslišani«, na podlagi elektronskega sporočila Občine Črnomelj. Izbrana je bila nova trasa, potrebno jo je bilo samo še »primerno« oceniti, kar dokazujemo v nadaljevanju.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Vse aktivnosti potekajo v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/2011). Vsa dokumentacija, ki je izdelana v postopku priprave načrta, se objavi na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor ter na krajevno običajen način.

Posveti (en v Kočevju in dva v Črnomlju) so bili organizirani z namenom javnosti podrobneje predstaviti umestitev daljnovoda v prostor in pridobiti njeno mnenja o prednostih in slabostih posamezne variante. Na podlagi mnenj in predlogov, podanih na izvedenih posvetih, ter na podlagi dodatno pridobljenih in analiziranih smernic so bile za nadaljnje načrtovanje predlagane štiri variante poteka daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj. Te štiri variante so predmet presojanja in primerjave s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika. Prav tako se variante potekov trase opredelijo z vidika sprejemljivosti v lokalnem okolju.

Občani občine Črnomelj so bili o aktivnostih (oba posveta in predstavitev študije variant in okoljskega poročila) obveščeni po zgoraj navedenem pravilniku in še posebej s strani Občine Črnomelj. Postopek in način obveščanja s strani občine je podan v nadaljevanju:

1. Posvet 19. 9. 2012:

Vsem trinajstim krajevnim skupnostim v občini je bilo po e-pošti 27. avgusta 2012 poslano vabilo na posvetovanje za DPN za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj.

KS Butoraj, ki še ni imela e-poštnega naslova, je bilo vabilo poslano po navadni pošti istega dne.

Vabilo na posvetovanje je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj in na oglasni deski (od 28.8. do 20. 9. 2012).

Ministrstvo je objavilo vabilo na posvetovanje v lokalnem časopisu Belokranjec, ki je izšel avgusta 2012 ter na svojih spletni strani.

Poročilo s prvega posvetovanja je bilo po e-pošti poslano vsem tangiranim KS (Črnomelj, Dobljče, Dragatuš, Stari trg ob Kolpi, Petrova vas, Talčji Vrh in Kanižarica) dne 4. 10. 2012. Obenem je bilo poslano v objavo na spletno stran Občine Črnomelj. Pripombe na poročilo je bilo možno podati do 18. 10. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

2. Posvet 8. 11. 2012:

Vabilo je bilo po e-pošti in navadni pošti za KS Butoraj poslano enako kot za prvi posvet 25. 10. 2012. Občina Črnomelj je zaprosila predstavnike krajevnih skupnosti, naj o predstavitvi oz. posvetu obvestijo krajane.

Obvestilo je bilo skladno z dogovorom KS Petrova vas ponovno poslano po e-pošti dne 5. 11. 2012.

KS Petrova vas, Talčji Vrh, Črnomelj in Dobljče so bile s strani Občine Črnomelj po e-pošti zjutraj na dan predstavitve ponovno opozorjene na popoldanski dogodek 8. 11. 2012.

Poročilo s ponovnega posvetovanja je Občina Črnomelj zgoraj navedenim KS poslala po e-pošti 13. novembra in ponovno navedla, da lahko pripombe podajo do 28. 11. 2012 na naslov barbara.perovic@gov.si.

Poročilo je bilo objavljeno tudi na spletni strani Občine Črnomelj.

Občina Črnomelj je v vednost z ministrstva prejela samo pripombe vaščanov Sel pri Otovcu in sicer 28. 11. 2012.

3. Predstavitev študije variant in okoljskega poročila 16. 4. 2014:

Za predstavitev študije variant in okoljskega poročila za 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj je Občina Črnomelj po navadni pošti priporočeno s povratnico 27. 3. 2014 poslala vabilo vsem KS, ki jih trase tangirajo (Črnomelj, Dobljče, Kanižarica, Petrova vas, Stari trg ob Kolpi in Talčji Vrh), obvestilo objavila na spletni strani Občine in na oglasni deski, Ministrstvo za okolje in prostor pa je vabilo objavilo v Belokranjcu, ki je izšel konec marca ter na svoji spletni strani.

Variante so presojeane z več vidikov in severna varianta A nikakor ni prejudicirana. Variante so ocenjevane po vidikih, ki so si med seboj tudi navzkrižni (npr. varovanje narave in poselitev, GJI in poselitev ipd.), zato je nujno upoštevati sintezno vrednotenje, ki z upoštevanjem različnih utežnih primerov (s ponderiranjem) pokaže, katera varianta je najprimernejša. Poizkus matematične opredelitve vrednotenja v poglavju 4. Sintežno vrednotenje v Študiji variant pokaže, da je severna varianta A po vseh načinih izračuna (aritmetična sredina, pogostnost ocene, ponderiranje itd.) izkazana kot najustreznejša varianta. Z utežnimi primeri je prikazana možnost različnega uteževanja, ki pa v primeru te naloge ni pokazal bistvenih drugačnih rezultatov.

Nobena od variant ni neizvedljiva. Variante so si v več segmentih enotne ali so med njimi minimalne razlike, v večini ocenjevanih vidikov se pojavljajo zelo majhna odstopanja med njimi. Nobena od predlaganih variant ni v nasprotju s podrobnejšimi varstvenimi in razvojnimi usmeritvami za geomorfološke, hidrološke, geološke, ekosistemske, botanične in zoološke naravne vrednote, prav tako tudi niso v nasprotju z usmeritvami kulturne dediščine, poselitvenimi in ostalimi razvojnimi usmeritvami v prostoru.

18.3 Nepopolna dokumentacija za javno razgrnitev predloga možnih variant.

Določene smernice pristojnih organov in institucij, ki upravljajo in nadzirajo po zakonu prostor in v njem že obstoječo komunalno in gospodarsko infrastrukturo, objekte in vrednote širšega (lokalnega, državnega) pomena, in so njihove usmeritve obvezno potrebne pri projektiranju konkretnih posegov, za dopolnjeno severno varianto A niso pridobljene oz. izkazane v dokumentaciji, ki je na vpogled ob javni razgrnitvi predloga. Tako ni pridobljeno soglasje Direktorata za železnice in žičnice, ki ni seznanjeno z novo predlagano severno traso A, ki progo Ljubljana-Metlika v samo dveh km dvakrat prečka.

Občina Črnomelj je podala, kot sledi iz Analize smernic – LUZ, Ljubljana, avgust 2012, dopolnitev januar 2013, smernice, da se upošteva:

- Občinske prostorske načrte,
- Osnutek Uredbe o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov širšega belokranjskega območja,
- Izogibanje najožjega VVO1 in izvira Dobljice,
- Upoštevati je Pravilnik o kriterijih za določitev VVO (Uradni list RS, št. 64/2004), Odlok o oskrbi s pitno vodo v občini Črnomelj (Uradni list RS, št. 51/2010), Tehnični pravilnik za vodovod za občini Črnomelj in Semič (Uradni list RS št. 75/2010), zlasti poglavje, ki predpisuje varovalne pasove za cevovode. Upoštevati je potrebno nove cevovode in objekte na magistralnem cevovodu II. Faza, ki se gradi in ni še vnesen v kataster.
- Izogibanje stavbnim zemljiščem, ker bodo prebivalci »izpostavljali vpliv na zdravje in s tem ovirali pripravo in sprejem DPN«.
- Upoštevati Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/2010) in Odlok o občinskih cestah v občini Črnomelj (Uradni list RS, št. 60/2001, 118/2007) v smislu zadostnih odmikov od cest.

Občina nima smernic k 1. dopolnitvi (domnevamo, da dopolnitev k severni trasi A).

V 2. dopolnitvi se predlaga pokablitev 20 kV DV v obstoječi in predvideni trasi 2 × 110 kV. Pokablitev se že izvaja, iz česar lahko sklepamo, da je že več kot 1 leto favorizirana severna trasa A, kar je milo rečeno presenetljivo.

Poročilo o vplivih na okolje in dodatek k temu poročilu sta že v osnovnih podatkih (po datumu izdelave) neskladna, po vsebini pa po našem prepričanju nepopolna, glede na zakonske obveze in druge predpise za izdelovalca tovrstne dokumentacije, saj nikjer tehnično (ne le delno opisno) ne dokazuje trenutnega stanja prostora in okolja (z vsemi že obstoječimi in delujočimi vplivi) znotraj in ob predlagani trasi koridorjev. Opis obstoječega stanja z obstoječimi obremenitvami okolja je v celoti zanemarjen.

Ne more se zanemariti tudi dejstvo, da ko se predvideni koridor za DV (severna A varianta) spusti med vasema Sela pri Otovcu in Rožanec v Belokranjski ravnici in se umešča v prostor, širok cca 300 m s približevanjem vasi Lokve, da ga na zahodni strani omejuje železniška proga Ljubljana-Metlika, na vzhodni strani regionalna cesta R1 216 – odsek 1178 Ručetna vas-Črnomelj; med tema barierama pa že sedaj potekajo 4 daljnovodi, od tega trije 20 kV in eden 2 × 110 kV.

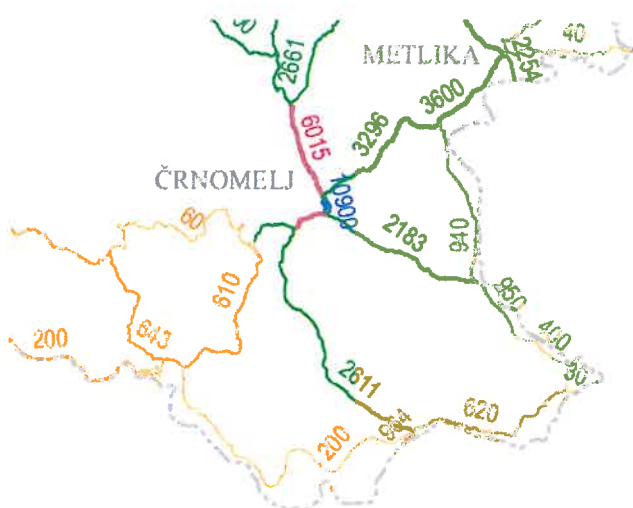
Najbrž ni težko ugotoviti, da je ta del prostora že sedaj okoljsko preobremenjen in prizadetim ljudem zelo otežuje in omejuje rabo površin v tem delu prostora.

Slika1: Energetska infrastruktura v Žlebu

Po naši oceni gre že sedaj za močno degradirano okolje, ki bi ga predvideni koridor (severna varianta A) za DV še dodatno poslabšal.

Že sedaj prenašamo na tem delu prostora živeči krajanj Sel pri Otovcu, Otovca, Rožanca, Lokev in Usarja opisane obremenitve, nikakor pa nismo pripravljeni sprejeti dodatnih obremenitev. Že sedaj nam način življenja pogojuje promet ob infrastrukturo popolnoma zanemarjeni regionalni cesti (brez pločnikov, javne razsvetljave, prehodov za pešce, urejenega avtobusnega postajališča,...) s 6015 vozil/dan (podatek DRSC – štetja prometa leta 2012 na Lokvah), 4 daljnovodi, potniški in tovorni promet, vas Sela pri Otovcu pa je s treh strani obkrožena z daljnovodom in železniško progo skozi vas.

Slika 2: Prometna obremenitev 2012, MzIP, Direkcija RS za ceste

Zato smo trdno prepričani, da nam Ustava RS in Zakon o varstvu okolja jamčita zdravo in normalnim življenjskim potrebam primerno okolje. Prepričani smo, da bo organ pri svojem odločanju o zadevi upošteval naše pripombe in zahteve ter spoznal zmoto (zavestno ali ne) o primernosti predloga severne variante A kot najugodnejše.

Na podlagi določil Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in načinu njegove priprave (Uradni list RS, št. 36/2009): »Za opis stanja okolja in njegovih

delov na območju posega uporabljajo javni podatki iz katastrov, zbirk in drugih baz podatkov, ki jih zbirajo in vodijo pristojni državni ali občinski organi ali druge osebe na podlagi javnega pooblastila».

Da je pripravljeno Okoljsko poročilo strokovno sporno, le nekaj statističnih podatkov o pristopu izdelovalca iz Študije variant s predlogom najustreznejše variante, brez opredelitve do vsebine navedb v Okoljskem poročilu, le navedbe števila in verodostojnosti virov za ocenjevanje primernosti:

- Ohranjanje naravne in biotske pestrosti: 82 gradiv,
- Vode: 2 vira,
- Površinske vode: 2 vira,
- Poplavna nevarnost: 2 vira,
- Kmetijske površine: 5 virov (od tega 1 × LUZ),
- Gozd : 2 vira (1 × LUZ),
- Krajina: 2 vira (1 × LUZ),
- Onesnaženost zraka: samo LUZ,
- Obremenitev z EMS: 2 vira (1 × LUZ).

Iz navedenega je razvidno, komu se daje v prostoru največji poudarek in pozornost, ljudem zagotovo ne, pri čemer je LUZ sam sebi vir podatkov.

Za nas so dejstva:

1. da je za našo obravnavo in seznanitev relevantna le dokumentacija v zvezi umestitve trase DV, ki jo hrani Ministrstvo za okolje in prostor in je evidentirana tudi na spletni strani arhiv.mm.gov.si/mop/javno/dpn_daljnovod_kocevje_crnomelj.

V mapi DODATEK je ponujena na vpogled tudi: presoja sprejemljivosti vplivov izvedbe plana – dopolnitev marec 2014 oddaja.

Gradivo nosi naslov: Okoljsko poročilo v okviru celovite presoje vplivov na okolje za objekt DV 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj – dodatek za varovana območja; izdelovalec LUTRA IOP Ljubljana, junij 2013, dopolnitev marec 2014.

Vprašanje: h kateremu gradivu je prej navedena dokumentacija dodatek?

Je morda eden od naštetih:

- a) Okoljsko poročilo za objekt DV 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj; OP-170/13 od 20.6.2013, Inštitut za okolje in prostor, Ipavčeva 18, Celje s podizvajalcema GEATEH d.o.o., Opekarska 11, Ljubljana in LUTRA, Pot ilegalcev 17, Ljubljana,
- b) Okoljsko poročilo za objekt DV 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj; OP-170/13 – študija variant/javna razgrnitev OD; datum 22. Julij 2013, 20. marec 2013, Inštitut za okolje in prostor, Ipavčeva 18, Celje s podizvajalcema GEATEH d.o.o., Opekarska 11, Ljubljana in LUTRA, Pot ilegalcev 17, Ljubljana,
- c) Okoljsko poročilo za objekt DV 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj; OP-170/13 od junija 2013, Inštitut za okolje in prostor, Ipavčeva 18, Celje s podizvajalcema GEATEH d.o.o., Opekarska 11, Ljubljana in LUTRA, Pot ilegalcev 17, Ljubljana.

Seznam gradiva, ki ga predmetni zadevi ponuja spletna stran Ministrstva za okolje in prostor na naslovu: http://arhiv.mm.gov.si/mop/javno/dpn_daljnovod_kocevje_crnomelj/ nobenega od navedenih poročil ni na tem seznamu.

Edino Študija variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, ki jo je pod številko 7440 v januarju 2014 pripravil LUZ, je v točki 6.2 na strani 131 – Priloge, pod 4. alinejo kot priloga navedeno: Okoljsko poročilo za objekt DV 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj; Inštitut za okolje in prostor; št. Projekta OP-170/13 od junija 2013.

Dokončna zmešnjava datumov že v startu na 1. strani.

2. Da določenih dokumentov ni mogoče odpreti in vpogledati v njihovo vsebino, v določenih pogledih podcenjujoča do zakonskih predpisov, stroke, lokalnih dejavnikov in prizadetih ljudi ob predvideni trasi;

3. Na območju planirane severne trase A se nahaja tudi območje državnega prostorskega načrta v pripravi za 3. razvojno os. Planirana trasa A sega v planiran priključek Črnomelj sever med Lokvami in Črnomljem. To pomembno dejstvo v študiji variant ni zabeleženo ter tudi ni bilo omenjeno na javni razgrnitvi dne 16. 4. 2014.
4. Ugotavljamo tudi, da Direktorat za železnice in žičnice ni celovito seznanjen s pripravo DPN za DV 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj. Dopis kot odgovor k podaji smernic nosi datum 20.2.2012, to je 8 mesecev pred predstavitvijo severne variante A.
5. S tem je porušeno zaupanje v iskrenost investitorja in njegovih namenov do prostora in krajanov, v katerega namerava vstopiti z željo umestiti koridor bodočega daljnovoda.

Stališče

Pripomba se delno upošteva.

Okoljsko poročilo je izdelano skladno z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05) na osnovi Pobude za DPN za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, ki jo je izdelal LUZ d.d. v decembru 2011 in odločbe pristojnega ministrstva za okolje, da je za predmetni DPN potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje v okviru katerega je treba izdelati okoljsko poročilo. V pobudi zajete vsebine, ki opisujejo stanje v prostoru, so obravnavane tudi v okoljskem poročilu, in sicer v vsakem posameznem poglavju, kjer se opredeljuje stanje okolja, saj Okoljsko poročilo povzema določene ugotovitve iz pobude, pri čemer je potrebno pri tem navesti tudi vir, iz katerega je vsebina povzeta. Da je to LUZ, pa je v tem primeru zgolj naključje, ker je predhodno fazo (fazo pobude) izdelalo isto podjetje kot fazo študije variant. Izdelovalec okoljskega poročila oz. študije variant mora pridobiti nove podatke, v kolikor so bili podatki spremenjeni. Ker so podatki javno dostopni, lahko izdelovalec tekom izdelave svojega projekta podatke stalno kontrolira in posodablja. Se pa moramo zavedati, da so ti podatki »živa stvar«, saj se nenehno spreminjajo, dopolnjujejo, zato je potrebno pri izdelavi naloge narediti presečni datum, na katerega se vežejo prevzeti podatki.

Okoljsko poročilo za DV 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj (izdelovalec: Inštitut za okolje in prostor) in Dodatek za varovana območja (izdelovalec: LUTRA) imata datuma, junij (Dodatek) oz. julij (Okoljsko poročilo) 2013, dopolnitev marec 2014. Glede na to, da je krovni dokument Okoljsko poročilo, enomesečni zamik pri datumu okoljskega poročila ni niti presenetljiv niti ni relevanten. Opis obstoječega stanja z obstoječimi obremenitvami okolja je podan v vsakem obravnavanem segmentu, glede na javno dostopne vire.

V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) za lastno emisijo DV 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj veljajo mejne vrednosti za nove vire sevanja, in lastna emisija je zato z najneugodnejšo (»worst case«) oceno ocenjena na podlagi vhodnih podatkov o predvideni geometriji stebrov, minimalnih dopustnih varnostnih višinah po tehničnih normativih in električnih podatkih daljnovoda, kar velja enako za vse variante trase predvidenega daljnovoda. Pri analizi izračunanih vrednosti lastne emisije je ugotovljeno, da mejne vrednosti za II. območje nikjer v trasi ne bodo presežene, saj so najneugodnejše (»worst case«) ocenjeni teoretični maksimumi precej pod 10 kV/m in 100 µT. Analiza izračunanih vrednosti lastne emisije se je izvedla tudi z vidika strožjih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem (0,5 kV/m in 10 µT). Ugotovljeno je, da ni pričakovati, da bi bile te vrednosti kjerkoli izven razdalje 12 m levo in desno od osi DV presežene. Za celotno obremenitev (skupno obremenitev vseh daljnovod) pa na območju pomembnosti obstoječih virov sevanja veljajo mejne vrednosti, ki veljajo za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in 100 µT). Zaradi dejstva, da v nobenem primeru niti teoretično ni možno, da bi prišlo do preseganja teh mejnih vrednosti (niti s seštevanjem maksimumov - kar je le hipotetičen primer, uporabljen za naše sklepanje, v praksi pa ne obstaja), v tej fazi z vidika omejitev v zakonski regulativi ni potrebe po oceni celotne obremenitve; zato je analizirana le lastna emisija predvidenega vira.

Navedena dejstva pojasnjujejo, da obstoječe stanje oziroma stanje obstoječih obremenitev z EMS z vidika ugotavljanja morebitnega preseganja zakonsko predpisanih mejnih vrednosti po katerikoli varianti, kakor tudi z vidika vrednotenja kazalca stanja okolja za EMS (to je površine I.

območij varstva pred elektromagnetnim sevanjem znotraj območja DPN posamezne variante) (iz Poročila VENO 2902, EIMV) nima vpliva in je zato ocenjeno opisno z maksimalnimi možnimi vrednostmi.

Gospodarska javna infrastruktura na obravnavanem območju v večini poteka po oziroma ob javnih cestah in poljskih povezovalnih poteh, z izjemo 20 in 110 kV daljnovodov, ki potekajo preko kmetijskih zemljišč. Stavbna zemljišča zaradi obstoječe in načrtovane infrastrukture niso omejena z gradnjo v tolikšni meri, da gradnja ob upoštevanju pogojev upravljavcev gospodarske javne infrastrukture ne bi bila mogoča. V obravnavanem prostoru sta cesta in železnica umeščeni že preko 100 let, tako da so se naselja na tem območju v večji meri že izoblikovala glede na dane prostorske možnosti. Z OPN Črnomelj na območju načrtovanega posega ni predvidenih širitev stavbnih zemljišč, poseg je predviden na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, tako da načrtovani poseg ne predstavlja dodatne ovire pri razvoju naselij.

Umestitev trase severne variante A v prostor je bila preverjena tako z okoljskega (naravovarstvenega, kulturnovarstvenega in vodovarstvenega vidika) kot prostorskega vidika in v obeh primerih je trasa ustrezna. Trasa se izogiba naravnim vrednotam, objektom in območjem kulturne dediščine, vodnim virom in poselitvenim območjem.

Vsebina DPN, ki je objavljena na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor, je pripravljena v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/11) in v skladu s Tehničnimi pravili za pripravo državnih prostorskih načrtov in začasnih ukrepov za zavarovanje urejanja prostora v digitalni obliki, ki jih je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor.

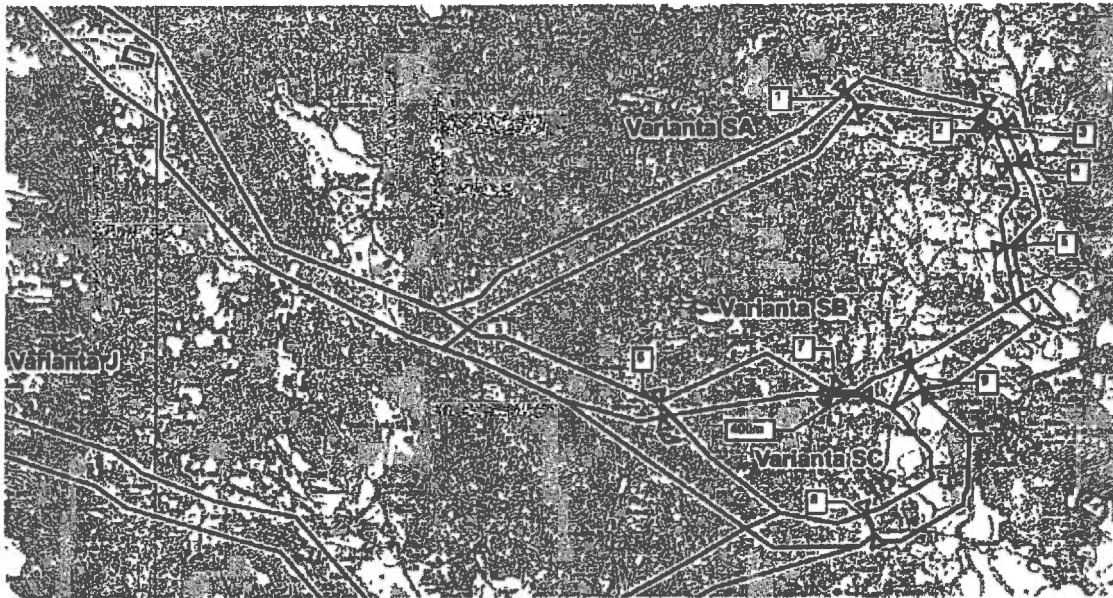
Severna varianta A ne sega v območje državnega prostorskega načrta za 3. razvojno os - južni del: Odsek 2 od priključka Maline do MMP Metlika in priključka Črnomelj jug. Trasa je od priključka Črnomelj oddaljena ca 1000 m.

Pri umeščanju daljnovodov v prostor morajo načrtovalci upoštevati splošne smernice in veljavne zakonske predpise, ki določajo pogoje umestitve objekta v prostor. Severna varianta A dvakrat prečka železniško progo Ljubljana-Metlika. Projektant idejnih rešitev mora pri umeščanju daljnovoda v prostor upoštevati poleg splošnih tudi tehnične smernice umeščanja daljnovoda v prostor v primeru prečkanja železniške proge.

18.4 Protislovno in nekonsistentno vrednotenje variant za izbiro trase

1. Primerjava variant po širini koridorjev

Severna trasa A			
	Območje	(m)	Opomba
1	Vinska gora	254	V skupni dolžini koridorja cca 10 km!
2	Mitrej	200	
3	Sela pri Otovcu	190	
4	Lokve – Brezov gaj	148	
5	Dolnja Paka	128	
Severna trasa B			
	Območje	(m)	Opomba
6	Kameni hrib	128	Najožja točka. Takojšnja razširitev.
7	Doblička gora	24	V dolžini 400 m.
Severna trasa C			
	Območje	(m)	Opomba
8	Dragovanja vas	356	Najožja točka. Takojšnja razširitev.
9	Blatnik	456	

Slika 3: Variante poteka koridorjev, LUTRA, GURS, ARSO, Elektro Lj

Severna trasa A poteka v dolžini cca 10 km v povprečju v najožjem koridorju (slika 3) zaradi poselitvev (slika 4) in zaradi izogibanja kulturno zgodovinskim območjem (slika 5).

Hkrati naj opozorimo, da nikjer v študiji ni omenjena ali grafično prikazana dimenzijska razsežnost dveh daljnovodov in potreben posek za dva daljnovoda. Kakor tudi ni ovrednoten vpliv na okolje dveh vzporednih daljnovodov, čeprav potekata vzporedno od Lokev do Svibnika v dolžini 3 km. Ravno tako tudi ni ocenjen riziko, kako bo z oskrbo z elektriko v primeru velike naravne nesreče kot je bil letos 100 letni žled na Notranjskem, ko bosta padla oba »glavni« in »rezervni« daljnovod, kot sta poimenovana v študiji.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Pri umeščanju koridorja severne variante A v prostor se je širina le-tega že v samem začetku omejila na najožji potreben koridor za umestitev daljnovoda v prostor in ne na dejansko razpoložljivi koridor v prostoru. V kolikor bi upoštevali dejansko razpoložljivi prostor / koridor, bi bil namreč koridor širok ca 300 m, kar je povsem primerljivo s koridorji ostalih variant. V celotni študiji variant in Okoljskem poročilu se na območju Userja upošteva vzporedno vodenje dveh daljnovodov in vse navedbe o koridorjih se nanašajo na oba daljnovoda na odseku med Lokvami in Svibniku (daljnovoda potekata vzporedno na dolžini ca 1,7 km), kar je razvidno v opisu koridorjev v uvodu Študije variant in Okoljskega poročila.

V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) za lastno emisijo DV 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj veljajo mejne vrednosti za nove vire sevanja, in lastna emisija je zato z najneugodnejšo (»worst case«) oceno ocenjena na podlagi vhodnih podatkov o predvideni geometriji stebrov, minimalnih dopustnih varnostnih višinah po tehničnih normativih in električnih podatkih daljnovoda, kar velja enako za vse variante trase predvidenega daljnovoda. Pri analizi izračunanih vrednosti lastne emisije je ugotovljeno, da mejne vrednosti za II. območje nikjer v trasi ne bodo presežene, saj so najneugodnejše (»worst case«) ocenjeni teoretični maksimumi precej pod 10 kV/m in 100 μ T. Analiza izračunanih vrednosti lastne emisije se je izvedla tudi z vidika strožjih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem (0,5 kV/m in 10 μ T). Ugotovljeno je, da ni pričakovati, da bi bile te vrednosti kjerkoli izven razdalje 12 m levo in desno od osi DV presežene. Za celotno obremenitev (skupno obremenitev vseh daljnovodov) pa na območju pomembnosti obstoječih virov sevanja veljajo mejne vrednosti, ki veljajo za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in 100 μ T). Zaradi dejstva, da v nobenem primeru niti teoretično ni možno, da bi prišlo do preseganja teh mejnih vrednosti (niti s seštevanjem maksimumov - kar je le hipotetičen primer, uporabljen za naše sklepanje, v praksi pa ne

obstaja), v tej fazi z vidika omejitev v zakonski regulativi ni potrebe po oceni celotne obremenitve; zato je analizirana le lastna emisija predvidenega vira.

Navedena dejstva pojasnjujejo, da obstoječe stanje oziroma stanje obstoječih obremenitev z EMS z vidika ugotavljanja morebitnega preseganja zakonsko predpisanih mejnih vrednosti po katerikoli varianti, kakor tudi z vidika vrednotenja kazalca stanja okolja za EMS (to je površine I. območij varstva pred elektromagnetnim sevanjem znotraj območja DPN posamezne variante) (iz Poročila VENO 2902, EIMV) nima vpliva in je zato ocenjeno opisno z maksimalnimi možnimi vrednostmi.

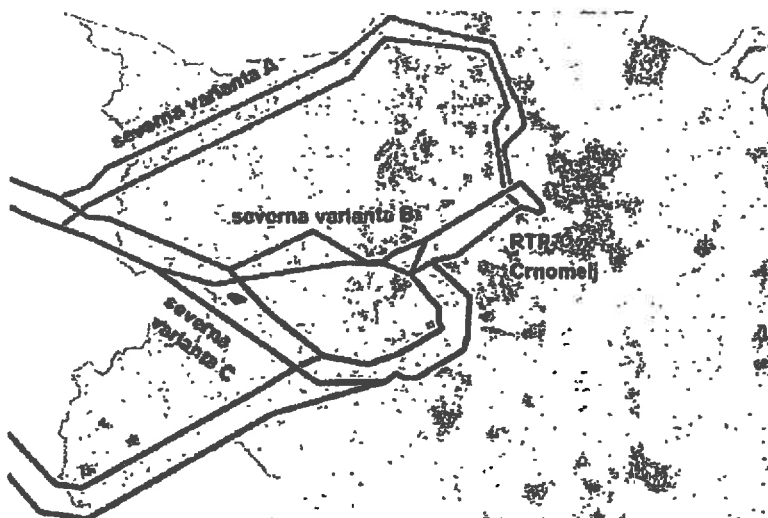
Zagotavljanje napajanja Bele Krajine zaradi vzporednega poteka na razdalji 1,7 km ne bo ogroženo, saj dejstvo vzporednega poteka ne predstavlja večjega tveganja za neželene dogodke. Zmanjševanje tveganj se izvede predvsem z rednim vzdrževanjem daljnovoda in njegove najbližje okolice.

2. Potek tras skozi poseljena območja

Citirano, Študija variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, LUZ, januar 2013, str. 133: »Na celotnem odseku med Rodinami in RTP Črnomelj se zaradi približevanja poselitvenim območjem in poteka na vizualno izpostavljenem območju območje najustreznejše variante določi v širini 50 m levo in desno od osi daljnovoda. Slednje velja tudi za del trase ob naselju Usar, kjer se prestavi obstoječi daljnovod DV 2 × 110 kV Hudo-Gotna vas-(Metlika)-Črnomelj.«

Razen ozkega koridorja pri varianti trasa B v dolžini približno 400 m in v širini 45 m na Doblčki gori je najdaljši zožen koridor dolg približno 10 km na varianti trase A v zaključnem delu v neposredni bližini naselij Rodine, Naklo, Otovec, Sela pri Otovcu, Rožanec, Lokve in Gornja Paka. Koridorji na vseh ostalih trasah in vseh odsekih so širši.

Spodnja skica nazorno prikazuje širine koridorjev vseh variant tras. Kar pomeni, da ima severna trasa A med vsemi obravnavanimi variantami na najdaljši dolžini (10 km) najožji koridor zaradi omejitev v prostoru, predvsem zaradi približevanja poselitvenemu območju, obstoječi javni infrastrukturi ter v bližini kulturno zgodovinskih vrednot.

Slika 4: LUZ, Študija variant, januar 2014

Posebej poudarjamo, da trasa severna A od severozahoda do vzhoda polkrožno zajame naselja Rodine, Naklo, Otovec in Sela pri Otovcu. To je dokaz vsiljenosti severne trase A in minimalnih možnostih za umestitev v ta del prostora.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Pri umeščanju koridorja severne variante A v prostor se je širina le-tega že v samem začetku omejila na najožji potreben koridor za umestitev daljnovoda v prostor in ne na dejansko razpoložljivi koridor v prostoru. V kolikor bi upoštevali dejansko razpoložljivi prostor / koridor, bi bil namreč koridor bistveno širši in povsem primerljiv s koridorji ostalih variant.

V pripombi citirani del študije variant je povzet iz poglavja 5.3 Predlogi za optimizacijo in usmeritve za nadaljnje načrtovanje predloga najustreznejše variante v načrtu. Pomembnejše usmeritve za optimizacijo z okoljskega in prostorskega vidika so bile upoštevane že v fazi priprave variant, na tem mestu pa so podane podrobnejše usmeritve za nadaljnje načrtovanje, ki so usmeritve pri nadaljnjem umeščanju trase v prostor in projektiranju.

Glej tudi stališče 4.2.

3. Primerjava vrednotenj IBE in LUZ

Junija 2013 IBE d.d. pripravi Idejne rešitve za študijo variant v dveh delih:

Prvi del: Tehnični opis

Drugi del: Vrednotenje variant po funkcionalno-tehničnem vidiku

V sklopu funkcionalno-tehničnega vidika je grobo vrednoteno:

- Zahtevnost gradnje,
- Varnost obratovanja,
- Riziko obratovanja,
- Čas in etapnost gradnje,
- Pogoje obratovanja.

Uporabljena je petstopenjska lestvica primernosti:

- 5 – najbolj primerna,
- 4 – bolj primerna,
- 3 – primerna,
- 2 – manj primerna,
- 1 – najmanj primerna.

Zaključek študije IBE:

Vse variante po funkcionalno tehničnem vidiku ocenjujejo kot srednje primerne. Zaradi bistvenega vpliva terena, po katerem poteka trasa daljnovoda na vrednotenje gradnje, varnosti obratovanja in pogojih vzdrževanja v IBE študiji s funkcionalno tehničnega vidika označijo kot najustreznejšo severno C varianto.

Januarja 2014 LUZ d.d., Ljubljanski urbanistični zavod pripravi Študijo variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj.

Uporabljena je petstopenjska lestvica primernosti:

- 5 – zelo visoka primernost,
- 4 – visoka primernost,
- 3 – srednja primernost,
- 2 – nizka primernost,
- 1 – neprimerna.

Študija LUZ se pri vrednotenju iz funkcionalnega vidika sklicuje in navaja kot vir študijo IBE, vendar v istih kriterijih brez utemeljitve zvišuje ocene kriterijev v škodo severne trase A. Po funkcionalnem vidiku tako postane najustreznejša varianta po vrednotenju LUZ-a severna varianta A.

Primerjalna analiza ocen enakih kriterijev funkcionalno tehničnega vidika med LUZ in IBE

Funkcionalni vidik	varianta								
	Severna A		Severna B		Severna C		Južna		
	LUZ	IBE	LUZ	IBE	LUZ	IBE	LUZ	IBE	

Hidrološke razmere	4	4	3	2	3	2	3	2
Obstoječi objekti / območja urbanih dejavnosti	4	4	3	2	4	4	3	3
Obstoječa in načrtovana prometna in gospodarska infrastruktura	3	2	4	4	3	3	3	3
Obstoječe javno cestno omrežje na območju gradbenih poti	3	2	3	3	3	3	4	4
Dostopne poti, prevozi	3	2	3	3	3	3	4	4
Vpliv na ogroženo območje (naravno in grajeno) v primeru potencialnih nesreč pri obratovanju	3	3	3	2	4	4	4	4
Časovni okvir gradnje	4	4	4	4	4	4	3	2
Obratovalni in tehnični pogoji za izvedbo vzdrževanja	3	2	3	3	3	3	3	3
Dostopnost do objekta	3	2	3	3	3	3	3	3

Skupaj	3,33	2,78	3,22	2,89	3,33	3,22	3,33	3,11
Razlika LUZ-IBE	0,56		0,33		0,11		0,22	
Porast ocen LUZ	20 %		12 %		3%		7 %	

	varianta			
	Severna A	Severna A	Severna A	Severna A
Število zvišanih ocen	5	3	1	2

Čeprav v zaključku študije variant nosilec prostorskega načrtovanja LUZ d.d. v strokovnih podlagah navaja elaborat tehniške projektantske družbe IBE d.d., je iz tabelarične primerjave ocenjevanja funkcionalnega vidika v navedenih dokumentih obeh družb razvidna občutna razlika v ocenah enakih kriterijev z naskokom največkrat v škodo severne trase A pri študiji LUZ.

V študiji variant nosilec prostorskega načrtovanja LUZ d.d. navaja, citiramo:

»S funkcionalnega vidika ni splošne metodologije, ki bi opredeljevala ocenjevanje variant. Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave DPN (Uradni list RS, št. 106/11) podaja primer funkcionalno tehnoloških vsebin, zajetih pri predlogu metodologije vrednotenja s tega vidika sledimo vsebini Pravilnika, ocena variant s tega vidika pa je poenostavljena glede na razpoložljive podatke iz strokovne podlage – idejne rešitve »DV 2× 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, Vrednotenje variant po funkcionalno-tehničnem vidiku«, IBE, št. Projekta D780-A572/224, Ljubljana, avgust 2013.«

Ocene variant po različnih kriterijih s funkcionalnega vidika so bile, za razliko od elaborata IBE, na katero se v študiji LUZ sklicujejo, v 11 primerih za 1 točko ocenjene višje, od tega v 5 primerih samo za severno varianto A. Pristransko ocenjevanje kaže na favoriziranje severne variante A za izbiro kot najugodnejše variante.

Nesprejemljivo je, da prostorski projektant spreminja vrednotenje funkcionalnega vidika, ki ga je predhodno že izvedel tehnični projektant IBE.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Študijo variant (Študija variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 × 110 KV RTP Kočevje – RTP Črnomelj, LUZ d.d., januar 2014) se skladno s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/11) izdelala na podlagi podrobneje obdelanih idejnih rešitev variant, ki se jih vrednoti s prostorskega, varstvenega (okoljskega), funkcionalnega in ekonomskega vidika. V študiji variant se v vsebinskem sklopu

	Severna A		Severna A		Severna A		Severna A	
	LUZ	CI	LUZ	/	LUZ	/	LUZ	/
1. Kakovost bivalnega okolja	4	3	3	/	3	/	3	/
2. Podzemne vode	4	3	3	/	4	/	4	/
3. Poplavna varnost	5	4	4	/	4	/	4	/
4. Elektromagnetno sevanje	4	3	4	/	4	/	4	/
5. Območja kulturne dediščine	4	3	4	/	4	/	3	/
6. Doba vračanja investicijskih sredstev	4	3	5	/	4	/	3	/
7. Tveganje	5	3	4	/	4	/	3	/
Povprečje	4,29	3,14	3,86	/	3,86	/	3,43	/

Ugotovitve naše argumentacije:

a) Kakovost bivalnega okolja

Primerjalno z ostalimi, še posebej s traso severna C, je nesprejemljiva višja ocena za severno traso A:

- Tudi na trasi severna A se najmanj enako, če ne še bolj zaradi že obstoječe infrastrukture in utesnjenega belokranjskega ravnika, kot na ostalih trasah poslabša izgled krajine. Trasa prečno prečka ozko dolino med Seli pri Otovcu in Lokvami in v traso umeščen DV bi bil vidno izpostavljen iz severne strani doline in z državne ceste Črnomelj–Novo mesto.
- Trasa bi potekala skozi eno najdragocenejših kulturno zgodovinskih in za razvoj turizma perspektivnih območij in jo bi z morebitno umestitvijo DV razvrednotila in omejila razvojni potencial.
- Dodatno bi razvrednotila že s služnostmi in objekti obremenjena kmetijska zemljišča ter dodatno otežila že sedaj težko kmetovanje.
- Naselja Rodine, Naklo, Otovec, Sela pri Otovcu bi bila polkrožno obdana s traso severna A.
- Lokve se bi dodatno obremenile, saj se bi poleg novega 2 × 110 kV daljnovoda bliže k naselju Lokve prestavil tudi obstoječi 2 × 110 kV Hudo–Črnomelj.
- Zaselku Usar se bi daljnovod iz zdajšnjih 50 m prestavil iz zahodne strani na vzhodno stran na razdaljo 100 m, vendar v dvojni moči, poleg prestavljenega 2 × 110 kV bi potekala tudi trasa novega 2 × 110 kV daljnovoda.
- Proti RTP Črnomelj bi potekala severna trasa A morebitnega novega 2 × 110 kV daljnovoda vzporedno z že obstoječim daljnovodom 2 × 110 kV.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Pri umeščanju novih infrastrukturnih objektov se stremi k združevanju koridorjev infrastrukturnih objektov. Potek po dolini je opazen s severne strani regionalne ceste, vendar pa je v tem prostoru že prisoten daljnovod, zato je ocenjeno, da bo poseg sicer imel manjši vpliv na krajino, predvsem na posamezne elemente, vendar je vpliv možno omiliti z določenimi omilitvenimi ukrepi kot so zastiranje vizualne izpostavljenosti z zasaditvami, barvanjem stebrov, prilagajanjem »koraka« stebrov naravnim danostim itd..

Poseg ne bo vplival na objekte in območja kulturne dediščine oziroma bo vpliv na območje kulturne dediščine (območje cerkve Sv. Jerneja in območju železniškega viadukta) s prestavitvijo obstoječega 2 × 110 kV daljnovoda Hudo–Črnomelj ter pokablitvijo 20 kV daljnovoda odpravljen.

Gradnja daljnovoda bo povzročila manjšo izgubo kmetijskih zemljišč na lokaciji stebrov, ponekod tudi na dostopnih poteh. Temeljenje se izvaja na lokacijah stojnih mest, na gradbiščih velikosti približno 9 x 9 m za napejalne stebre in za tretjino manjših na nosilnih stebrih. Gradbeni material bo v času izkopa temelja začasno lociran neposredno ob gradbeni jami, znotraj trase daljnovoda. Po zasutju se višek gradbenega materiala odstrani. Po končani izvedbi temelja so izven nivoja terena vidne štiri kape temelja velikosti 0,5 x 0,5 x 0,5 m. Graditev temeljev in postavitve stebrov ne potrebuje posebno težke mehanizacije. Vsa dela na stojnem

mestu trajajo efektivno (neto) le 14 delovnih dni. Gre torej za točkovno gradbišče, kjer se premika od točke do točke glede na predhodno izvedeno fazo dela. Zato dostopi niso trajno obremenjeni. Daljnovod ne onemogoča kmetijske rabe prostora, saj se lahko kmetijsko zemljišče obdeluje v skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10), ki določa, da je v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij dovoljeno opravljanje rednih kmetijskih opravil, kot so obdelava tal v kmetijske namene, dela s kmetijsko mehanizacijo in živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, gnojenje, sajenje poljščin, košnja travinj, paša živali in podobno.

V primeru izvedbe načrtovanih ureditev vas Sela pri Otovcu ne postane otok sredi daljnovodov. Naselje je od načrtovanega daljnovoda oddaljeno za ca. 370 m z izjemo kmetije na severnem delu naselja, ki je od načrtovanega poteka trase oddaljena ca. 165 m na severnem delu oziroma 206 m na vzhodnem delu poteka. Trasa je na celotnem poteku odmaknjena od poselitvenih območij, na območju med Rodinami in Dolnjo Pako se najbolj približa na območju Userja, na 112 m, na ostalih mestih poteka trasa na večji oddaljenosti od poselitvenih območij.

Obstoječi daljnovod DV 110 kV, ki poteka zahodno od zaselka User, se prestavi v območje DPN vzporedno s predvidenim novim 110 kV daljnovodom. S tem se izogne situaciji, da bi zaselek User postal otok med obema 110 kV daljnovodoma. Obenem se obstoječi 2 × 110 kV daljnovod umakne zaselku User s sedanjih 10 m na 112 m. Vpliv na poselitvene potenciale z usmeritvijo trase daljnovoda skozi to vrzel in s premikom obstoječega daljnovoda je bistveno manjši od trenutnega vpliva obstoječega daljnovoda, zato to upoštevamo kot izrazito prednost najustreznejše variante.

Glede EMS vseh daljnovodov (obstoječih in predvidenega):

V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) za lastno emisijo DV 2 x 110 kV DV Kočevje – Črnomelj veljajo mejne vrednosti za nove vire sevanja, in lastna emisija je zato z najneugodnejšo (»worst case«) oceno ocenjena na podlagi vhodnih podatkov o predvideni geometriji stebrov, minimalnih dopustnih varnostnih višinah po tehničnih normativih in električnih podatkih daljnovoda, kar velja enako za vse variante trase predvidenega daljnovoda. Pri analizi izračunanih vrednosti lastne emisije je ugotovljeno, da mejne vrednosti za II. območje nikjer v trasi ne bodo presežene, saj so najneugodnejše (»worst case«) ocenjeni teoretični maksimumi precej pod 10 kV/m in 100 µT. Analiza izračunanih vrednosti lastne emisije se je izvedla tudi z vidika strožjih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem (0,5 kV/m in 10 µT). Ugotovljeno je, da ni pričakovati, da bi bile te vrednosti kjerkoli izven razdalje 12 m levo in desno od osi DV presežene. Za celotno obremenitev pa na območju pomembnosti obstoječih virov sevanja veljajo mejne vrednosti, ki veljajo za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in 100 µT). Zaradi dejstva, da v nobenem primeru niti teoretično ni možno, da bi prišlo do preseganja teh mejnih vrednosti (niti s seštevanjem maksimumov - kar je le hipotetičen primer, uporabljen za naše sklepanje, v praksi pa ne obstaja), v tej fazi z vidika omejitev v zakonski regulativi ni potrebe po oceni celotne obremenitve. Z vidika strogih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem, je zato analizirana le lastna emisija predvidenega vira.

Električno in magnetno polje (E in B) hitro upadata z razdaljo od daljnovoda (s kvadratom razdalje). Prispevki električnega in magnetnega polja večih različnih virov se ne seštevajo aritmetično, temveč vektorsko. V praksi je povprečna vrednost veličine podana s kvadratnim korenom vsote kvadratov absolutnih vrednosti posameznih prispevkov. Prispevek vira sevanja, ki je dominanten, najbolj opredeljuje rezultat. Večinoma je prispevek vira sevanja, ki je manjši, praktično zanemarljiv.

b) Podzemne vode

Območje utesnenega belokranjskega ravnika, ki se spušča od Kota pri Semiču proti jugu, obsega številne podzemne in površinske vode, ki v študiji variant LUZ niso bile upoštevane:

- Kraška jama Stolbe s podzemnim potokom,

- Studenec Cure, ki so ga včasih zajemali za pitno vodo in napajanje živine,
- Požiralnik Breg v udorni kotanji s 7 m površinskim tokom. Včasih je služil za zajemanje pitne vode, napajanje živine in pranje.
- Nakelski zdenec.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

V okoljskem poročilu so bili obravnavani in presojeni vsi registrirani vodni viri glede na objavljene podatke v Plut, D, Lampič, B, Trobec, T. 2011, Inventarizacija vodnih virov na območju občin Bele Krajine ter Prelesnik, A. 2007, Vodni viri na Kočevskem. Jama Stolbe (tudi Stobe) je od koridorja daljnovoda oddaljena cca 280 m. Z vidika ohranjanja vodnih habitatnih tipov je najprimernejša severna varianta A, ki edina ne posega v vodne in obvodne habitate. Kar zadeva poseganja v območja podzemnih naravnih vrednot (jamam se s primernim načrtovanjem trase lahko v večini primerov izogne), je najustreznejša severna varianta A, ki najmanj posega na doslej odkrita območja jam. Severna varianta A se tudi edina izogne naravni vrednoti Dobljčica in območju Natura 2000 SCI Dobljčica. Severna varianta A posega v območje SCI Stobe-Breg, vseeno pa je pričakovati manjši vpliv predvsem na naravo, vode in krajino, kot bi ga imele preostale variante na SCI Dobljčica. Prav tako je z vidika EPO Dobljčica najprimernejša severna varianta A, ker na območje posega v najmanjši meri na bistvene značilnosti območja (vodotok). Severni varianti B in C sta z vidika ohranjanja narave ocenjeni enakovredno, obe posegata v naravni vrednoti Dobljčica in Svibnik ter v območje Natura 2000 SCI Dobljčica. Severna varianta B je z vidika ohranjanja naravnih vrednot in EPO manj primerna (vpliv na NV Dobljčica, NV Svibnik-Potok, in EPO Dobljčica).

Podzemne in površinske vode so bile obravnavane v Okoljskem poročilu. Edino studenec Cure ni bil obravnavan v Okoljskem poročilu, saj tudi ni evidentiran v omenjenih strokovnih podlagah.

c) Poplavna varnost

Po Opozorilni karti poplav (IzVRS, marec 2012) in po karti Geopedia ter PISO območje nobene trase ni poplavno ogroženo. Hkrati lahko tudi za območje Žleba, kot imenujemo dolino med obema vasema Sela pri Otovcu in Otovcem na eni strani ter Lokvami na drugi strani, lokalni prebivalci potrdijo, da je bilo v preteklosti že poplavljen. Zato izenačujemo oceno z ostalimi trasami.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Okoljski cilj plana izhaja iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08) in Pravilnika o metodologiji za določevanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Ur. l. RS 60/2007).

Pri določevanju poplavne nevarnosti je bila uporabljena tako metodologija določena glede na Pravilnik, kot tudi metodologija določena v 5. členu Uredbe, po kateri se razred poplavne nevarnosti določa po enostavnejši metodi, vendar so posledično ta območja razvrščena v en razred višje nevarnosti.

V izdelani strokovni dokumentaciji (Ekspertno mnenje za presajo variant tras daljnovoda 2x110 kV Kočevje-Črnomelj z vidika vplivov na vode v okviru procesov DPN, avtor dr. Primož Banovec, Inštitut za vodarstvo, d.o.o., maj 2013; naročnik Elektro Ljubljana, d.d.) je za predlagani koridor posameznih variant trase daljnovoda izdelana hidrološka oz. hidravlična analiza območja na podlagi LIDAR posnetkov območja in hidroloških podatkov. Obravnavane variante koridorjev potekajo po specifičnem, kraškem terenu, kjer je pojav površinskih voda bolj izjema kot pravilo – zaradi odsotnosti površinskega toka se pojavi, vezani na poplave in tudi erozijske pojave ne pojavljajo. Pojavi kraških polj, ki bi lahko bili predmet poplavljanja, tu niso prisotni, kraški pojavi - vrtače delujejo kot lokalni ponikovalniki in ne delujejo kot bruhalniki v

primeru intenzivnejših padavin. V primeru ekstremnih padavin se lahko na dnu vrtač pojavlja zastajanje vode, ki z vidika vrednotenja variant ni bistveno, saj daljnovod kot objekt, ki se vodi visoko nad nivojem terena, ne posega v ta območja. Vsled tega so se izdelale le analize obsega maksimalnih poplavnih območij oz. opozorilne karte poplav, kjer je površinski tok stalne narave (Dobličica) oz. delno ponika – Rinža. Ekspertno mnenje na vpogled na Ministrstvu za okolje in prostor, Direktoratu za prostor, graditev in stanovanja.

Severna varianta A ne prečka območij, na katerih so opredeljene poplave, zato je z vidika zagotavljanja poplavne varnosti severna varianta A ocenjena kot najbolj primerna. Sicer pa daljnovod oziroma stojna mesta stebrov, ki so locirana na poplavnem območju, ne vplivajo bistveno na povečanje poplavne ogroženosti območja, saj so prostornine nadzemnega dela stebra zanemarljive.

d) Elektromagnetno sevanje

V študiji variant so vse tri trase glede na EMS ocenjene enako. Dejstvo je, da je severna trasa A že prizadeta s sevanjem obstoječega daljnovoda 2×110 kV RTP Hudo–RTP Črnomelj in ostalimi sredjenapetostnimi daljnovodi. Zakonsko dovoljena meja za obstoječ objekt je $10 \mu\text{T}$, kar predstavlja $50 \times$ večjo vrednost sevanja, ki se predvideva za nov daljnovod v višini $0,2 \mu\text{T}$. Zato je enaka ocena za severno traso A neprimerna in jo zmanjšujemo za 1.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Zakonsko dovoljena meja za obstoječ objekt na I. območjih varstva pred elektromagnetnim sevanjem je $100 \mu\text{T}$ (ne $10 \mu\text{T}$!), za nov daljnovod pa $10 \mu\text{T}$ (ne $0,2 \mu\text{T}$!), kar je podano v 4. členu Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96). V skladu s tem je izvedena tudi analiza elektromagnetnega sevanja za vse variante poteka trase.

Glede EMS vseh daljnovodov (obstoječih in predvidenega):

V skladu z določili Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS 70/96) za lastno emisijo DV 2×110 kV DV Kočevje – Črnomelj veljajo mejne vrednosti za nove vire sevanja, in lastna emisija je zato z najneugodnejšo (»worst case«) oceno ocenjena na podlagi vhodnih podatkov o predvideni geometriji stebrov, minimalnih dopustnih varnostnih višinah po tehničnih normativih in električnih podatkih daljnovoda, kar velja enako za vse variante trase predvidenega daljnovoda. Pri analizi izračunanih vrednosti lastne emisije je ugotovljeno, da mejne vrednosti za II. območje nikjer v trasi ne bodo presežene, saj so najneugodnejše (»worst case«) ocenjeni teoretični maksimumi precej pod 10 kV/m in $100 \mu\text{T}$. Analiza izračunanih vrednosti lastne emisije se je izvedla tudi z vidika strožjih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem ($0,5 \text{ kV/m}$ in $10 \mu\text{T}$). Ugotovljeno je, da ni pričakovati, da bi bile te vrednosti kjerkoli izven razdalje 12 m levo in desno od osi DV presežene. Za celotno obremenitev pa na območju pomembnosti obstoječih virov sevanja veljajo mejne vrednosti, ki veljajo za obstoječe vire sevanja (10 kV/m in $100 \mu\text{T}$). Zaradi dejstva, da v nobenem primeru niti teoretično ni možno, da bi prišlo do preseganja teh mejnih vrednosti (niti s seštevanjem maksimumov - kar je le hipotetičen primer, uporabljen za naše sklepanje, v praksi pa ne obstaja), v tej fazi z vidika omejitev v zakonski regulativi ni potrebe po oceni celotne obremenitve. Z vidika strogih mejnih vrednosti, ki veljajo za nove vire sevanja na I. območjih varstva pred sevanjem, je zato analizirana le lastna emisija predvidenega vira.

Električno in magnetno polje (E in B) hitro upadeta z razdaljo od daljnovoda (s kvadratom razdalje). Prispevki električnega in magnetnega polja večih različnih virov se ne seštevajo aritmetično, temveč vektorsko. V praksi je povprečna vrednost veličine podana s kvadratnim korenem vsote kvadratov absolutnih vrednosti posameznih prispevkov. Prispevek vira sevanja, ki je dominanten, najbolj opredeljuje rezultat. Večinoma je prispevek vira sevanja, ki je manjši, praktično zanemarljiv.

Lestvica za vrednotenje variant obsega pet stopenj primernosti. Vse variante v celotnem delu potekajo izven poselitvenih območij, zato se klasificirajo v isti razred glede na lestvico vrednotenja

e) Območja kulturne dediščine

V Študiji variant niso omenjeni vsi zelo pomembni kulturni spomeniki in ni ustrezno upoštevano odklonilno mnenje Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport z dne 20.12.2012 in mnenje z zadržkom, ki ga je podalo Ministrstvo za kulturo dne 28.02.2014.

- Antični Mitrej nad Rožancem spada med najbolj privlačne arheološke spomenike v Sloveniji,
- Srednjeveška cerkev Sv. Jurija iz leta 1526. Zaščiten kot kulturni spomenik od leta 1992,
- Cerkev Sv. Jerneja na Otovcu. Baročna arhitektura iz sredine 18. stol. je naslednica starejše stavbe, omenjene 1526. Zvonik z neogotsko streho je bil pozidan v 1. polovici 19. stol. Glavni neobaročni oltar je izdelek J. Jereba,
- Arheološko najdišče sv. Jernej pri Otovcu,
- Kamniti železniški viadukt na Otovcu, zgrajen leta 1912,
- Cerkev Marija Pomagaj (Maria Hilf) na Rodinah. Cerkev, ki je v tlorisu pravilen oktagon z izstopajočimi plitvimi kapelami iz vsake druge stranice, je bila pozidana verjetno proti koncu 17. stol.. glavni oltar iz leta 1884 je izdelek J. Jereba,
- Cerkev sv. Jakoba na Naklem,
- Spomenik NOB na Lokvah.

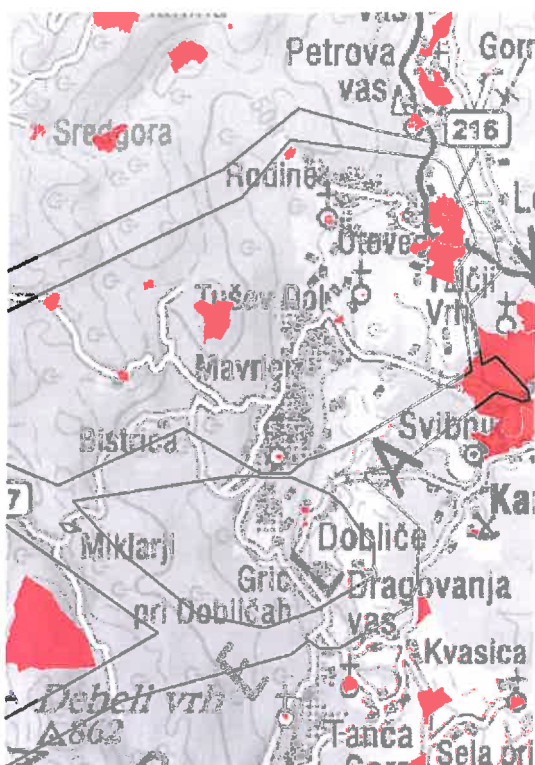
Iz zgoraj omenjenih dopisov Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport in Ministrstva za kulturo izhaja naslednje:

»Varianta daljnovoda, ki poteka skozi vplivni območji cerkve Sv. Jerneja in železniškega viadukta v Otovcu ter skozi arheološko najdišče sv. Jernej, bi predstavljala veliko degradacijo enega krajinsko najprivlačnejših predelov v občini Črnomelj. Predvsem bi bil okrnjen značilni pogled na viadukt, ki ga je zaradi njegovih impozantnih dimenzij možno dojemati le v širšem prostorskem kontekstu.«

»Izbrana varianta severna A se približa enemu najpomembnejših arheoloških spomenikov v Beli krajini (Mitreju v Rožancu, EŠD 632) na razdaljo 300 m in je v vidnem stiku z največjo zgradbo v Beli krajini (Otovec – Železniški viadukt – EŠD 20284).

Izbrana varianta tako z vidika varstva kulturne dediščine (na območju OE Novo mesto) ni najugodnejša, je pa še sprejemljiva. Variante, ki se od navedenih območij bolj odmaknejo, so ugodnejše.«

Največ kulturno zgodovinskih spomenikov in arheološko zaščitene območij se nahaja v vplivnem območju oziroma na skrajnem robu, ob čemer je koridor severne trase A zožen (od Rodin do Dolnje Pake v dolžini ca 10 km).

Slika 5: Prikaz enot kulturne dediščine na območju plana, GEATEH, IP, Internetna stran MZIP, PISO

Iz zemljevida je nazorno vidna gostota in pomembnost kulturnih znamenitosti tudi iz antičnih in srednjeveških časov, locirana ob planirani severni trasi A.

Vir: LUZ, Študija variant, PISO – Prostorski informacijski sistem

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Citirane smernice so bile podane na koridor, ki je bil začrtan posebej za nosilce urejanja prostora, ki so bili zaproseni za podajo smernic za severno varianto A. Koridor je bil začrtan v zelo širokem pasu z namenom pridobiti čim več podatkov z območja, v katerega je načrtovalec želel umestiti načrtovani daljnovid. Širina koridorja znaša med 400 in 600 m na gozdnih območjih in območjih, ki ne potekajo v bližini naselij, ter med 125 in 200 m na območjih, kjer se koridorji približujejo poselitvenim območjem.

Poseg ne bo vplival na objekte in območja kulturne dediščine oziroma bo vpliv na območje kulturne dediščine (območje cerkve Sv. Jerneja in območju železniškega viadukta) s prestavitvijo obstoječega 2 × 110 kV daljnovoda Hudo-Črnomelj ter pokablitvijo 20 kV daljnovoda odpravljen.

Slika: Prikaz območij kulturne dediščine na območju načrtovanega daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj pred in po načrtovanem posegu

f) Doba vračanja investicijskih sredstev

Z upoštevanjem dodatnih stroškov zaradi prestavitve obstoječega daljnovoda 2 × 110 kV, ki ga izdelovalec študije variant ni upošteval, se faktor povečanja glede na najnižje skupne stroške zviša na faktor 1,7 in se s tem približa faktorju južne variante. Pri čemer je potrebno še izpostaviti, da pri severni varianti A nastanejo še stroški izpada dobave električne energije zaradi rekonstrukcije obstoječega DV 2 × 110 kV in pokablitve 20 kV daljnovoda. Strošek tehnične izvedbe in dobave materiala v višini 280.000 €/km ne more biti enak pri vseh variantah, saj trase potekajo po različno zahtevnih terenih, ki so tudi različno dostopni. Severna trasa A ima najzahtevnejši teren. Ti stroški niso upoštevani.

Stališče

Pripombo se delno upošteva.

Pripravlavec elaborata ekonomskega vrednotenja (Elektro Ljubljana) je dopolnil elaborat z upoštevanjem stroškov novega prestavljenega daljnovoda in rušenjem odseka obstoječega daljnovoda. Skupni stroški so tako naslednji:

varianta	Gradbeni in montažni stroški	Stroški služnosti	Skupni stroški	Faktor povečanja glede na najnižje skupne stroške
Severna varianta A	10.184.200	3.110.850	13.295.050	1,13
Severna varianta B	8.865.640	2.849.670	11.715.310	1,00
Severna varianta C	9.648.800	3.101.400	12.750.200	1,09
Južna varianta	11.135.880	3.579.390	14.715.270	1,26

Za Severno varianto A se stroški spremenijo tudi v nadaljevanju elaborata, vendar v končni posledici ne vplivajo na vrednotenje, oceno in vrstni red najustreznejše variante z ekonomskega vidika.

g) Tveganje

V analizi tveganja so za ostale 3 variante navedeni dejavniki tveganja: nasprotovanje prebivalcev, arheološka najdišča, kulturna dediščina, umestitev tras v območje tretje razvojne osi in ostali. Za južno varianto je celo navedeno arheološko najdišče Čardak, čeprav vse variante prečkajo v zaključku na enak način navedeno območje.

Za severno variantno A je v študiji variant navedena le bližina Otovca, ki je kulturna dediščina. Niso ovrednoteni številni dejavniki tveganja:

- bližina arheološkega nahajališča sv. Jernej v obsegu cca 1/2ha, EŠD 26665,
- bližina, v slovenskem in svetovnem merilu, edinstvenega kulturno zgodovinskega spomenika, antičnega Mitreja, EŠD632,
- cerkva sv. Jurija iz 16st., EŠD 1736,
- zakrivanje pogleda na kamniti železniški viadukt, EŠD 20284 cerkev Marija Pomagaj, EŠD 1734,
- prebivalci nasprotujejo umestitvi DV. Zanimivo dvojno merilo - kriterij nasprotovanja prebivalcev umestitvi trase DV velja za severno C in južno varianto, ne pa tudi za severno traso A, čeprav so prizadeti prebivalci Sel pri Otovcu ob severni trasi A dne 20.11.2012 z dopisom izrazili ostro nasprotovanje poteku te trase. Ostro pa nasprotujejo tudi ostali prebivalci naselij Rodine, Naklo, Rožič Vrh, Otovec, Rožanec, Lokve in Dolnja Paka,
- trasa severne variante A sega oziroma se dotika območja načrtovane tretje razvojne osi (priključek Črnomelj sever).

Citirano, Študija variant s predlogom najustreznejše variante, LUZ, januar 2014, stran 125: »Prvo mesto je pripisano tej varianti na račun manjšega tveganja, saj je varianta rezultat sodelovanja z javnostjo na posvetih v lokalni skupnosti.«

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Poseg ne bo vplival na objekte in območja kulturne dediščine oziroma bo vpliv na območje kulturne dediščine (območje cerkve Sv. Jerneja in območju železniškega viadukta) s prestavitvijo obstoječega 2 × 110 kV daljnovoda Hudo-Črnomelj ter pokablitev 20 kV daljnovoda odpravljen.

Trasa severne variante A se povsem ogne območju naravne vrednote Otovec – izvir in iz tega območja se odstrani tudi obstoječi daljnovod 2 × 110 kV Hudo-Črnomelj.

Glej tudi stališče na pripombo 4.2.

5. Ekonomsko vrednotenje

Citirano, Študija variant s predlogom najustreznejše variante, LUZ, januar 2014, stran 129: »Pri vrednotenju z ekonomskega vidika se severna varianta A izkazuje kot ustrezna varianta, primerjalno ugodnejša od ostalih pa je predvsem zaradi poteka v trasi, za katero se predvideva večjo stopnjo družbene sprejemljivosti, saj je varianta rezultat sodelovanja z javnostjo na predhodnih posvetih v lokalni skupnosti.«

Navedbe so tendenciozne in neresnične. Soglasja lokalnega prebivalstva ni bilo in ga tudi ni.

V študiji variant (LUZ d.d., Študija variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 × 110 kV RT P Kočevje-RTP Črnomelj) v točki 3.2.4 Ekonomski vidik niso zajeti vsi stroški, ki bi nastali z morebitno umestitvijo severne trase A v prostor.

»Pri severni varianti A se predvidi preureditev obstoječega DV 2 × 110 kV Hudo-Gotna vas-(Metlika)-Črnomelj. Omenjena preureditev se izvede na odseku med Seli pri Otovcu, SM112 in Doljno Poko, SM119. Nova trasa dolžine ca. 1,7 km poteka na območju med naseljem Lokve (policijsko postajo) in zaselkom Usar (slika spodaj - trasa novega odseka daljnovoda za vključitev obstoječega DV 2 × 110 kV Hudo-Črnomelj za novi daljnovodni polji je vrisana z rumeno črto, potek novega daljnovoda po severni varianti A pa z zeleno črto). Obstoječi odsek daljnovoda med SM112 in SM119 v dolžini ca. 1,6 km se poruši, trasa daljnovoda pa sprosti. Obstoječi DV 2 × 110 kV Hudo-Gotna vas-(Metlika)-Črnomelj je s stališča napajanja Bele

krajine z električno energijo izrednega pomena, saj predstavlja edini 110 kV daljnovod, ki se vključuje v RTP Črnomelj. Zatorej bo izvedba rekonstrukcije obstoječega daljnovoda zelo zahtevna in bo povezana s kratkimi izklopi daljnovoda in delom, ki se bodo izvajala v bližini delov pod napetostjo.« (Vir: LUZ d.o.o., Študija variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj, str. 21).

Slika 6: Preureditev obstoječega daljnovoda 2 × 110 kV na odseku Lokve - Usar

Simulacija izračuna investicije z upoštevanimi stroški rekonstrukcije obstoječega DV 2 × 110 kV.

Podatki v tabelah so povzeti iz študije variant LUZ. Z naše strani je dodan strošek prestativne obstoječega DV 2 × 110 kV, ki ni ovrednoten v študiji variant, in je označen z rumeno podlago.

Gradbeni in montažni stroški posameznih variant daljnovoda

	Dolžina (km)	Tehnična izvedba in dobava materiala (€/km)	Skupaj strošek odseka (€)
Severna varianta A	Dolžina		
Daljnovod	34.565	280.000	9.678.200,00
Postavitev obstoječega daljnovoda 2 × 110 kV na novo traso A, 1,7 km	1,7	280.000	476.000,00
Rušenje odseka obstoječega daljnovoda	1,6	280.000	448.000,00
Skupaj trasa A			10.602.200,00

	Dolžina (km)	Tehnična izvedba in dobava materiala (€/km)	Skupaj strošek odseka (€)
Severna varianta B	Dolžina		
Daljnovod	31.663	280.000	8.865.640,00

	Dolžina (km)	Tehnična izvedba in dobava materiala (€/km)	Skupaj strošek odseka (€)
Severna varianta C	Dolžina		
Daljnovod	34.460	280.000	9.648.800,00

	Dolžina (km)	Tehnična izvedba in dobava materiala (€/km)	Skupaj strošek odseka (€)
Južna varianta	Dolžina		
Daljnovod	39.771	280.000	11.135.880,00

Materialni in montažni stroški se z upoštevanjem rekonstrukcije obstoječega DV 2 × 110 kV zvišajo za 10%.

SLUŽNOST

Ozkost koridorja ne omogoča izbire parcel za služnosti, naj poudarimo, da lastniki parcel ob trasi severna A na parcelah ne bodo dovolili nobenih novih obremenitev in bodo uporabili vsa sredstva za zaščito svojih interesov.

Skupni stroški kot seštevek gradbenih stroškov in stroškov za služnosti za posamezno varianto so torej naslednji:

	Gradbeni in montažni stroški	Stroški služnosti	Skupni stroški	Faktor povečanja glede na najnižje skupne stroške
Severna varianta A	10.602.200,00	3.110.850	14.010.050,00	1,17
Severna varianta B	8.865.640,00	2.849.670	11.715.310,00	1,00
Severna varianta C	9.648.800,00	3.101.400	12.750.200,00	1,09
Južna varianta	11.135.880,00	3.579.390	14.715.270,00	1,26

Severna varianta A se v odnosu na povečanje skupnih stroškov glede na najnižje skupne stroške zviša za 7,3%.

Stališče

Pripombo se delno upošteva.

Pripravljaivec elaborata ekonomskega vrednotenja (Elektro Ljubljana) je dopolnil elaborat z upoštevanjem stroškov novega prestavljenega daljnovoda in rušenjem odseka obstoječega daljnovoda. Skupni stroški so tako naslednji:

varianta	Gradbeni in montažni stroški	Stroški služnosti	Skupni stroški	Faktor povečanja glede na najnižje skupne stroške
Severna varianta A	10.184.200	3.110.850	13.295.050	1,13
Severna varianta B	8.865.640	2.849.670	11.715.310	1,00
Severna varianta C	9.648.800	3.101.400	12.750.200	1,09
Južna varianta	11.135.880	3.579.390	14.715.270	1,26

Za Severno varianto A se stroški spremenijo tudi v nadaljevanju elaborata, vendar v končni posledici ne vplivajo na vrednotenje, oceno in vrstni red najustreznejše variante z ekonomskega vidika.

6. Sintezno vrednotenje z upoštevanjem ocen IBE za funkcionalni vidik in lastnih upravičeno ter temeljito argumentiranih ocen na rumeni podlagi

Vnesene spremembe ocen po IBE in z upoštevanjem argumentiranih ter spregledanih ocen na rumeni podlagi.

	Prostorski vidik	Varianta			
		Severna A	Severna B	Severna C	Južna
1	Regionalni razvoj in prostorske ureditve regionalnega pomena	4	4	3	3
2	Razvoj dejavnosti v prostoru	3	3	4	4
3	Fizične in morfološke značilnosti prostora	3	4	3	4
4	Kakovost bivalnega okolja	3	3	3	3
	Skupaj prostorski vidik	3,25	3,5	3,25	3,5

	Okoljski vidik	Varianta			
		Severna A	Severna B	Severna C	Južna
	Vode				
5	Površinske vode	5	4	4	4
6	Podzemne vode	3	3	4	4
7	Poplavna varnost	4	4	4	4
	Raba naravnih virov				
8	Gozd	4	4	4	4
9	Kmetijska zemljišča	4	3	3	3
	Narava				
10	Habitati	3	3	3	3
11	Naravne vrednote	3	3	3	3
12	Kulturna dediščina	3	3	3	3
13	Krajina	3	3	3	3
	Zdravje ljudi				
14	Onesnaženost zraka	4	4	4	4
15	Hrup	4	4	4	4
16	Elektromagnetno sevanje	3	4	4	4
	Skupaj okoljski vidik	3,6	3,5	3,6	3,6

	Funkcionalni vidik	Varianta			
		Severna A	Severna B	Severna C	Južna
	Zahtevnost gradnje				

17	Reliefne značilnosti	3	3	3	3
18	Geološke razmere	3	3	3	3
19	Hidrološke razmere	4	2	2	2
20	Dejanska raba prostora (gozd, njiva, travnik, vinograd, sadovnjak,...)	3	3	3	3
21	Obstoječi objekti/območja urbanih dejavnosti	4	2	4	3
22	Obstoječa in načrtovana prometna in gospodarska infrastruktura	2	4	3	3
23	Varovana območja narave, naravne vrednote in EPO	4	3	3	3
24	Območja kulturne dediščine	3	4	4	3
25	Obstoječe javno cestno omrežje na območju gradbenih poti	2	3	3	4
26	Dostopne poti, prevozi	2	3	3	4
	Učinkovitost obratovanja				
27	Sistem elektroenergetskega omrežja	4	4	3	3
28	Obstoječe in načrtovane RTP	4	4	4	4
	Varnost obratovanja				
29	Poplavna območja	4	3	3	3
30	Plazljiva in plazovita območja	3	3	3	3
31	Vpliv na ogroženo območje (naravno in grajeno) v primeru potencialnih nesreč pri obratovanju	3	2	4	4
32	Medsebojni vpliv koridorjev velikih infrastrukturnih objektov	3	4	4	4
33	Vpliv na požarno ogroženost	4	4	4	4
	Čas gradnje				
34	Časovni okvir gradnje	4	4	4	3
	Pogoji vzdrževanja				
35	Obratovalni in tehnični pogoji za izvedbo vzdrževanja	2	3	3	3
36	Dostopnost do objekta	2	3	3	3
	Skupaj funkcionalni vidik	3,15	3,20	3,30	3,20

	Ekonomski vidik	Varianta			
		Severna A	Severna B	Severna C	Južna
37	Doba vračanja investicijskih sredstev	3	5	4	3
38	Neto sedanja vrednost	4	3	4	5
39	Interna stopnja donosnosti	4	3	4	5
40	Tveganje	3	4	4	3
41	Občutljivost	4	5	4	3
	Skupaj ekonomski vidik	3,6	4	4	3,8

Legenda

Popravek vrednotenja po naši presoji, sprememba je upravičena in argumentirana v tekstu.

Kriterij funkcionalnega vidika Plazljiva in plazovita območja je ocenjen enako za vse variante. V tekstualnem delu pa navaja, citiramo študijo LUZ, str. 99: »Odstopa le severna varianta A, ki je med severnimi variantami primerjalno najslabša, saj poteka večji del preko strmih gozdnih površin.« Še en dokaz pristranskosti ocenjevanja kriterijev.

Povzetek vrednotenja:

Na osnovi razlik med ocenami LUZ-a in IBE-ja za iste kriterije v škodo variante trase A in za večkratno neupoštevanje dejanskega stanja ter ocenjevanja variante trase A z višjimi ocenami kot bi realno morala biti ocenjena, obstaja utemeljen dvom v objektivnost izdelovalca študije v ocenjevanje variant:

- Bodisi so bili predlagatelji študije pod vtisom predloga dela lokalnega prebivalstva, ki iz neiskrenih vzgibov predlagajo severno traso A, zavedeni, da obstaja soglasje za varianto trase A, ob vedenju Občine Črnomelj in Elektra Ljubljana, in so subjektivno pristali na pristransko ocenjevanje trase A, da bi jo lahko potrdili kot najugodnejšo varianto za umestitev daljnovoda.
- Ali, kar je mnogo bolj problematično, je izdelovalec študije iz nam neznanega vzgiba namerno prilagajal ocene predhodni izbiri variante trase A kot najugodnejše.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Glej stališče na pripombo 18.4, točka 3.

18.5 Nezadostno in neprepričljivo dokazovanje možnih vplivov bodočega DV na okolje in prostor z negativnimi vplivi na kvaliteto življenja.

1. Elektro magnetno sevanje

Trdi se, da naj bi bile sevalne obremenitve daljnovodov znotraj dovoljenih vrednosti, medtem ko predstavniki ekoloških gibanj trdijo ravno nasprotno in sicer, da so mejne vrednosti nekajkrat tisočkrat previsoko določene. Dvom v elektromagnetno sevanje ni ovržen, zato menimo, da je potrebno v tem smislu zasledovati koristi ljudi in ne koristi kapitala. Da se na tem področju ščitijo določeni interesi, nesporno izhaja tudi iz skoraj dvajset let stare Uredbe o elektromagnetnem sevanju, katere najvišje mejno določene vrednosti ne ustrezajo več najnovejšim raziskavam in opozorilom številnih neodvisnih strokovnjakov in organizacij in tudi pristojnih odborov Sveta Evrope. Skoraj dvajsetletno vztrajanje na tej Uredbi tako še dodatno vzbuja dvom v študijo.

Glede na to, da ni eksplicitnih dokazov v eno ali drugo smer je potrebno v dvomu ravnati absolutno v korist ljudi. Ker odsotnost dokaza še ne pomeni neškodljivosti.

Kot je bilo že večkrat poudarjamo, prebivalci Sel pri Otovcu, Lokev, zaselek Usarja, Dolnje Pake že živimo ob obstoječem 2 × 110 kV daljnovodu RTP Hudo- RTP Črnomelj. To je tudi razlog, da si nikakor nismo mogli misliti, da bo rezervni daljnovod RTP Kočevje- RTP Črnomelj posegel na področje iste trase, čeprav samo deloma s še dodanim enim daljnovodom, kar presega glede na vse zgoraj navedeno razumne utemeljitve.

Predstavnica Inštituta za elektrotehniko Milan Vidmar je na predstavitvi 16.4.2014 zgolj poudarila, da se vplivi sevanja na okolje nanašajo na Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96), da pa je naša ureditev strožja kot je ureditev v posameznih članicah EU. Samega izračuna sevanja za posamezne variante tras ni prikazala, v tabeli je prikazala zgolj minimalne vrednosti, ki so dopustne v skladu z zakonodajo.

Izjavila je, da so za nov objekt dopustne vrednosti za 0,2 µT, za obstoječe pa velja višja vrednost in sicer 10 µT, kar pomeni, da po strokovni plati na predstavitvi ni prikazala vrednosti, ki veljajo za posamezen potek trase, kar pomeni, da bi okoliški prebivalci vseh ostalih tras bili

po njenem izračunu deležni sevanja v višini 0,2 μ T, medtem, ko bi bili prebivalci zaselkov Sela pri Otovcu, Lokev, Usarja, Dolnja Paka deležni 50 \times večje doze sevanja (torej 10 μ T), ki pa jo obstoječa zakonodaja še dovoljuje.

Prizadeti občani v pripombah ostro kritiziramo strokovni pristop omenjene predstavnice Inštituta, ki je z navedeno tabelo ostro manipulirala z podatki, saj prisotna javnost ni dobila pravih informacij.

Tako so na podlagi predstavitve krajanji Dobljč in predstavniki Občine Črnomelj dobili napačen vtis, da sevanje ogroža prebivalstvo na vseh trasah enako, kar pa na podlagi strokovne presoje NE DRŽI. Gotovo je sinergija vplivov sevanja na trasi, kjer skupaj potekata oba daljnovoda višja, od sevanja, ki bi ga bili deležni prebivalci na drugih trasah, kjer daljnovod še ne poteka. Delež sevanja, ki bi ga prejeli prebivalci tras je enak oziroma nižji kot ga lahko po zakonu prejemo prebivalci prizadetih območij že sedaj. Na predstavitvi so bile vse trase s strani predstavnice Inštituta predstavljene z vidika sevanja kot enakovredne.

Dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. med., zaposlena v UKC Ljubljana je v članku objavljenem v Strokovni zdravstveno vzgojni reviji Vita št. 56, s tematskim naslovom Neionizirana sevanja (Februar 2007) napisala, citirano: »Ljudje so v vsakodnevem življenju in delu množično izpostavljeni EMS. Glede na to, da bi že majhni škodljivi učinki na zdravje lahko povzročili velik javno- zdravstveni problem. Zato zadnjih dvajset let povsod po svetu pospešeno raziskujejo vpliv EMS na zdravje ljudi. Ker je eno najresnejših vprašanj ali so sevanja rakotvorna, je največ raziskav posvečenih raziskovanju stopnje tveganja ljudi, izpostavljenih EMS, da zbolijo za rakom.«

Iz njenega članka poleg uvodne dileme, citiramo konkretne ugotovitve in sicer »Potem, ko je bilo narejenih že ogromno študij z nasprotujočimi si rezultati, je IARC (International Agency for Research on Cancer, Mednarodna agencija za raziskovanje raka) razpravljala o tem, ali so EMS zelo nizkih frekvenc rakotvorna ali ne. V oceno je bilo vključenih več kot 800 študij. Delovna skupina vrhunskih strokovnjakov je po pregledu vseh relevantnih epidemioloških in eksperimentalnih študij na živalih zaključila, da EMS zelo nizkih frekvenc MOGOČE povzročajo raka pri ljudeh. Vseh 19 strokovnjakov, članov ekspertne skupine, ni bilo enotnega mnenja; kar devet jih je menilo, da na osnovi vseh narejenih študij ni mogoče trditi, da EMS povzročajo raka. Bolj enotni so bili v mnenju, da EMS zelo nizkih frekvenc verjetno povzročajo levkemijo pri otrocih.«

Naštejemo še lahko celo vrsto študij, ki ugotavljajo negativen vpliv na zdravje ljudi zaradi dolgotrajne izpostavljenosti visokonapetostnih daljnovodov na limfome, levkemijo in povezane bolezni, povečuje pa se tveganje tudi za nastanek nevro - degenerativnih bolezni (Alzheimerjeva bolezen).

Argument ELES-a, da praktično vse in-vitro študije zavračajo škodljivost elektromagnetnega sevanja, je neprimeren. In-vitro študije so primerne za raziskovanje akutnega vpliva na nek organizem, torej kakšna doza sevanja povzroči takojšnje biološke učinke, to je učinke, ki imajo takojšnje škodljive posledice za zdravje. In-vitro študije so neprimerne za proučevanje več deset let trajajočega vpliva na organizem, ker raziskovalne ustanove ne izvajajo enega laboratorijskega poizkusa 40 let, na oddaljenosti npr. 20, 40, 60, 100, 200, 600 metrov od daljnovoda. Poleg tega študij ne izvajajo na ljudeh, živali pa imajo precej nižjo življenjsko dobo kot ljudje. Nemogoče je in-vitro proučiti dejanske dolgoletne vplive na odraščajoči organizem, če ima ta organizem bistveno krajšo življenjsko dobo od ljudi. Te študije temeljijo na predpostavkah in simulacijah, in ne morejo simulirati več deset let trajajočega vpliva sevanj na otroka. Na drugi strani epidemiološke študije, ki dokazujejo izredno škodljive vplive sevanj na ljudi, izhajajo iz dejanskih podatkov o obolelosti populacije skozi daljše obdobje. Za proučevanje kroničnih učinkov sevanj so epidemiološke študije mnogo bolj relevantne od in-vitro študij.

Na posvetovanju 19.9.2012 je bil s strani krajanov KS Dobljče izpostavljen argument števila mladoletnih otrok v vasi Jerneja vas (16 mladoletnih otrok). Zakaj le je bilo potrebno šteti ta podatek za zavrnitev variante daljnovoda v njihovem kraju, če pa ne obstoji nobena nevarnost za otroke? V tabeli je prikazano število mladoletnih v nekaj prizadetih vaseh ob predlagani

severni varianti A. Mnoge mlade družine so si svoje domove na novo zgradile na področju Otovca, Sel pri Otovcu, Rožanca in Lokev.

	Število mladoletnih otrok	Nove družine in izgradnje/rekonstrukcije hiš v zadnjih 10 letih
Otovec	6	
Sela pri Otovcu	20	7
Lokve – Brezov gaj	20	13
Skupaj	46	18

Na tem območju se skoraj za dva šolska razreda otrok nahaja na področju in najkritičnejši višini sevanja, na katerega vi želite umestiti dodaten daljnovod 2 × 110 kV, torej bi skupna moč obratovanja znašala 440 kV.

V kolikor sami izdelovalci študije, Občina Črnomelj, prebivalci Doblič in drugi prebivalci Bele krajine, ki poskušajo na podlagi zakonske regulative in trditev strokovnjakov, prebivalce prizadetega območja severne trase A prepričati, da sevanje ne presega mej, ki so škodljivi za zdravje in življenje ljudi in je to v resnici njihovo osebno mnenje in ne zgolj izjava za javnost ter jim postavitve daljnovoda v bližino njihovega doma ne predstavlja problema, potem gotovo ne bo težko najti nove trase za postavitev rezervnega daljnovoda RTP Kočevje - RTP Črnomelj.

Radi bi opozorili na dejstvo, da se svet počasi zaveda, da elektrika ni samo dobrina, ki je v mnogočem omogočila razvoj industrije in olajšala življenje ljudi, vendar pa se tudi vedenje o njenih slabih lastnostih spreminja in zato bi radi opozorili na dopis Ministrstva za kmetijstvo. Iz dopisa je razvidno, da se ministrstvo za kmetijstvo zaveda problematike elektro magnetnega sevanja in poljske jakosti, ki ga viri vnašajo v življenjsko okolje in imajo v planu spremembo uredbe iz leta 1996.

Citat, dopis M KO, z dne 10.10.2013:

Vladi predlagam, da takoj prične s postopki za prestavitev nevarnih električnih daljnovodov iz naseljenih območij. Trenutno veljavna uredba o zaščiti pred elektromagnetnim sevanjem dopušča 30 × višjo vrednost od »varne« meje, ki predstavlja povečano tveganje za pojav otroške levkemije. Nedvoumno nevarnost so potrdile številne študije in priznava jo tudi državni inštitut (INIS) za varstvo pred neionizirajočimi sevanji. V Sloveniji imamo nekaj močnih daljnovodov, ki potekajo neposredno skozi stanovanjska območja in celo v neposredni bližini vrtecev (primer - vrtec Palček v Domžalah je le 10 m od 110 kV daljnovoda, kar pomeni da je sevanje okrog 1,0 mikro T in 3 × višje od varne meje). Elektro podjetja ustvarjajo velike dobičke in stroški prestavitve ali pokablitve daljnovodov ne bi smeli biti problem, sploh če gre za zdravje in življenje otrok! "

Priloga: Dopis MKO, Službe za odnose z javnostmi in promocijo z dne 10.10.2013

http://predlagam.vladi.si/webroot/files/4944_PVS%204944%20MKO.pdf

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Navedba, da ni bilo predstavljenih rezultatov izračunov elektromagnetnega polja, ne drži, prav tako pa so napačno povzete nekatere izjave predstavnice Elektroinštituta Milan Vidmar. Celotna PowerPoint predstavitev predstavnice Elektroinštituta Milan Vidmar je na vpogled na MOP. V predstavitvi so povzete analize iz strokovni podlagi z naslovom Študija variant s stališča elektromagnetnega sevanja za DV 2 x 110 kV Kočevje – Črnomelj, VENO 2920, EIMV, januar 2013, ki jo je izdelal Elektroinštitut Milan Vidmar, in je bil dostopna javnosti v času javne razgrnitve. Investitor projekta je dolžan pri izpeljavi projekta upoštevati veljavno zakonodajo, zato je EMS v naravnem in življenjskem okolju analiziran v skladu z Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96) in Pravilnikom o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 70/96).

Mejne vrednosti, ki jih je predstavnica Elektroinštituta Milan Vidmar predstavila, so podane v predstavitvi na prosojnici številka 5, kjer je razvidno, da so za nov objekt dopustne vrednosti 10 μT , za obstoječe pa velja mejna vrednost 100 μT . Zato je nepravilna navedba iz pripombe: »Izjavila je, da so za nov objekt dopustne vrednosti za 0,2 μT , za obstoječe pa velja višja vrednost in sicer 10 μT ,«

Navedba, da ni bilo predstavljenih rezultatov izračunov elektromagnetnega polja, ne drži. V okviru predstavitve EMS so bili poleg ostalih pojasnil predstavljeni tudi rezultati izračuna električnega in magnetnega polja (prosojnica 8) in rezultati analize teh rezultatov izračunov (prosojnica 9). Vsi ti podatki izhajajo iz izdelane zgoraj navedene strokovne podlage.

Glede vpliva EMS na ljudi:

V svetu poteka raziskovalna dejavnost glede vplivov elektromagnetnih sevanj na ljudi že več desetletij. V vsem tem času je bilo opravljenih ogromno število raziskav, ki so proučevale biološke in zdravstvene učinke elektromagnetnega sevanja na človeka. Po znanstveno kritičnem pregledu vseh doslej objavljenih znanstvenih oziroma strokovnih prispevkov s tega področja Svetovna zdravstvena organizacija in ICNIRP (International Commission on Non-ionizing Radiation Protection) kot tudi številne druge priznane znanstvene institucije zaključujejo, da ni jasnih in prepričljivih dokazov za škodljive zdravstvene učinke dolgotrajnega izpostavljanja elektromagnetnim sevanjem. Nobena od raziskav ali ponovitev raziskave ni dokončno potrdila enoumne vzročne povezave med nastopom različnih bolezni in bližino daljnovodov.

Trenutno mednarodne smernice ICNIRP, ki predstavljajo temeljni zaščitni standard, ki temelji na znanstvenih argumentih, upoštevajo, da so znanstveni dokazi v zvezi z možnimi učinki na zdravje glede dolgoročne izpostavljenosti nizkim jakostim elektromagnetnega sevanja nezadostni, da bi bilo upravičeno znižanje mejnih vrednosti izpostavljenosti.

V slovenski regulativi glede elektromagnetnega sevanja so za nove in rekonstruirane daljnovode mejne vrednosti elektromagnetnega sevanja v bivalnih in drugih prostorih v stavbah, v katerih se ljudje zadržujejo, v duhu preventive znatno strožje od mejnih vrednosti iz ICNIRP smernic. Že v ICNIRP smernicah pa je pri postavitvi mejnih vrednosti upoštevana dodatna rezerva z vključenimi varnostnimi faktorji.

2. Kmetijske površine, vodni viri in gozd

Degradirana kmetijska in gozdna zemljišča imajo skrajno neugoden vpliv na ekonomsko socialni položaj prebivalcev ob severni A trasi.

Načrtovana trasa daljnovoda bi dodatno prizadela kmečka gospodarstva na tem območju, saj imajo na načrtovani trasi daljnovoda večino svojih zemljišč (gozdov, njiv in pašnikov). Še posebej pa bi bila prizadeta ekološka kmetija na Selih pri Otovcu, ki se nahaja v najbližjem pasu načrtovanega daljnovoda (zemljišča so tudi neposredno pod traso daljnovoda), mora pa izpolnjevati zelo stroge standarde za ohranjanje statusa ekološke kmetije. Pri tem je potrebno poudariti, da bi načrtovana trasa na eni strani vplivala na znižanje vrednosti zemljišč, predvsem pa bi pomenila načrtovana trasa daljnovoda dolgoročni in stalni izpad prihodkov kmetov na tem področju (nekaterim je kmetijska in gozdna dejavnost edini vir prihodkov). Zelo velik bi bil izpad prihodkov na gozdnih površinah zaradi poseka na trasi. Bistveno pa bi se otežili pogoji dela na področju, kjer bodo postavljeni stebri daljnovodov, saj je okoli njih nemogoča strojna obdelava. Vse to pa vpliva na višje stroške kmetijske pridelave in na še slabše pogoje dela, pri tem pa se je potrebno zavedati dejstva, da so kmetijske površine na tem območju kategorizirane kot površine z omejenimi možnostmi za obdelovanje - OMD, Pravilnik o razvrstitvi kmetijskih gospodarstev v območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (Uradni list RS, št. 25/10), kar pomeni, da so pogoji dela že zaradi naravnih danosti zahtevnejši, načrtovani daljnovod pa bi pogoje še dodatno poslabšal.

Kmetje, ki morajo obdelovati svoja zemljišča pod traso daljnovoda, pa so tudi najbolj izpostavljeni negativnim vplivom daljnovoda zaradi sevanja.

Pri predlagani severni varianti A bi prišlo na omenjenem področju med Seli pri Otovcu in Otovcem tudi do preureditve obstoječega daljnovoda. Izvedba rekonstrukcije je v idejni rešitvi za študijo variant opredeljena kot zelo zahtevna. To pomeni, da bodo kmetijske površine dodatno mnogo bolj obremenjene kot pri ostalih variantah, večji pa bodo tudi negativni vplivi na kmete, ki obdelujejo zemljišča na tem področju.

Poleg zgoraj omenjenega negativnega vpliva na kmetijske površine pa moramo upoštevati tudi dejstvo, da so kmetijske površine na tem ozkem območju (Belokranjski ravniki ali Žleb) že zelo obremenjene in posledično razvrednotene.

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Gradnja daljnovoda bo povzročila manjšo izgubo kmetijskih zemljišč na lokaciji stebrov, ponekod tudi na dostopnih poteh. Temeljenje se izvaja na lokacijah stojnih mest, na gradbiščih velikosti približno 9 x 9 m za napenjalne stebre in za tretjino manjših na nosilnih stebrih. Gradbeni material bo v času izkopa temelja začasno lociran neposredno ob gradbeni jami, znotraj trase daljnovoda. Po zasutju se višek gradbenega materiala odstrani. Po končani izvedbi temelja so izven nivoja terena vidne štiri kape temelja velikosti 0,5 x 0,5 x 0,5 m. Graditev temeljev in postavitve stebrov ne potrebuje posebno težke mehanizacije. Vsa dela na stojnem mestu trajajo učinkovito (neto) le 14 delovnih dni. Gre torej za točkovno gradbišče, kjer se premika od točke do točke glede na predhodno izvedeno fazo dela. Zato dostopi niso trajno obremenjeni. Daljnovod ne onemogoča kmetijske rabe prostora, saj se lahko kmetijsko zemljišče obdeluje v skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10), ki določa, da je v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij dovoljeno opravljanje rednih kmetijskih opravil, kot so obdelava tal v kmetijske namene, dela s kmetijsko mehanizacijo in živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, gnojenje, sajenje poljščin, košnja travinj, paša živali in podobno.

Dolžina posameznih variant preko gozdnih območij je pri severni varianti A in severni varianti B ca. 27 km, pri severni varianti B ca. 22 km in pri južni varianti ca. 25 km. S stališča gozda se zaradi najkrajšega poteka preko gozdnih površin kaže kot najugodnejša severna B varianta, ki pa edina poteka preko območja vinogradov in sadovnjak (Doblička Gora), kar jo primerjalno dela precej slabšo. V okviru študije variant je v okoljskem vidiku pri poglavju Gozd vrednoten vpliv izgube gozdnih površin znotraj meje posega glede na dejansko rabo na kilometer trase. Gre za varovanje gozda kot naravnega vira, predvsem kot ohranitev naravnega okolja in ekološkega ravnotežja v krajini. Največji vpliv na gozd je zaradi gozdnih posekov, ki se izvedejo na trasi daljnovoda in na območju dostopnih poti. Določitev potrebne širine gozdnih posekov je odvisna od konfiguracije terena oziroma višine vodnikov nad terenom, višine dreves in prečnega profila terena. Na gozdnih površinah se izvede posek v širini 15 m od osi daljnovoda. Na širini 35 m od osi daljnovoda se s pristojno gozdarsko službo izvede pregled stanja dreves in samo selektivno odstranitev dreves, ki bi lahko predstavljala grožnjo padca na daljnovod. Novo nastali gozdni rob se prepusti samoobnovitvi, brez dodatnih zasaditev. S tem se gozd naravno obnovi, brez vnašanja tujkov v naravno okolje. Vpliv z vznemirjanem divjadi je najbolj izražen med gradnjo in v času vzdrževalnih del, predvidoma enkrat letno in se zato, ker ni trajen, ne ocenjuje za pomembnejšega. Ocenjuje se, da se je območjem s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami v nadaljnjih fazah načrtovanja možno izogniti, kar pomeni, da bistvenega vpliva na gozd in njegove funkcije razen izgube resursa na območju izvedenih posekov ne bo. Za potrebe izgradnje daljnovoda bo potrebno zagotoviti dostopne poti od javne poti do posameznega stojnega mesta stebra. Dostopne poti bodo v največji možni meri potekale po obstoječih poteh in kolovozih, ki se bodo po potrebi razširili in utrdili. V primerih, ko obstoječih poti ni oz. niso primerne, bodo izvedene nove poti. Le-te se lahko po izgradnji daljnovoda odstranijo glede na dogovor med lastnikom parcele in investitorjem. Dostopne poti se bodo uporabljale tudi v fazi obratovanja daljnovoda za potrebe izvajanja rednih letnih pregledov daljnovoda in morebitnih vzdrževalnih del.

Področje, preko katerega bi potekal načrtovani daljnovod, pa je gosto prepleteno s številno infrastrukturo: podzemni telefonski vod smer Lokve - Sela pri Otovcu, dva vodovodna voda iz smeri Otovec proti Rožancu, podzemni vod za elektriko in štiri nadzemni vodi za elektriko.

Navedeno pomeni, da so nekatere parcele obremenjene z večjim številom služnosti, kar pa pomeni popolno razvrednotenje parcel. Tako številna infrastruktura na določenih zemljiščih pa vsekakor pomeni pogoste posege tudi zaradi različnih vzdrževalnih del, kar onemogoča normalno rabo zemljišč, izgubo dohodka, slabši ekonomsko socialni položaj in slabše pogoje za nadaljnji razvoj okoliškega prebivalstva.

Ne moremo zanemariti tudi nespornega dejstva, da so bila v preteklosti zemljišča na tem delu v postopkih nacionalizacij in »višjih interesov« odzeta lastnikom zaradi različnih interesov bivše JLA (zemljišča kjer je danes Policijska postaja so bila v lasti krajanov Sel pri Otovcu). Zemljišča na Selih pri Otovcu in na Otovcu, kjer so bili nekoč vojaški objekti, so danes v državni lasti. Zaradi navedenih dejstev iz preteklosti in že obstoječe javne infrastrukture se je lokalnim prebivalcem močno zožil življenjski prostor in otežilo koriščenje preostalega prostora, zato na dodatno degradacijo življenjskega okolja ne pristajamo.

Predvidena severna A varianta se 28 × križa s kategoriziranimi cestami in 11 × z nadzemnimi SN vodi ter dvakrat z železniško progo. Do površine gozdnega območja, kjer naj bi potekala trasa, so dostopi praktično onemogočeni brez velikih dodatnih posegov, velik del trase (cca 27 km) pa poteka po gozdnih površinah individualnih lastnikov, ki so zadržali, da nobenega soglasja za gradnjo ne bodo podali, poleg tega gre za konfiguracijsko zahtevno gozdno zemljišče, kjer je možnost erozije in plazov zaradi velikega poseka, dostopi pa praktično onemogočeni brez velikih dodatnih posegov. Izvedba dostopnih poti bo zaradi njihovega terenskega poteka in poteka cestne infrastrukture izredno zahtevna in draga. Predvidena severna trasa A od Čičapihla proti Selom pri Otovcu poteka po gozdu, kjer bo za DV potrebno napraviti golosek v širini 30 m in selektivno sečnjo v širini 70 m, kar bo vidno z regionalne ceste, kot velika rana v prostoru.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Pri umeščanju novega infrastrukturnega objekta se stremi k združevanju koridorjev infrastrukturnih objektov. Na drugi strani pa vodenje v neposredni bližini ali križanje infrastrukture povzroča omejitve pri delovanju in obratovanju GJI in lahko povzroča tudi motnje v oskrbi. Zaradi značilnosti daljnovoda - linijski potek, se križanjem in vzporednim potekom daljnovoda z ostalo infrastrukturo ni možno izogniti. Slednje še posebej velja za infrastrukturo, ki je še posebej zgoščena na območjih naselij. Ob upoštevanju pravilnikov posameznih upravljavcev gospodarske javne infrastrukture le-ta za umeščanje daljnovoda v prostor ne predstavlja večjih omejitev.

Daljnovod ne onemogoča kmetijske rabe prostora, saj se lahko kmetijsko zemljišče obdeluje v skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10), ki določa, da je v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij dovoljeno opravljanje rednih kmetijskih opravil, kot so obdelava tal v kmetijske namene, dela s kmetijsko mehanizacijo in živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, gnojenje, sajenje poljščin, košnja travinj, paša živali in podobno.

Na gozdnih površinah se izvede posek v širini 15 m od osi daljnovoda. Na širini 35 m od osi daljnovoda se s pristojno gozdarsko službo izvede pregled stanja dreves in samo selektivno odstranitev dreves, ki bi lahko predstavljala grožnjo padca na daljnovod. Novo nastali gozdni rob se prepusti samoobnovitvi, brez dodatnih zasaditev. S tem se gozd naravno obnovi, brez vnašanja tujkov v naravno okolje.

Območje tudi ni primerno s poplavnega vidika, kar izkazuje spodnja navedba strokovne literature:

»Ob cesti Semič - Črnomelj se ob visokih vodah na več mestih med Ručetno vasjo in Gornjo Pako pojavijo izviri, ki zalijejo plitve vrtačaste globeli. Voda na videz odteka prečno na Packi dol. Med Rožancem in Staro Lokvijo pa je v dnu suhe doline vhod v jamo Stolbe ali Stobe, kjer se pride do podzemeljskega potočka. Nekdaj so tja domačini celo hodili po vodo. V lijakasto kotanjo še vodijo stopnice in po njih pridemo do dna okrog 8 m globokega kraškega okenca.

Skozi ozek rov pol metra nad dnem se lahko v dvoranico z vodo, ki odteka v nepreghoden rov. Okrog 300 m južneje od Stolbe se nahaja 70 m od ceste obzidan in že precej zasut studenec Cure, ki so ga včasih tudi zajemali. Ob visokih vodah se dvigne voda gladina kraške vode do površja in po pripovedovanju domačinov je nekdanj tekla tudi po površju dalje proti Otovcu.«
Vir: Narava Bele krajine; uredili: Mojmir Štangelj, Mira Ivanovič

Po Opozorilni karti poplav (IzVRS, marec 2012) in po karti Geopedia območje nobene predlagane variante tras ni poplavno ogroženo.

Stališče

Pripombe se ne upoštevata.

Severna varianta A posega v območje SCI Stobe-Breg, a je jama Stobe od roba koridorja daljnovoda oddaljena cca 280 m. Trasa severne variante A se povsem ogne območju naravne vrednote Otovec – izvir (rob trase je oddaljen 300 m od izvira), iz tega območja pa se prestavi tudi obstoječi daljnovod 2 × 110 kV Hudo-Črnomelj.

	Oddaljenost obstoječega 110 kV DV (m)	Oddaljenost po posegu (umestitev predvidenega DV in prestavitev obstoječega) (m)
Vodni viri		
Nakelski zdenec	/	103
Otovec – izvir	107	415
Naravne vrednote – jame		
Mausarjeva jama – brezno	/	156
Stobe – jama z občasnim tokom	164	164
Jama na Usarju – brezno	161	139

Tabela: Razdalje obstoječega 2 × 110 kV daljnovoda do vodnih virov in naravnih vrednot ter razdalje načrtovanega in prestavljenega daljnovoda po izvedenem posegu

Okoljski cilj plana, ki se nanaša na vode, izhaja iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08) in Pravilnika o metodologiji za določevanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Ur. l. RS 60/2007).

Pri določevanju poplavne nevarnosti je bila uporabljena tako metodologija določena glede na Pravilnik, kot tudi metodologija določena v 5. členu Uredbe, po kateri se razred poplavne nevarnosti določa po enostavnejši metodi, vendar so posledično ta območja razvrščena v en razred višje nevarnosti.

V izdelani strokovni dokumentaciji (Ekspertno mnenje za presojo variant tras daljnovoda 2x110 kV Kočevje-Črnomelj z vidika vplivov na vode v okviru procesov DPN, avtor dr. Primož Banovec, Inštitut za vodarstvo, d.o.o., maj 2013; naročnik Elektro Ljubljana, d.d.) je za predlagani koridor posameznih variant trase daljnovoda izdelana hidrološka oz. hidravlična analiza območja na podlagi LIDAR posnetkov območja in hidroloških podatkov. Obravnavane variante koridorjev potekajo po specifičnem, kraškem terenu, kjer je pojav površinskih voda bolj izjema kot pravilo – zaradi odsotnosti površinskega toka se pojavi, vezani na poplave in tudi erozijske pojave ne pojavljajo. Pojavi kraških polj, ki bi lahko bili predmet poplavljanja, niso prisotni, kraški pojavi - vrtače delujejo kot lokalni ponikovalniki in ne delujejo kot bruhalniki v primeru intenzivnejših padavin. V primeru ekstremnih padavin se lahko na dnu vrtač pojavlja zastajanje vode, ki z vidika vrednotenja variant ni bistveno, saj daljnovod kot objekt, ki se vodi visoko nad nivojem terena, ne posega v to področje. Vsled tega so se izdelale le analize obsega maksimalnih poplavnih območij oz. opozorilne karte poplav, kjer je površinski tok stalne narave (Dobličica) oz. delno ponika – Rinža.

Severna varianta A ne prečka območij, na katerih so opredeljene poplave, zato je z vidika zagotavljanja poplavne varnosti severna varianta A ocenjena kot najbolj primerna. Zgornje navedbe oz. citat ne priča o poplavnih območjih. Kot je tudi razvidno iz zapisa, voda iz Cur danes več ne teče po površju. Sicer pa daljnovod oziroma stojna mesta stebrov, ki so locirana na poplavnem območju, ne vplivajo bistveno na povečanje poplavne ogroženosti območja, saj so prostornine nadzemnega dela stebra zanemarljive. Po končani izvedbi temelja so izven nivoja terena vidne štiri kape temelja velikosti 0,5 x 0,5 x 0,5 m.

V. ZAKLJUČEK

Kot iz navedenega izhaja, prebivalci uvodoma omenjenih vasi, odločno nasprotujemo predlagani severni A trasi daljnovoda, zaradi netransparentnega postopka, pristranskega ocenjevanja subjektivnih meril, ki vzbujajo utemeljen sum vsiljenosti trase in v tem smislu nameščanja kriterijev, ki traso prikazujejo kot najugodnejšo (npr. pri kriteriju varnost obratovanja - plazljivost in plazovita območja je navedeno, da je severna A varianta s tega vidika najslabša, ocenjena pa je enako kot ostale variante), zaradi neupoštevanja dejanskega stanja in zanemarjanja obstoječe obremenjenosti okolja. Posebej pa oporekamo vsem navedbam in ugotovitvam v strokovnih gradivih, ki se sklicujejo na soglasje lokalnega prebivalstva. SOGLASJA LOKALNEGA PREBIVALSTVA NIMATE IN GA NE BOSTE DOBILI.

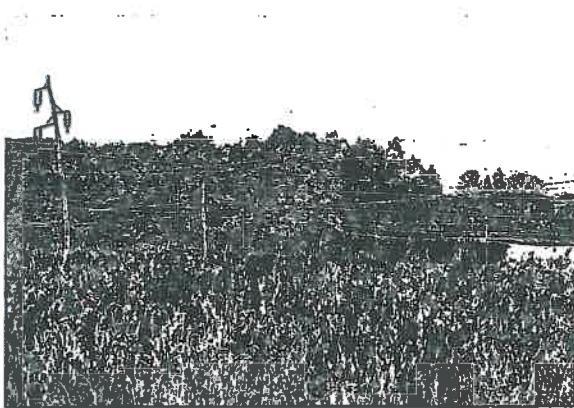
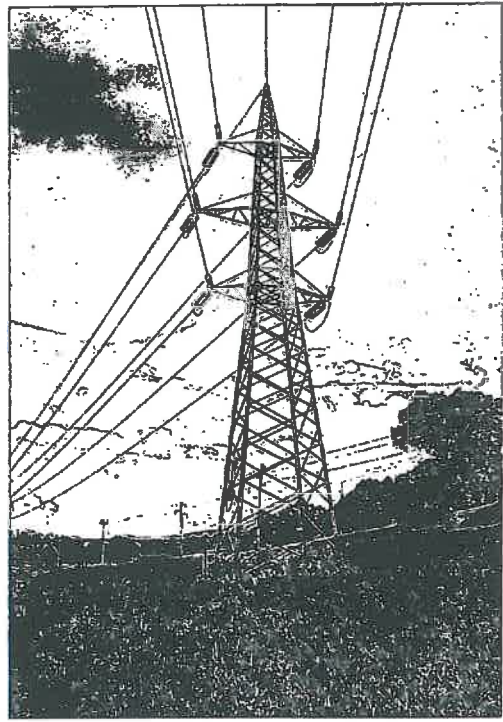
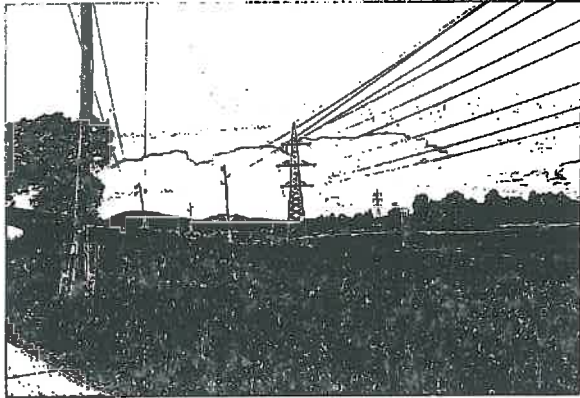
Elektru Ljubljana kot investitorju, upravljavcu in vzdrževalcu daljnovodov predlagamo, da ne zasleduje samo svojih lastnih interesov in finančnih koristi, pač pa tudi interese prizadetega prebivalstva.

Občini Črnomelj pa predlagamo, da glede na to, da do sedaj naših interesov ni enako obravnavala in da nas o poteku trase ni enako informirala kot so bili informirani prebivalci ob sedanjih trasah B in C, da sprejme naše argumente in nas v uveljavljanju naših pripomb brezpogojno podpre v prizadevanjih za trajni umik severne A trase iz vseh nadaljnjih postopkov. Vendar še enkrat poudarjamo, da predlagani severni A varianti nasprotujemo tudi v primeru izvedbe kablovoda ob naseljenih območjih, kot ga Občina Črnomelj ponuja kot možno opcijo v dopisu Ministrstvu za okolje in prostor z dne 22. 4. 2014 (po javni razpravi). Z morebitno potrditvijo umestitve severne A variante v prostor bi nam in našim otrokom bila kršena ustavna pravica do življenja v zdravem in primernem okolju. Degradacija okolja je že prevelika.

Zbiranje podpore prebivalstva proti severni A varianti bo potekalo tudi po oddaji teh pripomb na študijo variant s predlogom najustreznejše variante (zbiranje podpisov).

Priloge, ki niso navedene v besedilu:

1. Vabilo na prvi posvet, objavljeno v mesečniku Belokranjec, avgust 2012,
2. Vabili na prvi in drugi posvet, objavljeni na spletnih straneh Občine Črnomelj,
3. Vabilo na javno razgrnitev Študije variant s predlogom najustreznejše variante in okoljskega poročila za daljnovod 2 × 110kV Kočevje - Črnomelj, objavljeno v mesečniku Belokranjec, marec 2014.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Poseg na najboljša in druga zemljišča ne bo spreminjal dejanske rabe zemljišča in bo povzročil malenkostno zmanjšanje površin kmetijskih zemljišč (stojna mesta daljnovoda), pri čemer bodo prizadeta predvsem manj kvalitetna kmetijska zemljišča. Glede na dejansko rabo tal se bodo kmetijska zemljišča zmanjšala v minimalnem obsegu, vpliv na kmetijsko dejavnost bo minimalen. Gradnja daljnovoda bo povzročila manjšo izgubo kmetijskih zemljišč na lokaciji stebrov, ponekod tudi na dostopnih poteh. Temeljenje se izvaja na lokacijah stojnih mest, na gradbiščih velikosti približno 9 x 9 m za napenjalne stebre in za tretjino manjših na nosilnih stebrih. Gradbeni material bo v času izkopa temelja začasno lociran neposredno ob gradbeni jami, znotraj trase daljnovoda. Po zasutju se višek gradbenega materiala odstrani. Po končani izvedbi temelja so izven nivoja terena vidne štiri kape temelja velikosti 0,5 x 0,5 x 0,5 m. Graditev temeljev in postavitve stebrov ne potrebuje posebno težke mehanizacije. Vsa dela na stojnem mestu trajajo efektivno (neto) le 14 delovnih dni. Gre torej za točkovno gradbišče, kjer se premika od točke do točke glede na predhodno izvedeno fazo dela. Zato dostopi niso trajno obremenjeni. Dostopne poti za izvedbo temeljenja stebrov so v fazi idejne rešitve predvidene v dveh oblikah: kot utrditev obstoječe poti ali graditev nove. Širina dostopnih poti je predvidena na 3 – 3,4 m, debelina nasutja pa 20 cm tampona. Za vzdrževanje daljnovoda posebne dostopne poti običajno niso potrebne. Daljnovod ne onemogoča kmetijske rabe prostora, saj se lahko kmetijsko zemljišče obdeluje v skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10), ki določa, da je v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij dovoljeno opravljanje rednih kmetijskih opravil, kot so obdelava tal v kmetijske namene, dela s kmetijsko mehanizacijo in živalmi ter njihovi premiki, obratovanje in vzdrževanje naprav za kmetijske namene, gnojenje, sajenje poljščin, košnja travinj, paša živali in podobno.

Glej tudi stališča na pripombo 4.2.

Varianta A je s stališča veljavne zakonodaje glede elektromagnetnega sevanja primerna za izvedbo, saj ni pričakovati preseganja predpisanih mejnih vrednosti v okolju.

Glede vpliva EMS na ljudi:

V svetu poteka raziskovalna dejavnost glede vplivov elektromagnetnih sevanj na ljudi že več desetletij. V vsem tem času je bilo opravljenih ogromno število raziskav, ki so proučevale biološke in zdravstvene učinke elektromagnetnega sevanja na človeka. Po znanstveno kritičnem pregledu vseh doslej objavljenih znanstvenih oziroma strokovnih prispevkov s tega področja Svetovna zdravstvena organizacija in ICNIRP (International Commission on Non-ionizing Radiation Protection) kot tudi številne druge priznane znanstvene institucije zaključujejo, da ni jasnih in prepričljivih dokazov za škodljive zdravstvene učinke dolgotrajnega izpostavljanja elektromagnetnim sevanjem. Nobena od raziskav ali ponovitev raziskave ni dokončno potrdila enoumne vzročne povezave med nastopom različnih bolezni in bližino daljnovodov.

Trenutno mednarodne smernice ICNIRP, ki predstavljajo temeljni zaščitni standard, ki temelji na znanstvenih argumentih, upoštevajo, da so znanstveni dokazi v zvezi z možnimi učinki na zdravje glede dolgoročne izpostavljenosti nizkim jakostim elektromagnetnega sevanja nezadostni, da bi bilo upravičeno znižanje mejnih vrednosti izpostavljenosti.

V slovenski regulativi glede elektromagnetnega sevanja so za nove in rekonstruirane daljnovode mejne vrednosti elektromagnetnega sevanja v bivalnih in drugih prostorih v stavbah, v katerih se ljudje zadržujejo, v duhu preventive znatno strožje od mejnih vrednosti iz ICNIRP smernic. Že v ICNIRP smernicah pa je pri postavitvi mejnih vrednosti upoštevana dodatna rezerva z vključenimi varnostnimi faktorji.

Severna varianta A v Študiji variant (Študija variant s predlogom najustrežnejše variante za daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj, LUZ d.d., januar 2014) ni obravnavana kot varianta z največjo stopnjo družbene sprejemljivosti, saj je v poglavju 5.2 Obrazložitev predloga najustrežnejše variante glede na rezultate sinteznega vrednotenja in ugotavljanja sprejemljivosti v lokalnem okolju navedeno, da bo možno podati končno oceno sprejemljivosti v lokalnem okolju po izvedbi seznanitve javnosti s Študijo variant (in predlogom najustrežnejše rešitve). V funkcionalno tehničnem elaboratu (Idejne rešitve, Elaborat vrednotenja po funkcionalno tehničnem vidiku, IBE d.d., avgust 2013) in elaboratu ekonomskega vrednotenja (Študija variant, Ekonomsko vrednotenje variant daljnovoda, Elektro Ljubljana d.d., september 2013) ter njunima povzetkoma v Študiji variant pa je sicer navedeno, da je severna varianta A nastala na pobudo prebivalcev v okviru posvetovanj o načrtovani izgradnji daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj in je zato možno predvidevati, da je sprejemljivejša za vse oz. vsaj za del prebivalcev ter da se severna varianta A izkazuje primerjalno ugodnejša od ostalih predvsem zaradi poteka v trasi, za katero se predvideva večjo stopnjo družbene sprejemljivosti, saj je varianta rezultat sodelovanja z javnostjo na predhodnih posvetih v lokalni skupnosti. Takšni navedbi namreč izhajata iz dejstva, da so bila pred začetkom izdelave Študije variant prav s ciljem vključevanja lokalne javnosti v postopek umestitve daljnovoda v prostor v sodelovanju z občinama Kočevje in Črnomelj organizirana posvetovanja o načrtovani izgradnji daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, katerih namen je bil javnosti podrobneje predstaviti variante umestitve daljnovoda v prostor in pridobiti njihova mnenja o prednostih in slabostih posameznih variant. Posvetovanji v občini Črnomelj sta bili organizirani v septembru in novembru 2012, kjer so bile variante predstavljene, pridobljeni pa so bili tudi odzivi udeležencev posvetovanj. Kot rezultat posvetovanja v septembru 2012 je bila dodatno preverjena nova trasa variante »severna varianta A«, kot rezultat posvetovanja v novembru 2012 pa je bila severna varianta A na podlagi pripomb lokalnih prebivalcev na delu trase dodatno optimizirana s prestavitvijo poteka variante (in vzporednega obstoječega 110 kV daljnovoda) v prostorsko ustrežnejšo traso na razdalji ca 1,7 km. O celotnem poteku priprave variantnih rešitev je bila sprotno obveščena in vključena tudi Občina Črnomelj.

Glede na navedeno so izdelovalci Študije variant in strokovnih podlag zanj ter Ministrstvo za okolje in prostor utemeljeno menili, da je severna varianta A dovolj družbeno sprejemljiva, da je bilo možno v funkcionalno tehničnem ter ekonomskem vrednotenju podati navedbe o družbeni sprejemljivosti severne variante A.

Ob tem je potrebno omeniti, da je Ministrstvo za okolje in prostor naredilo vse, da so bili v postopek priprave Študije variant lokalna skupnost in njeni prebivalci vključeni že v najzgodnejši fazi. Organizacija posvetovanj v lokalnih skupnostih v zakonskih določilih namreč ni predpisana, zato menimo, da je bila z organizacijo posvetovanj na najboljši možni način omogočena tudi najširša razprava o umestitvi daljnovoda v prostor.

19 PRIPOMBA ZVEZE EKOLOŠKIH GIBANJ

(mnenje je prispelo po pošti dne 7.5.2014, št. dokumenta 97/14)

19.1 Zveza ekoloških gibanj Slovenije – ZEG, nevladna okoljska organizacija (ima status društva v javnem interesu po ZVO) se v zvezi s »postopkom priprave DPN Državnega prostorskega načrta umestitve daljnovoda (DV) 2 × 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj v prostor« in javne razgrnitve študije variant s predlogom najustrežnejše variante (bila 16.4.2014 na občini Črnomelj) ter na osnovi razgovora dne 29.4.2014 s krajani Sela, Lokve, Dolnja Paka, Rodine v občini Črnomelj in predstavniki Civilne iniciative proti severni trasi A odločila, da javno nasprotuje umestitvi daljnovoda v navedeno območje po omenjeni varianti in jo v celoti zavrača.

19.2 Obrazložitev sklepa:

1. Zveza ekoloških gibanj Slovenije – ZEG v celoti soglaša in podpira poslane pripombe Civilne iniciative proti severni trasi A.

2. ZEG v razlogih za nasprotovanje in zavrnitev severne trase A še javno opozarja resorni Ministrstvi za okolje in prostor in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje na načrtno kršenje Aarhuške konvencije, ko ta ni v postopke DPN aktivno vključila krajanov ob sami trasi oz. jih ni seznanila z dolgoročnimi posledicami postavitve DV (sevanje, hrup, možnost požara, žleda,...). Tako kot na številnih drugih primerih po Sloveniji (npr. DV Cirkovci-Pince, Krško-Beričevo, Beričevo, Divača, Kozjak,...), gre vse pre pogosto za prehitre, dolgoročno škodljive, strokovno nepremišljene in sporne odločitve nekaterih samooklicanih »elektro strokovnjakov«. Nosilci politike in investitorji gradenj DV ne upoštevajo tudi tujih strokovnih izkušenj, rešitev in dobrih praks razvitih članic EU.
3. Upravičenost gradnje DV Krško-Črnomelj nikoli ni bila okoljsko in poslovno javno obravnavana in predstavljena kot državna prioriteta razen s strani MZIP. Na celotni trasi ni bila uveljavljena Aarhuška konvencija, večina pripomb krajanov ni bila upoštevana.
4. Po oceni ZEG-a nosilci projekta in investitorji niso kvalitetno in strokovno opravili in upravičili svojega dela v praksi. Kdo bo odgovarjal za posledice?

19.3 Predlog ZEG-a:

Da se investitor mora zavedati »družbenih odgovornosti podjetja« glede dolgoročnega vpliva postavitve daljnovoda v okolje, si prizadevati za čim bolj konstruktivno in aktivno sodelovanje z občani in lokalnimi skupnostmi pri reševanju tega NIMBY in NIMET efekta.

Predlagamo revizijo postopka, popravke in strokovno neodvisne rešitve spornega dela trase DV v občini Črnomelj in rešitve le-teh predstaviti zainteresirani javnosti in predlagateljem pripomb na DPN.

Stališče

Pripombe se ne upošteva.

Vse aktivnosti pri pripravi predmetnega DPN potekajo v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/2011). Vsa dokumentacija, ki je izdelana v postopku priprave načrta, se objavi na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor ter na krajevno običajen način.

Pred začetkom izdelave Študije variant so bila prav s ciljem vključevanja lokalne javnosti v postopek umestitve daljnovoda v prostor v sodelovanju z občinama Kočevje in Črnomelj organizirana posvetovanja o načrtovani izgradnji daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, katerih namen je bil javnosti podrobneje predstaviti variante umestitve daljnovoda v prostor in pridobiti njihova mnenja o prednostih in slabostih posameznih variant. Posvetovanji v občini Črnomelj sta bili organizirani v septembru in novembru 2012, kjer so bile variante predstavljene, pridobljeni pa so bili tudi odzivi udeležencev posvetovanj. Kot rezultat posvetovanja v septembru 2012 je bila dodatno preverjena nova trasa variante »severna varianta A«, kot rezultat posvetovanja v novembru 2012 pa je bila severna varianta A na podlagi pripomb lokalnih prebivalcev na delu trase dodatno optimizirana s prestavitvijo poteka variante (in vzporednega obstoječega 110 kV daljnovoda) v prostorsko ustrežnejšo traso na razdalji ca 1,7 km. O celotnem poteku priprave variantnih rešitev je bila sprotno obveščena in vključena tudi Občina Črnomelj.

Glede na navedeno so izdelovalci Študije variant in strokovnih podlag zanj ter Ministrstvo za okolje in prostor utemeljeno menili, da je severna varianta A dovolj družbeno sprejemljiva, da je bilo možno v funkcionalno tehničnem ter ekonomskem vrednotenju podati navedbe o družbeni sprejemljivosti severne variante A.

Ob tem je potrebno omeniti, da je Ministrstvo za okolje in prostor naredilo vse, da so bili v postopek priprave Študije variant lokalna skupnost in njeni prebivalci vključeni že v najzgodnejši fazi. Organizacija posvetovanj v lokalnih skupnostih v zakonskih določilih namreč ni predpisana, zato menimo, da je bila z organizacijo posvetovanj na najboljši možni način omogočena tudi najširša razprava o umestitvi daljnovoda v prostor.

Načrtovani daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj je utemeljen v naslednjih dokumentih: Strategija prostorskega razvoja Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SPRS) (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 in 108/09) in Uredba o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 - ZPNačrt) je temeljni državni akt o usmerjanju razvoja v prostoru. Načrtovani daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj je skladen z določili Strategije prostorskega razvoja Slovenije, ki se nanašajo na razvoj energetske infrastrukture, saj se z načrtovanjem in gradnjo tega daljnovoda zagotavlja varno, kvalitetno, zanesljivo, ekonomično in zadostno oskrbo z energijo. V fazi načrtovanja daljnovoda bodo upoštevana tudi ostala izhodišča, usmeritve in priporočila SPRS predvsem glede umeščanja daljnovoda v prostor.

V strokovnih podlagah za pripravo Načrta distribucijskega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji za desetletno obdobje od leta 2011 do 2020 (Načrt razvoja distribucijskega omrežja električne energije v Republiki Sloveniji za desetletno obdobje od leta 2011 do 2020, Geografsko območje oskrbe Elektro Ljubljana, Elektro Ljubljana d.d., Ljubljana 2010) je za predmetni objekt navedeno naslednje:

- Na območju Bele Krajine sta RTP Črnomelj in RTP Metlika radialno napajani z dvosistemskim 110 kV vodom iz RTP Gotna vas, tako da celotno območje nima zagotovljenega dvostranskega napajanja. Daljnovod 2 × 110 kV Kočevje–Črnomelj bo zagotavljal rezervno napajanje RTP Črnomelj in RTP Metlika ter dodatno rezervo za napajanje načrtovane RTP na območju Novega mesta, saj postaja Gotna vas pridobi kvalitetnejše napajanje. Izgradnja tega voda bo zagotovila tudi dvostransko napajanje RTP Kočevje ob rekonstrukciji starega in šibkega voda RTP Kočevje – RP Hudo.

Načrtovani daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj je skladen z načrtom razvoja distribucijskega omrežja električne energije, saj je objekt vključen in utemeljen v navedenem gradivu.

Načrtovani daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj je skladen z določili Nacionalnega energetskega programa, saj se s tem zgradi oziroma ojači 110 kV del distribucijskega omrežja električne energije ter s tem zagotovi večjo kakovost in zanesljivost delovanja sistema.

Načrtovani daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj je skladen tudi z izhodišči Energetskega zakona in druge veljavne zakonodaje z energetskega področja glede nalog in obveznosti sistemskih operaterjev distribucijskega omrežja pri gradnji in načrtovanju distribucijskega omrežja.

Načrtovanje in izgradnja daljnovoda DV 2 x 110 kV RTP Kočevje - RTP Črnomelj je izpolnitev tudi enega izmed zastavljenih ciljev »Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepi razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016«, ki ga je sprejela vlada Republike Slovenije leta 2011.

Trenutno veljavni Občinski prostorski načrt Občine Črnomelj pa v zvezi s predmetnim daljnovodom navaja:

- Zagotavlja se dolgoročna in kakovostna oskrba z energijo, predvsem z električno energijo in z zemeljskim plinom, zagotavlja se učinkovita in racionalna raba energije na celotnem območju občine.

- Za zagotavljanje dvostranskega napajanja Bele krajine se zgradi daljnovod DV 110 kV Kočevje–Črnomelj, s katerim se zagotovita večja zanesljivost oskrbe ter možnost rezervnega napajanja. Obstoječa RTP Črnomelj se preuredi.

Načrtovani daljnovod 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj je torej v celoti skladen z določili prostorskih planskih aktov občin Kočevje in Črnomelj.

Občina Črnomelj je na Ministrstvo za okolje in prostor naslovila dopis (dne 6.2.2014, št.: 350-2/2012-38), v katerem navaja:

- že pred 10 leti je bila v planskih aktih Republike Slovenije, posledično tudi v Regionalnem razvojnem programu do leta 2006 in takrat nastajajoči regionalni zasnovi prostorskega razvoja JV Slovenije predvidena izgradnja 2 × 110 kV Črnomelj–Kočevje;

- potreba po izgradnji nadomestne 110 kV povezave se kaže ob vsakokratnem izpadu na DV Hudo–Gotna vas–Črnomelj ali na DV na relaciji RTP Beričevo–Kočevje. Gospodarska škoda je ob daljših izpadih velika in odvrča investitorje od vlaganj v naš prostor. Tudi v tej zimi je oskrba

z električno energijo nezanesljiva in večkrat prekinjena, čeprav je naravna ujma (žledolom) Belo krajino prizadela bistveno manj kot npr. Notranjsko ali Štajersko. Težave z oskrbo z el. energijo v naslednjih dneh še pričakujemo, saj DV v Belo krajino potekajo preko gozdov, v katerih se bodo rušila poškodovana drevesa;

- zahteva po čimprejšnjem dokončanju in sprejemu državnega prostorskega načrta DPN za 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, kar je pogoj za pričetek investicije, ki jo pričakuje Občina Črnomelj v naslednjih dveh letih.

Iz navedena dopisa izhaja, da je izgradnja načrtovanega daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj upravičena in podprta tudi s strani Občine Črnomelj.

Pojasnila glede upoštevanja pripomb krajanov so navedena pod točko 4.2 »Pripomba Odbor v imenu prebivalcev ob severni varianti A« oz. točko 15 »Pripomba Vaščani Sel pri Otovcu«.

Barbara RADOVAN
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
GENERALNA DIREKTORICA
DIREKTORATA ZA PROSTOR, GRADITEV
IN STANOVANJA

Danijel LEVIČAR
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
GENERALNI DIREKTOR
DIREKTORATA ZA ENERGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Številka: 360-12/2012/67 00911292
Datum: 25. 4. 2016

Prejeli smo vaš dopis, z dne 19. 1. 2016, s katerim nas seznanjate z vašimi stališči glede pokabljitve trase daljnovoda 2×110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj, od vstopa v Belo krajino do RTP Črnomelj. Seznanjate nas tudi z dejstvom, da Državni prostorski načrt za daljnovod 2×110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj (v nadaljevanju: DPN) nima zagotovljene družbene sprejemljivosti v lokalnem okolju, kar naj bi bilo po vašem prepričanju rezultat, citiramo:« izrazitih napak pri začetnem umeščanju trase zaradi zavajanja in lažnega prikazovanja družbene sprejemljivosti v Študiji variant» ter po vašem mnenju že od vsega začetka vnaprej jasne odločitve o najugodnejši trasi daljnovoda, ne glede na upravičene zahteve in pripombe prebivalcev.

V nadaljevanju vam v zvezi z dopisom podajamo naslednja pojasnila:

V postopku priprave predmetnega DPN je Vlada RS na seji dne 8. 11. 2012 sprejela sklep o pripravi DPN, s katerim je določeno, da je načrtovani daljnovod dvosistemski, nazivne napetosti 2×110 kV in da se izvede kot nadzemni vod.

Priprava DPN poteka v skladu z Zakonom o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 - popr. in 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZUPUDPP) in Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave državnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 106/11; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik o DPN).

Za obravnavo v študiji variant sta bila, glede na analizo izvedljivosti prostorskih koridorjev za predmetni daljnovod med RTP Kočevje in RTP Črnomelj ter po izvedenih javnih posvetih v Kočevju in Črnomlju, predlagana dva prostorsko ločena koridorja, in sicer severni in južni. Severni je v zadnjem delu (ko se približuje Črnomlju) načrtovan v treh variantah (A, B, C), medtem ko je južna varianta umeščena v enoten južni koridor. Dolžine vseh štirih variant variirajo med 31 in 40 km.

V postopku priprave predmetnega DPN so bili izvedeni javni posveti, delavnice, predstavitve študije variant in okoljskega poročila ter dodatna predstavitev strokovnih podlag občinskemu svetu Občine Črnomelj. Navedeni dogodki so bili organizirani z namenom javnosti podrobneje predstaviti umestitev daljnovoda v prostor in pridobiti njeno mnenje o prednostih in slabostih posamezne variante. Ministrstvo za okolje in prostor je, kot koordinator postopka priprave predmetnega DPN, prebivalce lokalnih skupnosti v postopek priprave študije variant vključilo že v najzgodnejši fazi in sicer z organizacijo posvetov v lokalnih skupnostih (pri čemer je treba poudariti, da organizacija posvetovanj v lokalnih skupnostih v tej fazi sploh ni predpisana). Z organizacijo in izvedbo omenjenih posvetovanj je bila na najboljši možni način omogočena najširša seznanitev javnosti in razprava o umestitvi daljnovoda v prostor. Na 1. posvetu, ki je v Črnomlju potekal v septembru 2012, je bilo s strani javnosti, kot slabost posameznega koridorja, izpostavljeno, da sta varianti preblizu naselij in zato onemogočata razvoj le teh. Predlagana je bila nova severna varianta, ki poteka po manj naseljenem območju in se izogne vodovarstvenemu območju. Na 2. posvetu, ki je potekal v novembru 2012 in na katerem je bila

prikazana tudi dodatna severna A varianta, so bili podani predlogi za odmik obstoječega daljnovoda od zaselka User, območja kulturne dediščine ipd.

Kot najustreznejša varianta daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj se je, po presoji z vseh zakonsko predpisanih vidikov (prostorski, varstveni, funkcionalni, ekonomski), izkazala severna varianta A. Slednja nikakor ni bila določena od vsega začetka, saj je v obravnavo prišla šele po izvedenem prvem posvetu. Ministrstvo za okolje in prostor, mora zanjo pridobiti še mnenja nosilcev urejanja prostora ter odločbo ministrstva, pristojnega za okolje o sprejemljivosti vplivov plana na okolje, nato pa jo bo predlagalo v sprejem in potrditev Vladi Republike Slovenije.

Severna varianta A poteka od obstoječe RTP Kočevje v smeri proti severu, vzporedno z obstoječim daljnovodom DV 2 × 110 kV Kočevje–Hudo do Klinje vasi. Tu se usmeri proti vzhodu in poteka po gozdnem robu nad Klinjo vasjo in nato prek gozdnih površin mimo naselja Željne do Zgornjih Cvišlerjev, kjer se usmeri v koridor trase obstoječega 20 kV daljnovoda Kočevje–Črnomelj vse do naselja Laze pri Oneku, kjer se trasa izogne naravni vrednoti Koprivniško polje in se premakne južneje ter poteka ob poselitvenem delu Starega Brezja. V Bukovi gori se trasa usmeri severno prek gozdnega območja do Vinske gore, se severno od Rodin usmeri v dolino proti Selom pri Otovcu in na ravninskem delu usmeri v traso obstoječega 110 kV daljnovoda Hudo–Črnomelj. Daljnovod nadalje poteka v vrzeli med poselitvenim območjem User na zahodu in Brezov gaj na vzhodu, vzporedno z njim pa se prestavi tudi obstoječi 110 kV daljnovod Hudo–Črnomelj. Po prečkanju železniške proge Novo mesto–Metlika se trasa usmeri zahodno skozi gozd proti obstoječemu 110 kV daljnovodu. V zaključnem ravninskem delu trasa poteka proti jugu do Svibnika v Črnomlju neposredno po trasi obstoječih daljnovodov (110 kV Hudo–Črnomelj in 20 kV Metlika–Črnomelj). Severna varianta A v začetnem delu do Starega Brezja ter v končnem delu od Sel pri Otovcu do vključitve v RTP Črnomelj sledi usmeritvam o združevanju koridorjev in upoštevanju obstoječih entitet v prostoru, saj poteka večji del po trasi obstoječega 20 kV daljnovoda. Pri poteku prek Vinske gore se daljnovod izogne najgosteje poseljenemu delu Dobljčke gore.

Hkrati z načrtovanjem severne variante A bodo izvedene tudi naslednje optimizacije: v območje predmetnega DPN se, vzporedno k načrtovanemu DV, prestavi tudi obstoječi 110 kV daljnovod Hudo–Črnomelj, ki danes poteka zahodno od zaselka User. Od zaselka User se obstoječi DV umakne na oddaljenost 112 m. Obstoječi 20 kV daljnovod, ki poteka med naseljema Otovec in User, bo izveden kabelsko S prestavitvijo obstoječega 110 kV daljnovoda in pokablitvijo obstoječega 20 kV daljnovoda bo tako zmanjšan vpliv na bivalne objekte ter tudi na objekte in območje kulturne dediščine (območje cerkve sv. Jerneja in območje železniškega viadukta).

Ministrstvo za okolje in prostor ocenjuje, da so bili pri pripravi predmetnega DPN upoštevani vsi predpisi s področja umeščanja državnih ureditev v prostor, kakor tudi predpisi z drugih relevantnih področij.

Obenem je treba poudariti, da je ministrstvo za okolje in prostor, v odločbi št. 35409-28/2012/50 z dne 26. 5. 2014 ugotovilo, da je okoljsko poročilo za variante, obravnavane v študiji variant, ustrezno.

Do morebitnega premisleka o izbiri kablovoda za predmetni daljnovod bi lahko prišlo v primeru, če bi se v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje in/oziroma postopka presoje vplivov na okolje (v postopku priprave predmetnega DPN), odločilo, da so ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi daljnovoda v vseh optimiziranih oblikah njegove nadzemne izvedbe in da je kablovod edini možen ukrep, s katerim se omenjene uničujoče vplive lahko prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe daljnovoda za okolje sprejemljivi, preverjeni in seveda izvedljivi.

Odločitev o takih rešitvah bi moral sprejeti investitor.

Investitor posega, podjetje Elektro Ljubljana, d. d. je junija 2015 na pobudo civilne iniciative proučil tudi možnosti poteka posameznih odsekov daljnovoda 2 × 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj kot podzemni vod. V elaboratu št. ELRO-834/15 je predstavil tehnično in ekonomsko analizo, ki obravnava primerjavo nadzemnih variant in podzemnih potekov tras na območju Belokranjskega ravnika. Iz analize izhaja, da ekonomski razlogi izrazito kažejo v korist nadzemnih tras, poleg tega pa so izpostavljene tudi tehnične slabosti prehodov daljnovoda iz nadzemnega voda v podzemni vod ter poteka kablovodov predvsem z vidika zmanjšane zanesljivosti obratovanja.

Potrebno se je zavedati, da je izgradnja predmetnega daljnovoda nujno potrebna infrastrukturna investicija za obstoj in nadaljnji razvoj gospodarstva v regiji. Za belokranjska in dolenska podjetja je izgradnja predmetnega daljnovoda nujna, saj se z novim daljnovodom izboljšuje elektroenergetska oskrba regije. Slednje vpliva na nadaljnji razvoj gospodarstva in na obstoječa ter nova delovna mesta v celotni regiji, od katerih ima neposredno korist lokalno prebivalstvo. Oblikovanje pogojev za ustvarjanje novih delovnih mest je tudi ena izmed prioritarnih nalog Vlade Republike Slovenije.

Zastoj gradnje daljnovoda predstavlja veliko tveganje in resno grožnjo za obstoj in širitev podjetij v regiji, še posebej največjim zaposlovalcem in izvoznikom. Zato pričakujemo, da se bodo zapleti v zvezi z izgradnjo predmetnega daljnovoda čim prej razrešili v dobro vseh.

S spoštovanjem,

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

dr. Peter GAŠPERŠIČ
MINISTER

**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

Zdravko POČIVALŠEK
MINISTER

**MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN
PROSTOR**

Irena MAJCEN
MINISTRICA

Poslati:

- Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj, obcina.crnomej@siol.net,
- Civilni iniciativi proti severni A trasi daljnovoda, Franci Jerman, franci.jerman@siol.net,
- Krajevni skupnosti Talčji vrh, Maverlen 7a, 8340 Črnomelj, Tomaž Adlešič, kstalcjivrh@gmail.com,
- Krajevna skupnost Petrova vas, Petrova vas 999, 8340 Črnomelj, Anton Plut, kspetrovavas@gmail.com;

V vednost:

- Elektro Ljubljana d. d., Slovenska cesta 58, 1516 Ljubljana;

Občina Črnomelj,
Trg svobode 3,
8340 Črnomelj
obcina.crnatelj@siol.net

Številka: 35009-3/2011-MOP/229-1092-09
Datum: 12. 9. 2016

Zadeva: Državni prostorski načrt za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj
Gradivo za obravnavo na Občinskem svetu Občine Črnomelj v juliju 2016

Priprava državnega prostorskega načrta za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj (v nadaljnjem besedilu: DPN) se je pričela na podlagi pobude ministrstva, pristojnega za energijo, z dne 15.11.2011. Pobuda je bila podana za nadzemni vod daljnovoda. **Daljnovod je v javnem interesu in pomemben za razvoj celotne regije. Gospodarstvu in gospodinjstvom v tem delu Slovenije je treba zagotoviti zanesljivo oskrbo z električno energijo .**

Pobuda je bila v času pridobivanja smernic objavljena na spletnih straneh ministrstva pristojnega za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), od 31. januarja do 5. marca 2012, skladno z Zakonom o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12). V tem času je ministrstvo, kot koordinator predmetnega DPN, prejelo smernice vseh nosilcev urejanja prostora, **ni pa prejelo predlogov, priporočil, usmeritev in mnenj javnosti v zvezi s predmetno pobudo.**

V marcu 2012 je bila izdana odločba, da je v postopku priprave DPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Ministrstvo se je, skupaj s pobudnikom in investitorjem, odločilo, da prebivalce lokalnih skupnosti vključi v postopek priprave študije variant že v najzgodnejši fazi in sicer z organizacijo posvetovanj v lokalni skupnosti. S tem je bila omogočena seznanitev najširše javnosti in razprava o umestitvi daljnovoda v prostor. V septembru 2012 je potekal 1. posvet v občini Črnomelj in občini Kočevje. Krajanje so podali svoja stališča o prednostih in slabostih predstavljenih variant. V občini Črnomelj je bilo izpostavljeno, da sta predlagani varianti **preblizu naselij in zato onemogočata razvoj le teh.** Na posvetu so krajanje predlagali potek nove severne variante, katere proučitev je bila v nadaljevanju tudi izvedena. Proučena je bila nova severna varianta A, ki poteka po manj naseljenem območju in se izogne vodovarstvenemu

območju (kar je bila tudi zahteva Občine Črnomelj). Na 2. posvetu, ki je v občini Črnomelj potekal v novembru 2012 in na katerem je bila prikazana tudi dodatna severna A varianta, so prisotni krajanji podali predloge za odmik obstoječega daljnovoda od zaselka User, območja kulturne dediščine in večji odmik od območij poselitve.

Vlada RS je 7. 11. 2012 sprejela sklep o pričetku priprave državnega prostorskega načrta za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj.

V nadaljevanju je bila izdelana študija variant, ki je medsebojno primerjala severno varianto A, severno varianto B, severno varianto C in južno varianto. Kot najustreznejša varianta daljnovoda, se je po presoji z vseh zakonsko predpisanih vidikov (prostorski, varstveni, funkcionalni, ekonomski), izkazala severna varianta A. Študija variant je bila javno razgrnjena v času od 7.4. do 7.5.2014.

Poleg študije variant so bile v postopku priprave DPN izdelane tudi vse strokovne podlage, vključno z okoljskim poročilom.

V decembru 2014 je Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine organizirala okroglo mizo, kjer je bilo izpostavljeno, da je izboljšanje oskrbe z električno energijo nujno za nadaljnji razvoj gospodarstva v tem delu Slovenije. Udeleženci okrogle mize (predstavniki vseh podjetij v tem delu Slovenije) so posebej poudarili, da je treba ta daljnovod čim prej zgraditi. Že v začetni fazi priprave DPN, še posebej pa po javni razgrnitvi študije variant, so krajanji Črnomlja podajali zahteve po izvedbi kablovoda. Na te so pobudnik, investitor in koordinator odgovorili, da zahteva po kablovodu ni upravičena, saj daljnovod nikjer ne poteka po gosto naseljenem območju in nima večjih vplivov na posamezne sestavine okolja. Navedeno je bilo utemeljeno tudi z rezultati okoljskega poročila, iz katerega izhaja, da so vplivi plana na vse sestavine okolja sprejemljivi. Glede na vztrajanje krajanov pri izvedbi kablovoda, je investitor v letu 2015, na pobudo civilne iniciative, proučil tudi možnost poteka posameznih odsekov daljnovoda v podzemni izvedbi. V elaboratu št. ELRO-834/15 je predstavil tehnično in ekonomsko analizo, ki obravnava primerjavo nadzemnih variant in podzemnih potekov tras na območju Belokranjskega ravnika. V analizi so izpostavljene tehnične slabosti prehodov daljnovoda iz nadzemnega v podzemni vod, predvsem z vidika zmanjšane zanesljivosti obratovanja, poudarjeni pa so tudi ekonomski kriteriji, ki izrazito kažejo v prid nadzemnih tras.

V času priprave predloga najustreznejše variante so bile izdelane tudi optimizacije severne A variante v prostor, in sicer:

- v območje predmetnega DPN se bo, vzporedno k načrtovanemu daljnovodu, prestavil tudi obstoječi 110 kV daljnovod Hudo - Črnomelj, ki danes poteka zahodno od zaselka User;
- od zaselka User se bo obstoječi daljnovod umaknil na oddaljenost 112 m, obstoječi 20 kV daljnovod, ki poteka med naseljema Otovec in User, pa se pokabli.

S prestavitvijo obstoječega 110 kV daljnovoda in pokablitvijo obstoječega 20 kV daljnovoda bo tako zmanjšan vpliv na bivalne objekte in tudi na objekte in območje kulturne dediščine (območje cerkve sv. Jerneja in območje železniškega viadukta).

Predlog najustreznejše variante so podprli in utemeljili tudi minister za infrastrukturo, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo in ministrica za okolje in prostor, v dopisu, št. 360-12/2102/67-00911292 z dne 25. 4. 2016.

Sektor za strateško presoj vplivov na okolje, Ministrstva za okolje in prostor je 26. 8. 2016 izdal odločbo (št. 35409-28/2012/67), da so vplivi izvedbe državnega prostorskega načrta (študije variant) na okolje **sprejemljivi**. Predlagana **severna varianta A** namreč poteka tako, da je dovolj (več kot 112 m) oddaljena od stanovanjskih objektov, tako da ni pričakovati negativnih vplivov na poselitev in druge sestavine okolja; to sta v svojem mnenju potrdila tudi Ministrstvo

za zdravje in Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano iz Maribora, ki sta pristojna za preučevanje vidika vpliva EMS na zdravje ljudi.

Gradivo s predlogom najustreznejše variante je bilo konec avgusta posredovano Vladi RS v obravnavo in sprejem.

V nadaljnjih fazah podrobnejšega načrtovanja severne variante A, bodo po potrebi izvedene manjše prilagoditve in optimizacije trase, pri umeščanju posameznih stebrov pa bo posebna pozornost namenjena temu, da bodo le- ti čim manj vidno izpostavljeni.

Pripravila:

Barbara Perovič
Višja svetovalka I

Barbara RADOVAN
GENERALNA DIREKTORICA
DIREKTORATA ZA PROSTOR,
GRADITEV IN STANOVANJA

Številka: 35000-14/2016/3

Datum: 15. 9. 2016

Na podlagi 29. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12) je Vlada Republike Slovenije na 101. redni seji dne 15. 9. 2016 pod točko 1.6 sprejela naslednji

S K L E P :

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s predlogom najustreznejše variante, proučene v gradivu »Študija variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje–RTP Črnomelj«, ki jo je pod št. 7440 izdelal LUZ, d. d., iz Ljubljane.
2. Vlada Republike Slovenije je kot najustreznejšo rešitev potrdila severno varianto A poteka daljnovoda. Trasa poteka od obstoječe RTP Kočevje na severnem obrobju Kočevja proti jugovzhodu po pobočju Kočevske Male gore vzdolž ceste med Kočevjem in Koprivnikom. Območju Koprivnika se izogne po južni strani, nato se na območju Bukove gore usmeri proti severovzhodu in severno od Rodin spusti na belokranjski ravniki. Trasa nato poteka mimo Sel pri Otovcu, Lokev in zaselka User in prek gozdnega območja nadaljuje do RTP Črnomelj na Svibniku.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Prejmejo:

- Ministrstvo za okolje in prostor: Direktorat za okolje (za področje ohranjanja narave) Direktorat za vode in investicije (za področje voda), Direktorat za prostor, graditev in stanovanja
- Direkcija Republike Slovenije za vode
- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
- Ministrstvo za obrambo: Direktorat za logistiko, Sektor za gospodarjenje z nepremičninami
- Ministrstvo za infrastrukturo: Direktorat za energijo (za področje energetike in rudarstva), Direktorat za kopenski promet
- Ministrstvo za kulturo: Direktorat za kulturno dediščino
- Ministrstvo za zdravje: Direktorat za javno zdravje
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano: Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Direktorat za kmetijstvo
- Elektro Ljubljana, podjetje za distribucijo električne energije, d. d., Slovenska cesta 58, 1516 Ljubljana

V vednost:

- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 22

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka:	35009-3/2011
Ljubljana, dne	29. 8. 2016
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si	
Zadeva:	Potrditev predloga najustreznejše variante v postopku priprave državnega prostorskega načrta za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj – predlog za obravnavo
1.	Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi 29. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:</p> <ul style="list-style-type: none">– Vlada Republike Slovenije se seznanila s predlogom najustreznejše variante, ki je proučena v gradivu »Študija variant s predlogom najustreznejše variante za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj«, ki jo je pod št. 7440 izdelal LUZ d.d. iz Ljubljane.– Vlada Republike Slovenije kot najustreznejšo potrdi severno varianto A poteka daljnovoda. Trasa poteka od obstoječe RTP Kočevje na severnem obrobju Kočevja proti jugovzhodu po pobočju Kočevske Male gore vzdolž ceste med Kočevjem in Koprivnikom. Območju Koprivnika se izogne po južni strani, nato se na območju Bukove gore usmeri proti severovzhodu in severno od Rodin spusti na belokranjski ravniki. Trasa nato poteka mimo Sel pri Otovcu, Lokev in zaselka User in prek gozdnega območja nadaljuje do RTP Črnomelj na Svibniku. <p>Prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">– Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje; gp.dozr@urszr.si,– Ministrstvo za obrambo, Direktorat za logistiko, Sektor za gospodarjenje z nepremičninami; glavna.pisarna@mors.si,– Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za infrastrukturo (za področje cestne, železniške in letalske infrastrukture); gp.mzi@gov.si,– Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo (področje energetike in rudarstva); gp.mzi@gov.si,– Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino; gp.mk@gov.si;– Ministrstvo za zdravje, Direktorat za javno zdravje; gp.mz@gov.si;– Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo; gp.mkqp@gov.si;– Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo; gp.mkqp@gov.si;– Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje (za področje ohranjanja narave); gp.mop@gov.si;– Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za vode in investicije (za področje voda); gp.mop@gov.si,– Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode; gp.drsv@gov.si,– Ministrstvo za okolje in prostor (gp.mop@gov.si): Direktorat za prostor, graditev in	

	stanovanja; – Ministrstvo za infrastrukturo, Direktorat za energijo (gp.mzi@gov.si); – Elektro Ljubljana d.d., Slovenska cesta 58, Ljubljana;	
	V vednost: – Ministrstvo za finance (gp.mf@gov.si); – Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo (gp.svz@gov.si); – Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje (gp.ukom@gov.si).	
2.	Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:	
3.a	Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
	– Irena MAJCEN, ministrica, – Lidija STEBERNAK, državna sekretarka, – Barbara RADOVAN, generalna direktorica Direktorata za prostor, graditev in stanovanja – Ana Vidmar, vodja Sektorja za prostorsko načrtovanje, – Barbara Perovič, višja svetovalka I.	
3.b	Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:	
4.	Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:	
5.	Kratek povzetek gradiva:	
	<p>Po izvedeni javni razgrnitvi študije variant, ki je potekala od 7.4. do 7.5.2014, pridobljenih prvih mnenjih nosilcev urejanja prostora in po pridobljeni pozitivni odločbi v postopku celovite presoje vplivov na okolje koordinator in pobudnik v skladu z 28. členom Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. In 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZUPUDPP) pošljeta predlog najustreznejše variante Vladi Republike Slovenije v potrditev.</p> <p>Vlada Republike Slovenije v skladu z 29. Členom ZUPUDPP potrdi predlog najustreznejše variante s sklepom ter ga pošlje koordinatorju, pobudniku, investitorju in vsem nosilcem urejanja prostora iz sklepa o pripravi državnega prostorskega načrta. Koordinator objavi sklep na svojih spletnih straneh.</p>	
6.	Presoja posledic:	
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna, – na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij.	NE

7.b	Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR:	
Investitor Elektro Ljubljana, d.d., ni uporabnik javnih financ in ne bo potreboval poročstva Republike Slovenije pri pridobivanju kreditov.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:		NE
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin 		
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:		
<ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 		
Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:		
Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.		
9.	Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja		NE
Razlogi za neobjavo: Predlog sklepa predhodno ni bil objavljen na spletni strani predlagatelja, in tako nanj tudi niso bile podane oz. prejete pripombe in predlogi civilne družbe.		
V skladu s 25. in 26. Členom ZUPUDPP so bile v času med 7.4. in 7.5.2014 javnost in občine seznanjene s študijo variant in predlogom najustreznejše variante.		
V skladu z določbami ZUPUDPP bo tudi v nadaljnji postopek priprave državnega prostorskega načrta vključena vsa zainteresirana javnost.		
Bistvena odprta vprašanja: Krajani Črnomlja se s predlogom najustreznejše variante po severni A varianti ne strinjajo in zahtevajo od gozdnega roba nad Črnomljem vse do RTP Črnomelj kablovod. Kar utemeljujejo s tem, da bo kablovod povzročal manjše vplive na okolje (manj sevanja, manj moteč za krajino). Pripravljalavec skupaj s pobudnikom in investitorjem meni, da je zahteva neupravičena, ker je daljnovod po severni variant A, speljan tako, da je dovolj (več kot 112 m) oddaljen od stanovanjskih objektov (ne povzroča prekomernega sevanja), kar je v svojem mnenju potrdilo tudi Ministrstvo za zdravje in hkrati nima negativnih vplivov na druge sestavine okolja, kar je potrdila tudi odločba o sprejemljivosti vplivov izvedbe predloga najustreznejše rešitve na okolje (št. 35409-28/2012/67), ki jo je, 19. avgusta 2016, izdal Sektor za strateško presojo vplivov na okolje.		
10.	Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11.	Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Irena MAJCEN MINISTRICA		

Priloge:

- JEDRO GRADIVA 1: Obrazložitev;
- PRILOGA 1: Grafični prikaz predloga najustreznejše variante.

JEDRO GRADIVA 1:

O B R A Z L O Ž I T E V

**K SKLEPU O POTRDTVI PREDLOGA NAJUSTREZNEJŠE VARIANTE ZA DALJNOVOD 2
X 110 KV RTP KOČEVJE – RTP ČRNOMELJ**

I. UVOD

1. Pravna podlaga za potrditev predloga najustreznejša variante

Po izvedeni javni razgrnitvi študije variant, pridobljenih prvih mnenjih pristojnih nosilcev urejanja prostora in po pridobljeni pozitivni odločbi v postopku celovite presoje vplivov na okolje koordinator in pobudnik v skladu z 28. členom Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZUPUDPP) pošljeta predlog najustreznejše variante Vladi Republike Slovenije v potrditev.

Vlada Republike Slovenije v skladu z 29. členom ZUPUDPP potrdi predlog najustreznejše variante s sklepom ter ga pošlje koordinatorju, pobudniku, investitorju in vsem nosilcem urejanja prostora iz sklepa o pripravi državnega prostorskega načrta. Koordinator objavi sklep na svojih spletnih straneh.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDVIDENIH REŠITEV

1. Postopek načrtovanja variant

Vlada RS je 7.11.2012 sprejela sklep o pričetku priprave državnega prostorskega načrta za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj. V postopku priprave državnega prostorskega načrta so bili izvedeni javni posveti, delavnice, predstavitve študije variant in okoljskega poročila ter dodatna predstavitev strokovnih podlag občinskemu svetu Občine Črnomelj. Poleg tega je bila v decembru 2014 organizirana okrogla miza, ki jo je organizirala Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine, kjer je bilo posebej poudarjeno, da je izboljšanje oskrbe z električno energijo nujno za nadaljnji razvoj gospodarstva v tem delu Slovenije. Udeleženci okrogle mize (predstavniki vseh podjetij v tem delu Slovenije) so posebej poudarili, da je potrebno ta daljnovod čim prej zgraditi.

V nadaljevanju so bile pridobljene smernice nosilcev urejanja prostora, izdelana analiza teh smernic in okoljsko poročilo ter študija variant.

Ministrstvo za okolje in prostor je skupaj z pobudnikom in investitorjem prebivalce lokalnih skupnosti vključilo v postopek priprave študije variant že v najzgodnejši fazi in sicer z organizacijo posvetovanj v lokalni skupnosti (pri čemer organizacija takšnih posvetovanj sploh ni predpisana). Z organizacijo in izvedbo posvetovanj je bila na najboljši možni način omogočena najširša seznanitev javnosti in razprava o umestitvi daljnovoda v prostor. Na 1. posvetu, ki je v Črnomlju potekal v septembru 2012, je bilo s strani javnosti, kot slabost posameznega koridorja, izpostavljeno, da sta predlagani varianti preblizu naselij in zato

onemogočata razvoj le teh. Predlagana je bila nova severna varianta, ki poteka po manj naseljenem območju in se izogne vodovarstvenemu območju. Na 2. Posvetu, ki je potekal v novembru 2012 in na katerem je bila prikazana tudi dodatna severna A varianta, so bili podani predlogi za odmik obstoječega daljnovoda od zaselka User, območja kulturne dediščine in podobno.

V študijo variant so bile vključene in medsebojno primerjane vse variante vključno s severno A varianto. Kot najustreznejša varianta daljnovoda se je po presoji vseh zakonsko predpisanih vidikov (prostorski, varstveni, funkcionalni, ekonomski), izkazala severna A varianta. Študija variant je bila javno razgrnjena v času od 7.4. do 7. 5 2014.

Severna varianta A poteka od obstoječe RTP Kočevje v smeri proti severu, vzporedno z obstoječim daljnovodom DV 2 x 110 kV Kočevje-Hudo do Klinje vasi. Tu se usmeri proti vzhodu in poteka po gozdnem robu nad Klinjo vasjo in nato prek gozdnih površin mimo naselja Željne do Zgornjih Cvišlerjev, kjer se usmeri v koridor trase obstoječega 20 kV daljnovoda Kočevje-Črnomelj vse do naselja Laze pri Oneku, kjer se trasa izogne naravni vrednoti Koprivniško polje in se premakne južneje ter poteka ob poselitvenem delu Starega Brezja. V Bukovi gori se trasa usmeri severno prek gozdnega območja do Vinske gore, se severno od Rodin usmeri v dolino proti Selom pri Otovcu in na ravninskem delu usmeri v traso obstoječega 110 kV daljnovoda Hudo-Črnomelj. Daljnovod nadalje poteka v vrzeli med poselitvenim območjem User na zahodu in Brezov gaj na vzhodu, vzporedno z njim pa se prestavi tudi obstoječi 110 kV daljnovod Hudo-Črnomelj. Po prečkanju železniške proge Novo mesto-Metlika se trasa usmeri zahodno skozi gozd proti obstoječemu 110 kV daljnovodu. V zaključnem ravninskem delu trasa poteka proti jugu do Svibnika v Črnomlju neposredno po trasi obstoječih daljnovodov (110 kV Hudo-Črnomelj in 20 kV Metlika-Črnomelj). Severna varianta A v začetnem delu do Starega Brezja ter v končnem delu od Sel pri Otovcu do vključitve v RTP Črnomelj sledi usmeritvam o združevanju koridorjev in upoštevanju obstoječih entitet v prostoru, saj poteka večji del po trasi obstoječega 20 kV daljnovoda. Pri poteku prek Vinske gore se daljnovod izogne najgosteje poseljenemu delu Dobljčke gore.

Glede na vztrajanje zahtev krajanov po izvedbi kablovoda je investitor v letu 2015 na pobudo civilne iniciative proučil tudi možnost poteka posameznih odsekov daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj kot podzemni vod. V elaboratu št. ELRO-834/15 je predstavil tehnično in ekonomsko analizo, ki obravnava primerjavo nadzemnih variant in podzemnih potekov tras na območju Belokranjskega ravnika. Iz analize izhaja, da ekonomski razlogi izrazito kažejo v korist nadzemnih tras, poleg tega pa so izpostavljene tudi tehnične slabosti prehodov daljnovoda iz nadzemnega voda v podzemni vod ter poteka kablovodov predvsem z vidika zmanjšane zanesljivosti obratovanja.

Zakonsko predpisane mejne vrednosti jakosti električnega polja in gostote magnetnega polja v I. območjih varstva pred sevanjem (območja stanovanj, bolnišnic, vrtcev, šol itd...) ne bodo presežene, saj znotraj prostorskega koridorja, v katerem so presežene mejne vrednosti EMS (12 m levo in desno od osi daljnovoda) ni stanovanj ali območij, v katerih bi se dlje časa zadržujejo ljudje.

Obstoječi daljnovod DV 110 kV, ki poteka zahodno od zaselka User, se prestavi v območje DPN, kjer bo potekal vzporedno z načrtovanim DV 2x110 kV RTP Kočevje - RTP Črnomelj. S tem se izogne situaciji, da bi zaselek User postal otok med obema 110 kV daljnovodoma. Obstoječi 2 x 110 kV daljnovod se umakne zaselku User s sedanjih 10 m na 112 m. Vpliv na poselitvene potenciale z usmeritvijo trase daljnovoda skozi to vrzel in s premikom obstoječega daljnovoda je bistveno manjši od trenutnega vpliva obstoječega daljnovoda, zato to upoštevamo kot izrazito prednost najustreznejše variante.

Predlog najustreznejše variante so podprli tudi minister za infrastrukturo, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo in ministrica za okolje in prostor v dopisu, št. 360-12/2102/67-00911292 z dne 25.4.2016.

V nadaljnjih fazah podrobnejše umestitve severne variante A v prostor se bodo izvedle tudi naslednje optimizacije: v območje predmetnega DPN se bo, vzporedno k načrtovanemu DV, prestavil tudi obstoječi 110 kV daljnovod Hudo - Črnomelj, ki danes poteka zahodno od zaselka User. Od zaselka User se bo obstoječi DV umaknil na oddaljenost 112 m. Obstoječi 20 kV daljnovod, ki poteka med naseljema Otovec in User, se bo pokablil. S prestavitvijo obstoječega

110 kV daljnovoda in pokablitvijo obstoječega 20 kV daljnovoda bo tako zmanjšan vpliv na bivalne objekte in tudi na objekte in območje kulturne dediščine (območje cerkve sv. Jerneja in območje železniškega viadukta)

2. Vsebinska obrazložitev variant

V študiji variant so bile medsebojno primerjane in ovrednotene štiri variante (severna varianta A, severna varianta B, severna varianta C in južna varianta).

Severna varianta A poteka od obstoječe RTP Kočevje vzporedno z obstoječim daljnovodom DV 2 × 110 kV Kočevje-Hudo do Klinje vasi, mimo naselja Željne do Zgornjih Cvišlerjev, kjer se usmeri v koridor trase obstoječega 20 kV daljnovoda Kočevje-Črnomelj vse do Laz pri Oneku. Tu se po južni strani izogne območju naravne vrednote Koprivniško polje ter nato poteka ob poselitvenem delu Starega Brezja. V Bukovi gori se trasa usmeri severno prek gozdnega območja do Vinske gore, se severno od Rodin usmeri v ravnik Bele Krajine proti Selom pri Otovcu, kjer se usmeri v traso obstoječega 110 kV daljnovoda Hudo-Črnomelj in sicer tako, da izkoristi vrzel med poselitvenim območjem User na zahodu in Brezov gaj na vzhodu. Obstoječi 110 kV daljnovod, ki poteka zahodno od zaselka User, se prestavi v traso severne variante A, vzporedno s predvidenim novim 110 kV daljnovodom. Po prečkanju železniške proge Novo mesto-Metlika se trasa usmeri zahodno skozi gozd proti obstoječemu 110 kV daljnovodu. V ravninskem delu nato trasa poteka proti jugu do Svibnika v Črnomlju neposredno ob trasi obstoječih daljnovodov (110 kV Hudo-Črnomelj in 20 kV Metlika-Črnomelj). Celotna dolžina trase je 34,6 km in poteka po območju občin Kočevje in Črnomelj.

Severna varianta B. Del trase med RTP Kočevje in Bukovo goro je enak kot pri Severni varianti A. Trasa poteka od obstoječe RTP Kočevje vzporedno z obstoječim daljnovodom DV 2 × 110 kV Kočevje-Hudo do Klinje vasi, mimo naselja Željne do Zgornjih Cvišlerjev, kjer se usmeri v koridor trase obstoječega 20 kV daljnovoda Kočevje-Črnomelj vse do Laz pri Oneku. Tu se po južni strani izogne območju naravne vrednote Koprivniško polje ter nato poteka ob poselitvenem delu Starega Brezja. Na območju Bukove gore se trasa usmeri v koridor obstoječega 20 kV daljnovoda, ki poteka prek gozdnatega območja mimo Miklarjev vse do vinogradniškega območja Dobljčke gore. Spust trase v dolino Dobljčice se izvede prek vinogradniškega območja v trasi obstoječega 20 kV daljnovoda, ki se ga na omenjenem poteku pokabli. Ob vstopu v dolino Dobljčice poteka varianta severno od Blatnika po dolini Dobljčice in Potoka do Svibnika ter se zaključi v RTP Črnomelj. Celotna dolžina trase je 31,7 km in poteka po območju občin Kočevje in Črnomelj.

Severna varianta C. Del trase med RTP Kočevje in Miklarji je enak kot pri severni varianti B. Trasa poteka od obstoječe RTP Kočevje vzporedno z obstoječim daljnovodom DV 2 × 110 kV Kočevje-Hudo do Klinje vasi, mimo naselja Željne do Zgornjih Cvišlerjev, kjer se usmeri v koridor trase obstoječega 20 kV daljnovoda Kočevje-Črnomelj vse do Laz pri Oneku. Tu se po južni strani izogne območju naravne vrednote Koprivniško polje ter nato poteka ob poselitvenem delu Starega Brezja. Na območju Bukove gore se trasa usmeri v koridor obstoječega 20 kV daljnovoda, ki poteka prek gozdnatega območja do Miklarjev. V Miklarjih se trasa usmeri južno prek gozdnatega območja Mrzle Drage in Vučjega dola v dolinski del belokranjske pokrajine mimo naselij Finki, Dragovanja vas, Anjeli, Jerneja vas, Dobljče in Blatnik pri Črnomlju, kjer se usmeri po dolini Dobljčice po desnem bregu Dobljčice do RTP Črnomelj. Celotna dolžina trase je 34,5 km in poteka po območju občin Kočevje in Črnomelj.

Južna varianta poteka od obstoječe RTP Kočevje v smeri proti severu teče mimo naselij Klinja vas in Željne, kjer se nato usmeri južno in v pasu med Spodnjimi in Zgornjimi Cvišlerji teče do Dolge vasi, kjer preide v traso obstoječega 20 kV daljnovoda Črnomelj-Stari trg do Livolda, mimo Mozlja in Rajndola in poteka južno od trase obstoječega 20 kV daljnovoda. Na vznožju

Verderbške gore se ponovno približa trasi obstoječega 20 kV daljnovoda, ob kateri poteka do Zagozdca, prek Poljanske gore in se po spustu v dolino Dobljice nadaljuje po trasi severne variante C mimo naselij Finki, Dragovanja vas, Anjeli, Jerneja vas, Dobljice in Blatnik pri Črnomlju, kjer se usmeri po dolini Dobljice po desnem bregu Dobljice do RTP Črnomelj. Celotna dolžina trase je 39,8 km in poteka po območju občin Kočevje in Črnomelj.

Upoštevajoč vse relevantne vidike vrednotenja (ekonomski, funkcionalni, prostorski in okoljski) je severna varianta A najustreznejša. Severna varianta A je izrazito ustrezna z okoljskega vidika, saj je praktično po vseh segmentih okolja najboljše ocenjena, razen pri gozdu, saj poteka prek obsežnih gozdnih površin. Vendar tega ne opredeljujemo kot bistveno slabost, saj zaradi obsežnosti gozdnih površin, prek katerih poteka trasa, poseg prizadene relativno majhno površino gozda. Severna varianta A poteka praktično izven območja vpliva na vode, le v manjši meri posega na kmetijska zemljišča in poteka na primerni oddaljenosti od poselitvenih območij. Tudi z vidika prostorskega razvoja je varianta ustrezna, predvsem že omenjeni odmik od poselitvenih območij zagotavlja ustrezno možnost umestitve v prostor. Na prostorskem področju je treba opozoriti na zgoščevanje infrastrukturnih koridorjev, predvsem ob poselitvenem območju Otovec. Obstoječi daljnovod DV 110 kV, ki poteka zahodno od zaselka User, se prestavi v območje plana vzporedno s predvidenim novim 110 kV daljnovodom. S tem se izogne situaciji, da bi zaselek User postal otok med obema 110 kV daljnovodoma. Obenem se obstoječi 110 kV daljnovod umakne zaselku User in območjem kulturne dediščine s sedanjih 30 m na 120 m. Vpliv na poselitvene potenciale z usmeritvijo trase daljnovoda skozi to vrzel in s premikom obstoječega daljnovoda s bistveno zmanjša vpliv daljnovoda, zato to upoštevamo kot izrazito prednost najustreznejše variante. Severna varianta A minimalno posega v obstoječa in potencialna poselitvena in razvojna območja ter zagotavlja ustrezen odmik med bivalnimi območji in novimi prostorskimi ureditvami. Ob tem severna varianta A v veliki meri ohranja kakovost bivalnega okolja ter v celoti omogoča izvedbo prostorskih ureditev regionalnega pomena s področja prometa (3. Razvojna os, obvozna cesta mimo Kočevja) in razvoja gospodarskih dejavnosti. Pri vrednotenju z ekonomskega vidika se severna varianta A izkazuje kot ustrezna. S funkcionalnega vidika je severna varianta A najugodnejša, vendar pa je potrebno poudariti, da so med variantami s funkcionalnega vidika minimalne razlike, saj so vse trase v velikem delu speljane preko podobnega območja oz. imajo trase velik del poteka skupen, tako, da se med seboj prekrivajo.

III. POJASNILA V ZVEZI S PRIPRAVO INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE

Investitor Elektro Ljubljana, d.d., ni uporabnik javnih financ in ne bo potreboval poročstva Republike Slovenije pri pridobivanju kreditov.

IV. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja.

a) Posledice na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih

Predlagano gradivo nima posledice na javnofinančna sredstva večji od 40 000 EUR. Obrazložitev je podana pod točko 7.a spremnega gradiva.

b) Posledice na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije

Predlagano gradivo nima posledic na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije. Usklajevanje državnega prostorskega načrta s pravnim redom EU ni potrebno.

c) Administrativne posledice

Predlagano gradivo nima administrativnih posledic. Sklep o potrditvi najustreznejše variante je podlaga za pripravo državnega prostorskega načrta v skladu z ZUPUDPP.

č) Posledice na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij

Predlagano gradivo ima posledice na gospodarstvo, saj mora investitor državnega prostorskega načrta v skladu s sklepom o pripravi tega načrta naročiti izdelavo državnega prostorskega načrta in drugih strokovnih podlag. Investitor te dokumentacije ne izdelava sam, ampak jo naroči pri podjetjih, registriranih za dejavnost prostorskega načrtovanja, projektiranja oz. za druge dejavnosti, če za izdelavo posamezne dokumentacije to določa zakon.

Ker je investitor zavezan k uporabi predpisov s področja javnih financ, bo potrebno dokumentacijo naročiti po postopkih javnega naročanja.

d) Posledice na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlagano gradivo ima posledic na okolje ker vključuje tudi prostorske in varstvene vidike.

V skladu z ZUPUDPP je bila v postopku priprave državnega prostorskega načrta v fazi načrtovanja variant, na podlagi študije variant, izbrana varianta, ki je bila s prostorskega, varstvenega, tehnološkega in ekonomskega vidika ocenjena kot sprejemljiva.

V skladu z ZUPUDPP je bil v tej fazi izveden tudi postopek celovite presoje vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. V tem postopku je bila ugotovljena sprejemljivost vplivov predloga najustreznejše variante in pridobljena odločba o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje (št. 35409-28/2012/67 z dne 19.8.2016).

V fazi priprave državnega prostorskega načrta bo v skladu z ZUPUDPP izveden tudi postopek presoje vplivov na okolje, s katerim bo ugotovljena sprejemljivost vplivov tega načrta na okolje in pridobljeno okoljevarstveno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

e) Posledice na socialno področje

Predlagano gradivo nima posledic na socialno področje.

f) Posledice na dokumenta razvojnega načrtovanja, in sicer na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna ter na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij

Predlagano gradivo nima posledic na dokumenta razvojnega načrtovanja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

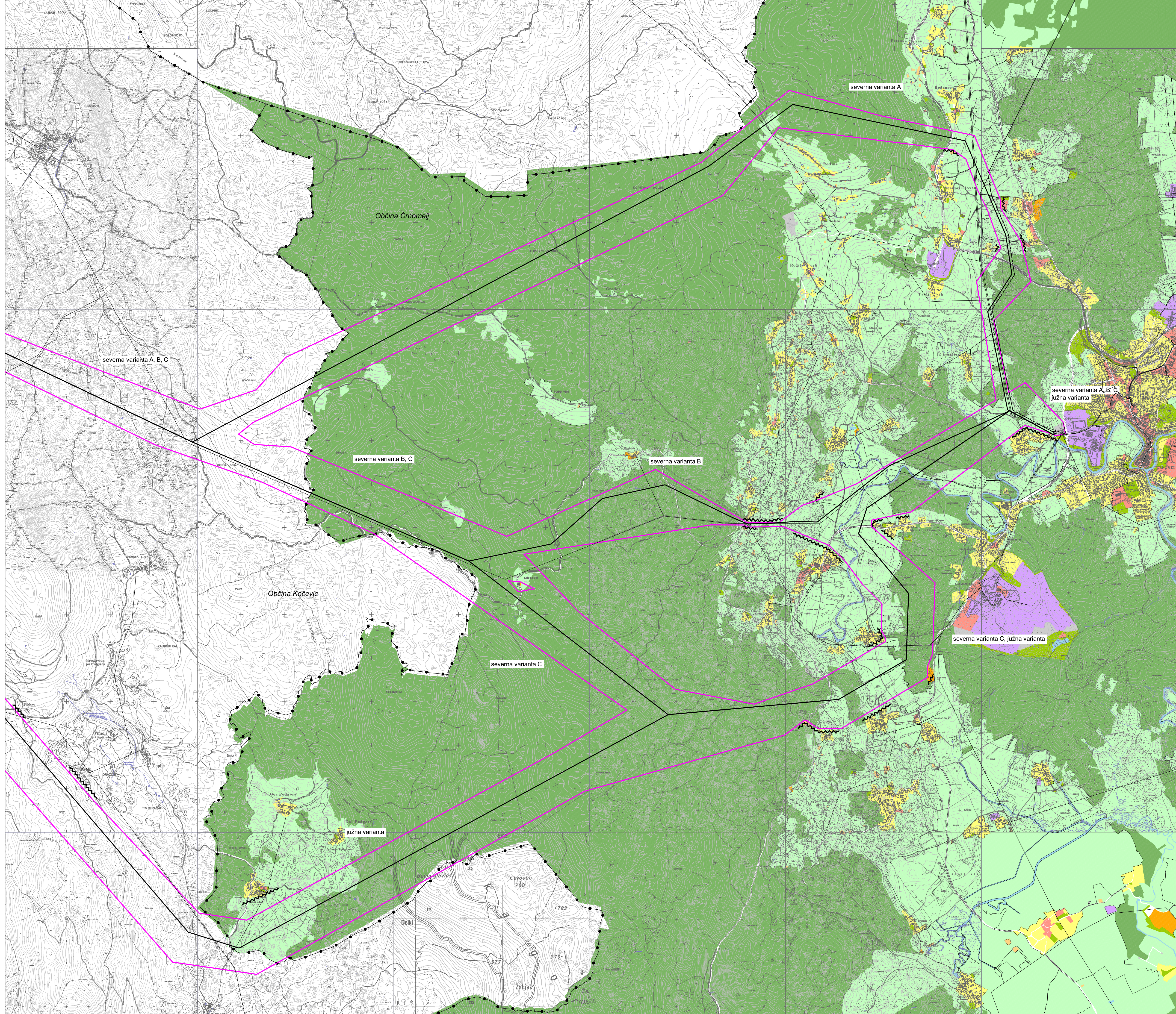
T: 01 478 74 00

F: 01 478 74 22

E: gp.mop@gov.si

www.mop.gov.si

Številka:	35009-3/2010	
Ljubljana, dne	29. 8. 2016	
Zadeva:	PRILOGA (spremni dopis – 2. del): podatki o izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji vlade: Potrditev predloga najustreznejše variante v postopku priprave državnega prostorskega načrta za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj predlog za obravnavo	
1. Zahteva predlagatelja za:		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
2. Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:		
Predlagamo, da se gradivo obravnava na pristojnem odboru dne ... in na redni seji Vlade RS dne		
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:		DA
4. Gradivo je lektorirano:		NE
5. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa Vlade št. ... z dne ...		
6. Predstavitev medresorskega usklajevanja:		
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: – Ministrstvu za infrastrukturo, Direktoratu za energijo, (telefonska uskladitev junija 2016) – Ministrstvu za finance (dopis z dne 1.7.2016) in – Službi Vlade RS za zakonodajo (telefonska uskladitev junija 2016);		
Datum pošiljanja: 16. 6. 2016		
Gradivo je medresorsko usklajeno:		v celoti
Bistvena odprta vprašanja: –		
Mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: –		

izdelovalec: DPN Ljubljanski urbanistični zavod d.o.o., Verovškova 64, Ljubljana

 pobudnik: RS, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za energijo

 koordinátor: RS, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor

 investitor in upravljevalec: Elektro Ljubljana, d.d.

 nalogo št.: 7440

 odgovorni vodja izdelave: DPN Kafa Jankovič, univ. dipl. inž. kraj. arh.

 nosilec: naloge: Marko Fabur, univ. dipl. inž. grad.

 sodelovalci: Helena Simončič, univ. dipl. inž. geod.

 Tjaša Remeš, univ. dipl. inž. vod. in kom. inž.

 Tomaž Blaž, univ. dipl. inž. grad.

 Ines Rot, univ. dipl. inž. arh.

 Janja Sokolan, univ. dipl. inž. inž. arh.

 Irena Balantič, univ. dipl. inž. kraj. arh.

 Roman Pleško, abs. org. man.

 direktor: Tadej Pflajfar, univ. dipl. inž. geod.

 merilo: 1:20.000

 datum: januar 2014

 kartografska podloga: TTNS, TTNI0 - GURS

 viri: OPN občine Črnomelj; 5.12. 2011, Občina Črnomelj

- LEGENDA**
- meja občine
 - DALJNOVOD**
 - prostorski koridorji za daljnovod 2 x 110 kV RTP Kočevje-RTP Črnomelj
 - trase variant
 - del elektroenergetskega voda 110 kV, ki se prestavi
 - ELEKTROENERGETSKO OMREŽJE**
 - obstoječi elektroenergetski vod 110 kV
 - obstoječi elektroenergetski vod 20 kV
 - ~ približevanje naselju
 - OBMOČJA STAVBNIH ZEMLIŠČ**
 - območja stanovanj
 - območja centralnih dejavnosti
 - območja proizvodnih dejavnosti
 - posebna območja
 - območja zelenih površin
 - območja prometnih površin
 - območja komunikacijske infrastrukture
 - območja energetske infrastrukture
 - območja okoljske infrastrukture
 - območja za potrebe obrambe v naselju
 - površinske razpršene poselitve
 - OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLIŠČ**
 - najboljša kmetijska zemljišča
 - druga kmetijska zemljišča
 - OBMOČJA GOZDNIH ZEMLIŠČ**
 - gozdana zemljišča
 - OBMOČJA VODA**
 - površinske vode
 - območja vodne infrastrukture
 - OBMOČJA DRUGIH ZEMLIŠČ**
 - območja mineralnih surovin
 - območja za potrebe varstva pred nar. in drugimi nesrečami
 - območja za potrebe obrambe zunaj naselij
 - ostala območja

DRŽAVNI PROSTORSKI NAČRT
 za daljnovod 2x110 kV RTP Kočevje - RTP Črnomelj
 študija variant
 pregledna karta variant na veljavni planskih aktih
 občina Črnomelj